

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique

- M. Fernand Etgen, Président

2. Communications

- M. Fernand Etgen, Président

3. Ordre du jour

- M. Fernand Etgen, Président

4. 7788 - Proposition de loi portant modification du livre IV du Code de la sécurité sociale en vue d'augmenter le montant de l'allocation familiale et d'introduire une allocation complémentaire pour familles nombreuses

7789 - Proposition de loi portant modification :

1° du Code du travail ;

2° du Code de la sécurité sociale ;

3° de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État ;

4° de la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux

- Déclarations de recevabilité : M. Fernand Etgen, Président

5. 7784 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19

- Rapport de la Commission de la Santé et des Sports : M. Mars Di Bartolomeo

- Discussion générale : M. Claude Wiseler (interventions de M. le Ministre Claude Meisch et Mme la Ministre Paulette Lenert) - M. Gilles Baum - M. Georges Engel (interventions de M. Claude Wiseler, Mme Martine Hansen, M. Sven Clement, M. le Premier Ministre Xavier Bettel et M. le Ministre Claude Meisch) - Mme Josée Lorsché (intervention de M. Claude Wiseler) - M. Jeff Engelen - M. Marc Baum - M. Sven Clement (dépôt des motions 1 et 2)

- Prises de position du Gouvernement : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État - M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse (interventions de M. Claude Wiseler et Mme Martine Hansen) - Mme Martine Hansen (intervention de M. Claude Wiseler) - M. le Premier Ministre Xavier Bettel - M. Fernand Kartheiser - M. Marc Baum - M. Sven Clement - Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé

- Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

- Motions : M. Georges Engel - M. Claude Wiseler - M. Sven Clement - M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État - M. Sven Clement (intervention de M. Guy Arendt) - M. Michel Wolter (interventions de M. Claude Wiseler et M. le Premier Ministre Xavier Bettel) - Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé - M. Marc Baum (parole après ministre) - M. Sven Clement (intervention de Mme Lydie Polfer) - M. Mars Di Bartolomeo (interventions de Mme Françoise Hetto-Gaasch et M. Marc Goergen) - M. Sven Clement - Mme Lydie Polfer (intervention de Mme Nancy Arendt épouse Kemp) - M. Georges Engel (intervention de Mme Françoise Hetto-Gaasch) - M. Sven Clement (intervention de M. Georges Engel)

- Vote sur la motion 1 (rejetée)

- Motion 2 : M. Sven Clement

- Vote sur le renvoi de la motion 2 en commission (adopté)

6. Question urgente n° 3850 de M. Sven Clement concernant la vaccination des personnes vulnérables

- M. Sven Clement - Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé

Au banc du Gouvernement se trouvent : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État ; M. Claude Meisch et Mme Paulette Lenert, Ministres.

(La séance publique est ouverte à 14.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Ech maachen d'Sitzung op. Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Nee, Här President.

2. Communications

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Ech hu folgend Kommunikatiounen un d'Chamber ze maachen:

D'Lëscht vun den neie parlamentareschen Ufroen a vun den Äntwerten ass um Büro deponéiert.

D'Lëscht vun de Projet-de-loien a vun de Proposition-de-loien, déi säit der leschter Sitzung deponéiert goufen, ass verdeelt ginn.

D'Lëscht mat de Petitiounen, déi säit der leschter Sitzung deponéiert goufen, ass och verdeelt ginn.

Communications du Président - séance publique du 12 mars 2021

1) La liste des questions au Gouvernement ainsi que des réponses à des questions est déposée sur le bureau.

Les questions et les réponses sont publiées au compte rendu.

2) Les projets de loi suivants ont été déposés à l'Administration parlementaire :

7785 - Projet de loi portant modification de plusieurs dispositions du Code de procédure pénale

Dépôt : Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice, le 09.03.2021

7787 - Projet de loi relatif à la mise en œuvre du règlement (UE) 2017/821 du Parlement européen et du Conseil du 17 mai 2017 fixant des obligations liées au devoir de diligence à l'égard de la chaîne d'approvisionnement pour les importateurs de l'Union qui importent de l'étain, du tantale et du tungstène, leurs minerais et de l'or provenant de zones de conflit ou à haut risque

Dépôt : M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes, le 10.03.2021

3) Les propositions de loi suivantes ont été déposées à l'Administration parlementaire :

7788 - Proposition de loi portant modification du livre IV du Code de la sécurité sociale en vue d'augmenter le montant de l'allocation familiale et d'introduire une allocation complémentaire pour familles nombreuses

Dépôt : M. Marc Spautz, Député, le 11.03.2021

7789 - Proposition de loi portant modification :

1° du Code du travail ;

2° du Code de la sécurité sociale ;

3° de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État ;

4° de la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux

Dépôt : M. Marc Spautz, Député, le 11.03.2021

4) La proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés suivante a été déposée à l'Administration parlementaire :

7786 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative aux propositions de loi

Dépôt : M. Marc Spautz, Député, le 09.03.2021

5) Les demandes de pétition publique suivantes ont été déposées :

1837 - Demande de pétition publique : Minage de cryptomonnaie taxe de vente sur l'électricité

Dépôt : Erjon Begaj, le 09.03.2021

1838 - Demande de pétition publique : Installation des drapeaux du Luxembourg et décoration des maisons avec les couleurs nationales pour la fête nationale

Dépôt : Gustavo Adolfo Strassener, le 09.03.2021

1839 - Demande de pétition publique : Les chauffeurs de bus du secteur privé demandent des heures de travail normales comme celles du TICE et de la VDL. Les chauffeurs ont aussi droit à une vie privée et aimeraient aussi prévoir des choses à l'avance et passer plus de temps avec leur famille

Dépôt : Triana Esperanza Hilgersom, le 10.03.2021

(Tous les documents peuvent être consultés à l'Administration parlementaire.)

3. Ordre du jour

Den Ordre du jour, esou wéi d'Presidentekonferenz e virschléit, ass lech zougestallt ginn. Ass d'Chamber mat deem Ordre du jour averstanen?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

4. 7788 - Proposition de loi portant modification du livre IV du Code de la sécurité sociale en vue d'augmenter le montant de l'allocation familiale et d'introduire une allocation complémentaire pour familles nombreuses

7789 - Proposition de loi portant modification :

1° du Code du travail ;

2° du Code de la sécurité sociale ;

3° de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État ;

4° de la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux

Déclarations de recevabilité

D'Presidentekonferenz huet sech den 11. März 2021 fir d'Recevabilitéit vun zwou Propositions de loi ausgeschwat. Et handelt sech ëm d'Propositions de loi 7788 a 7789, déi eng Ofännerung vum Sozialgesetz virgesinn an déi den 11. März vum Här Marc Spautz deponéiert goufen. Schléisst d'Chamber sech dem Virschlag vun der Presidentekonferenz un, fir d'Propositions de loi 7788 a 7789 als recevabel ze erklären?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

(Les propositions de loi n° 7788 et n° 7789 sont renvoyées à la Commission de la Famille et de l'Intégration.)

5. 7784 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19

Mir kommen elo zum Projet de loi 7784, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Afféierung vun enger Rei Mesuren am Kader vun der Covid-19-Pandemie. An ech ginn direkt d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Mars Di Bartolomeo. Här Di Bartolomeo, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Santé et des Sports

■ **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur.**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kollegeinnen a Kollegen, et gëtt där Rekorder, déi ee léiwer net géif briechen. Dat gëllt sécher och fir d'Zuel vun den Anticovidgesetzter, wou mer kaum jee an eiser Geschicht an engem Joer esou vill Gesetzter zu engem eenzege Sujet hu misse verofschiden.

Erlaabt mer, beim Gesetz Nummer 14 drop ze insistéieren, dass eis Institutiounen, aneschtens wéi a villen anere Länner, wou d'Kris iwwer Arrêtée gëréiert gouf, hir Roll zwar ganz schnell, mee voll a ganz gespillt hunn. Dat gëllt fir d'Regierung, mee dat gëllt och virun allem fir eis Chamber, de Conseil d'État, déi berodend Instanzen an all d'Mataarbechter a Mataarbechterinnen, déi bis zum Geht-nicht-mehr matugepaakt hunn. Mir hunn eis Aarbecht gemaach. An dat ware mer deene schëlleg, déi an dëser Kris d'Hauptlaascht gedroen hunn.

Dir kënnt lech virstellen, dass kee vun eis liichten Häerzens haut e weidere Gesetzesprojet wäert stëmmen, deen eis all, all Eenzelnem vun eis, nach méi wéideet, eis villen, wat mer géit hunn, weider net erlaabt an eis Virschreffe mécht, wéi mer eis ze verhalen hunn. D'Situatioun ronderëm de Virus ass awer nach net esou, dass mer kéinte labberloosen. Dat soen eis d'Zuelen, dat soen eis vill ze vill perséinlech Dramen, dat seet eis och de Verglach mat eisen Noperen, wat d'Moossnamen ugeet.

An dofir kënne mer net aneschtens, wéi déi Restriktiounen, déi ouni neit Gesetz e Méindeg géifen auslafen, ze verlängeren. Dat ass also d'Hauptzil vum Gesetzesprojet 7784, zu deem ech de Rapport fir eis Gesondheitskommissioun wäert virdroen, déi dës Kéier zesumme mat der Educationskommissioun de Projet analyséiert a beaflosst huet. Ech soen dofir de Kollegen aus deenen zwou Kommissiounen ausdrécklech Merci.

Elo dann zur Situatioun, wéi se sech am Moment presentéiert. D'Infektiounszele si weider héich. De leschte Wocheréckbléck vum 1. bis de 7. März weist eng Inzidenz vun 190 - erspuert mer de Komma -, 190 Ustiechungen op 100.000 Awunner op siwen Deeg. Dat ass e liichte Réckgang géintiwuer der Woch virdrun, wou mer bei 210 louchen. Also plus/minus Stabilitéit a keng Explosioun vun de Chiffere, déi Croissance exponentielle genannt gëtt.

Den R-Wäert op eng Woch, dee läit elo bei 1, déi Woch virdru bei 0,96. Zur Erënnung: Den R-Wäert gëtt un, wéi vill Leit vun enger infizierter Persoun ugestach gi sinn. Wann e bei 1 läit, dann ass d'Zuel vun den Neinfektiounen plus/minus stabil. Drënner geet et zrëck, driwwer gëtt et eng Progressioun bei den Neinfektiounen.

De Positivitéitswäert bei all den Tester läit bei 1,94 %. Déi Woch virdru waren et nach 2,04 %. Den Taux de positivité, also déi positiv Rat bei den Tester, déi verschriwwen gi sinn, also wou d'Suspicioun do war, dass ee kéint ugestach sinn, an déi am Kader vum Contacttracing oft gemaach gi sinn, ass vu 5,42 déi Woch virdrun op 5,03 zrëckgaangen.

Insgesamt ënnert dem Stréch kann een also eng liicht Verbesserung feststellen, Stabilitéit bis liicht Verbesserung. Dat selwecht gëllt fir d'Resultater vun de Coronastep-Ënnersichungen, also d'Analys vun dem Ofwaasser an de Kläranlagen op de Virus. Déi weisen och keng spektakulär, mee ëmmerhin eng Tendenz no ënnen.

Gutt - an ech ënnersträichen: gutt! - oppasse mussen mer, wat d'Hospitalisatiounen ugeet, déi an de leschte Wochen nees eropgaange sinn, souwuel an deenen normale Soine wéi och op den Intensivstationen. Och wann d'Situatioun de Moment nach net dramatesch ass, si ronn e Véierel vun den Intensivbetter méttlerweil vu Covidpatiente beluecht,

den Undeel ass vun 19,5 % an der leschter Februarwoch op 23,7 % an der éischter Mäerzwoch eropgaangen.

Alarmant, an dat muss een esou soen, an dat deet och am meeschte wéi, ass d'Zuel vun den Doudesfäll am Zesummenhang mat dem Covid-19. Déi Zuel ass an der éischter Mäerzwoch mat 24 Doudesfäll bal duebel esou héich wéi an der Woch virdrun. E gudden Deel vun der Erklärung ass doran ze sichen, dass et Infektiounsketten an Alters- a Fleegeheemer ginn huet, wou déi Vulnerabelst vun eise Matmënsche liewen.

Doriwwer eraus sinn d'Varianten ëmmer méi present. Dem leschte Rapport vum nationale Gesondheitslabo no géif déi sougenannte brittesch Variant méttlerweil 65 % ausmachen, déi südafrikanesch Variant 16 % vun den Neustiechungen.

D'Impfcampagne kënnt virun. Jo, mir hätten alleguer léiwer, dass se vill méi schnell nach virukéim. Mee si kënnt virun. A si wäert an deenen nächste Wochen nach méi schnell virukommen, well ëmmer nei Impfstoffe op de Maart kommen. An dat féiert och dozou, dass et méi Impfstoff wäert hei zu Lëtzebuerg ginn.

Ech bleiwen der Meenung, dass déi gemeinsam Approche vun der Europäescher Unioun déi richtig war. Et muss een nëmmen kucken, mat wat fir eng Methoden déi Länner, déi sech méi Impfstoff beschafft hunn, zum Deel operéiert hunn. Dat si Methoden, déi sinn net eis. Déi sinn net eis!

An et soll een dat net onbedéngt als Beispill huelen, well et net e Beispill fir Solidaritéit ass, mee e Beispill fir onsolidarescht Handeln a souguer fir eng Surenhère, déi an deem dote Beräich net ze entschëllegen ass. Déi Länner, déi da méi en décke Portefeuille hunn, déi verschafe sech Impfstoff zu laaschte vun deenen, déi et vläicht am meeschte géife brauchen. Dat soll een och emol eng Kéier esou gesot hunn, am plaz dass een ëmmer nëmmen eenzel Länner als Beispiller ervirsträicht, déi egal wat gemaach hunn, fir dee raren, nach raren, Impfstoff fir sech ze sécheren. Mee dat léisst déif blécken, wann een eenzel Länner gesäit, wéi récksiichtsvoll se sinn oder, vill besser, net sinn!

Gëschet an der Mëttesstonn waren hei zu Lëtzebuerg 53.000 Persounen geimpft, dorënner iwwer 15.000 fir d'zweet. An duerch d'Zouloossung vum Impfstoff Johnson & Johnson duerch d'EMA an aneren, déi nach an der Waardeschläif sinn, wäerte weider Liwwerungen op eis zoukommen. An ech soen dat elo net esou haart, mee wat d'Indikatiounen a wat d'Dosen ugeet, wäert een och nach eng Evolusioun mat der Zäit hunn. Soulaang, wéi een als eenzege Produzent um Maart ass, setzt een d'Konditiounen extreem héich a wann een dann net méi aleng ass, da ginn d'Konditiounen ganz anerer. Bon, dot mech net am Kaffissaz liesen, mee an der Vergaangenheet huet dat sech oft esou gewisen.

Also, ënnert dem Stréch gëtt et Liichtblécker, wa mer dervun ausginn, dass mer elo länger Zäit am Tunnel sinn. Mee mer sinn nach net eraus an en attendant mussen mer weider vorsiichteg bleiwen. Dofir och d'Verlängerung vun deenen aktuelle Mesure bis den 2. Abrëll.

Ech erënnere eng Kéier ganz kuerz un déi Restriktiounen, déi am Moment bestinn am private Beräich: maximal zwou Persounen aus deem selwechte Stot, déi kënnen op Besuch kommen, de Couvre-feu vun eelef Auer bis sechs Auer. Kultur, Sport a Commerce bleiwen op, mat deene selwechte Limitatiounen a Sécherheitsmoosname wéi bis elo. Den Horeca-Secteur bleift zou. Dat deet deene Leit selwer an eis alleguer wéi, mee wann ee ronderëm sech kuckt, da gesäit een, dass Lëtzebuerg hei sécher net aleng Cavalier seul ka maachen. D'Interdiktioun, fir Alkohol op der Voie pu-

blique ze consomméieren, bleift. D'Limitatiounen vum de Rassemblement gëlle virun.

Niewent der Verlängerung dréit de Projet de loi virun allem ëm Bestëmmungen iwwert d'Beräicher vun der Education an d'Betreiung vu Kanner a Jugendlechen, mat der Prezisioun, dass d'Distanziationsreegelen an deene Beräicher net gëllen, wuel awer d'Maskepflicht fir Kanner ab dem Cycle 2 an, wéi de Staatsrot richteg bemierkt, natierlech och fir Kanner vun den entsprechehenden Niveaueen a Schoulen, déi net mat Cyclé fonctionéieren.

Am ursprénglechen Text vum Projet de loi war och virgesinn, fir eng Base légale ze schafen, fir kënnen weider Mesuren an deene Beräicher iwwer Règlement grand-ducal ze huelen. No Diskussiounen an de Kommissiounen an Echange mam Conseil d'État ass kloer ginn, dass dofir prezis Bestëmmungen am Gesetz misste stoen, déi an dëser Virlag esou net do waren, an dass et deementspreechend kaum Virdeeler hätt, wann een all déi dote Konditiounen misst an d'Gesetz schreiwen, vis-à-vis vun der Situation, déi elo ass, oder vun der Demarche, déi elo geholl ginn ass, dass wäitgräifend Mesuren an d'Covidgesetz sollen erakommen. Dat gëtt an dësem Gesetz elo esou gemaach, dat wäert och an Zukunft esou gemaach ginn. Wuelverstanen: Bei méi lokale Problemer, déi optauchen, ass et nach ëmmer méiglech, flexibel ze reagéieren an net dräi Wochen oder eng Woch op e Gesetz ze waarden.

Deemno huet d'Regierung en Amendement age-reecht, fir déi uganks virgesinne Bestëmmungen ze sträichen an ze ersetzen duerch déi Mesure, déi am Moment am Enseignement gëllt, nämlech den Enseignement en alternance, also Homeschooling fir d'Hallschecht vun der Zäit, fir d'Klassen tëschent Quatrième an Deuxième am Secondaire grad ewéi an der Formation professionnelle, an an d'Gesetz ageschriwwen.

Op Proposition vum Staatsrot hi gouf preziséiert, dass och fir déi entsprechend Klassen am net öffentlechen Enseignement dat selwecht gëlle sollt. De Staatsrot hat och drop higewisen, dass ee misst derfir suergen, Schüler an Enseignanten dat noutwendeg Material zur Verfügung ze stellen. An der Kommissioun war et d'Erklärung, dass esou en Ekipement zur Verfügung gestallt géif, sollt dat sech als noutwendeg erweisen. Och eng finanziell Ënerstëtzung fir en adaptéierten Internetzougang ka bei Bedarf beim SePAS vum jeeweilege Lycée ugefrot ginn.

Am Projet de loi gëtt zu gudder Lescht nach preziséiert, dass, wa Crèchen a Betreuungsstrukturen zäitweis duerch eng national Mesure mussen zoumaachen, d'Eltere un hirer Contributioun vum Chèque-service an och den eventuelle Supplémentes fräigestallt ginn, dass awer de Staat säin Deel weider iwwerhëlt.

Zur Prozedur: Den Depot gouf de 5. März gemaach, also viru genoe enger Woch. Déi éischt Reunoun vun der Kommissioun Santé an Education war en Dënschdeg, den 9. März. E Mëttnoch, den 10. März koum den Amendement gouvernemental. De selwechten Dag am Nomëtten koum den Avis vum Staatsrot, dee gëschter Moien, 11. März, an der Kommissioun analyséiert gouf. An de Rapport zum Gesetz gouf de Moie mat de Stëmme vun der Majoritéit ugeholl.

Ech wëll hei nach eng kéier ënnersträichen, dass dat net heescht, dass et net zu enger gudder Zesummenaarbecht an deene jeeweilege Kommissiounen, onofhängeg vun Oppositionen oder Majoritéit, komm ass, an dass jiddwereen d'Suerg hat, e korrekt Gesetz hei ze presentéieren.

D'Gesetz gëllt, wéi gesot, bis den 2. Abrëll. Bis dohin, wéi kéint et anescht sinn, solle mer, mussen mer zesummen upaken, fir dass mer hei an der Chamber och emol erëm eng kéier e Gesetz kënnen stëmmen, dat eis all den Alldag méi liicht wäert maachen.

An deem Sënn soen ech lech alleguer Merci. An, Här President, et war bal eng Punktländung, mee net grad, ech hat e puermol ze vill Otem geholl. Merci villmools. An ech wollt lech dann invitéieren, fir dat Gesetz hei ze stëmmen mat enger gréisst-méiglecher Majoritéit. Ech ginn d'Hoffnung also net op. Merci.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools dem Här Rapporteur Mars Di Bartolomeo.

An ech ginn d'Wuert direkt weider un den éischten ageschriwwene Riedner, an dat ass den Här Claude Wiseler. Här Wiseler, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Villmools merci, Här President. Ech confirméieren dat, wat eise President, de Mars Di Bartolomeo, virdru gesot huet, datt d'Kollaboratioun an der Gesondheitskommissioun ..., och wa mer net ëmmer, oft net, d'accord si mat Inhalter, datt awer probéiert gëtt, dat esou konstruktiv wéi méiglech ze maachen. An dës Situation ass dat fir eis, an ech mengen, fir all d'Parteien heibannen, eng Selbstverständlechkeet an och eng Noutwendegkeet.

Dat Gesetz huet fënnf Artikelen. Een dervun ass d'Verlängerung vun de Moosnamen bis op den 2. Abrëll. Dat ass eng absolutt Noutwendegkeet a fir eis och eng Selbstverständlechkeet. Déi aner véier si Verschafunge vu legale Basisse fir Moosnamen an der Éducation nationale, Moosnamen, déi awer schonns geholl oder scho länger geplangt sinn.

All déi Moosnamen, déi haut gestëmmt ginn, hunn ech ausnamslos hei op der Chambertribün säit e puer kéieren, wou mer d'Gesetz scho stëmmen, gefrot. Mir hunn d'Onverständnis ausgedréckt, datt déi Moosnamen, déi viru Woche schonn an d'Realitéit ëmgesat gi sinn, ouni jedwellech legal Basis gemaach gi sinn, jo, souguer verschiddener, notament an deem Covidgesetz, genau de Contraire gesot hunn. Ech kommen duerno nach eng kéier drop zrëck. Mir hunn déizäit kloer gesot, datt mer eis esou net de Rechtsstaat virstellen, datt mer net d'accord si mat ministeriellen Decisiounen, déi aus ministerieller Willkür eraus geholl gi sinn, ouni datt déi demokratesch Grondlagen, déi legal Grondlagen dofir kloer an d'äitlech do sinn.

Déizäit hat de Minister eis hei op der Chambertribün an an der Kommissioun geäntwert, datt hien zwar d'accord wär, doriwwer nozedanken, mee datt en awer seng Flexibilitéit net därft verléieren. Esou stellen ech mer awer net d'Fonctionéiere vum Rechtsstaat vir! Alles, wat gemaach gëtt, muss eng legal Basis hunn. An da mussen mer kucken, datt mer déi esou schafen, datt se flexibel bleift. Mee ouni kann et awer net fonctionéieren.

De Minister koum an d'Kommissioun virun zwee, dräi Deeg an en huet gesot, e wär dann elo dem Wonsch vun der Kommissioun nokomm, legal Basisse ze schafen. Ech muss soen: Och dat, deen Ausdrock an déi Aart a Weis, fir et ze presentéieren, hunn ech net richteg verstanen. Mir drécken hei als Chamber net e Wonsch aus, legal Basisse ze kréien, mee ech fannen et eng absolutt Normalitéit an eng Necessitéit, datt eng legal Basis do ass! Et ass net einfach esou eppes, wat mer gär hätten, mee et ass an dësem Staat eng absolutt Noutwendegkeet, datt se do ass. An ech verstinn och net, datt eng parlamentaresch Majoritéit toleréiert, datt ënner hirer Kontrollpflicht eng Rei Moosnamen an d'Realitéit ëmgesat ginn ouni legal Basis. Et wär dach un eis alleguer heibannen, dat ze kontrolléieren an der Regierung ze soen, datt et esou net geet, net nëmmen un der Opposition, un der ganzer Chamber!

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Elo soe mer am Artikel 4 (8), datt d'Maskepflicht ageféiert gëtt, net nëmmen do, wou se souwisou schonn ass, dat heescht an de Geschäfte dobane respektiv a Surfaces, wou vill Leit sinn, mee och an der Schoul. Dat war bis elo zwar schonn an der Schoul iwwer Circulaire ageféiert ginn, mee de Contraire stoung awer bis elo am Gesetz, well d'Covidgesetz hat bis elo ganz kloer a sengen Artikelen virgesinn, datt a sech fir dat Ganz eng Maskepflicht géif bestoen, iwwerall, ausser an der Schoul. Et war awer iwwer Circulaire trotzdeem eng ageféiert ginn. Elo bëit dat Gesetz dat riicht an dat fannen ech a sech och richteg, mee dat seet mer just, datt mer während esou ville Wochen eng Situation hatten, déi keng uerdentlech a korrekt legal Basis hat, esou wéi mer et fir aner Secteure scho laang am Gesetz virgesinn hatten, scho viru Méint an dësem Gesetz virgesinn hatten.

Wat den Artikel 4ter vun dësem Gesetz ugeet, muss ech soen: Esou eppes hunn ech awer nach net ganz oft materieelt! De Minister kënnt an d'Kommissioun an enger éischter Etapp, bréngt e Gesetzestext mat, wou e seet, datt en eng Base légale fir dat, wat bis elo gemaach ginn ass, schafft a fir dat, wat en och a sengem Stufeplang fir déi nächst Etappe virgesinn huet. Also an anere Wieder: Fir dat, wat e bis elo gemaach hat, hate mer keng Base légale, well mir krute se hei jo proposéiert. A mir wëssen alleguer, datt am Kader vum Artikel 23 vun der Constitution all déi Decisiounen, déi am Kader vun der Éducation nationale geholl ginn, Matière réservée à la loi sinn. Wat heescht dat, „matière réservée à la loi“? Mee dat heescht ganz kloer: op Basis vun de Jurisprudenzen, déi mer an deem Secteur, mee och an anere Secteure kennen, datt alles, wat decidéiert gëtt, e prezise Kader am Gesetz muss hunn, dee genau definéiert gëtt a wou kënnen Règlements d'exécutions an deem prezise Kader geholl ginn.

Dat hu mer dann och dem Minister gesot, wéi en an d'Kommissioun komm ass, a mer hunn em gesot, datt dat, wat a senger Propositionen géif stoen, effektiv extreem vag a schwammeg wär a fir eis wierklech guer kee prezise Kader géif bedeuten. Zum Beispill stoung dran: „recrudescence locale ou nationale des infections“, da kéint hien eng Rei Moosnamen decidéieren, déi am Punkt 1 vun de Moosnamen definéiert waren, mat „mesures sanitaires spécifiques“. Dat kann alles an näischt heeschen. Et ass op jidde Fall alles anescht wéi prezis.

De Minister huet eis awer gesot, dat wär esou, wéi hien et gär hätt, dat géif him déi Flexibilitéit ginn. Mir hunn em gesot: „Dat geet net!“ Dunn ass de Minister bei de Conseil d'État gaang - eng extraordinär

Prozedur d'ailleurs, déi ech nach net oft héieren hunn, datt d'Regierung bei de Conseil d'État geet - an huet do emol gesot kritt, se sollen den Text léiwer net maachen, well wa se e géife maachen, misste se Opposition-formellë kréien. Esou ass et awer elo emol gemaach ginn. Ech verhole mer déi Prozedur ganz gutt, well et ass wierklech eng Erneuerung an der Aart a Weis, wéi mer matenee schaffen. Mee en fin de compte huet de Conseil d'État dem Minister just dat gesot, wat mir em deen Dag virdrun schonn an der Kommissioun gesot hatten a wat en eis net gegleeft hat, an zwar, datt dat, wat en an d'Gesetz geschriwwen hätt, am Fong iwwerhaapt net géif goen a wann en et géif bäibehalen, en eng Opposition formelle géif kréien, well esou de gesetzleche Kader net uerdentlech an net prezis wär, well am Fong d'Educationspolitik eng Matière réservée à la loi wär an dofir Prezisioun am Text géif brauchen.

Okay, de Minister huet dat ugeholl vum Conseil d'État. Elo hätt ech mer dann erwaart, datt e gesot hätt: „Mee da verbessere mer deen Text, da maache mer méi e prezisen Text, well mir brauche jo awer déi Base légale!“ Du kënnt de Minister an d'Kommissioun zrëck an da proposéiert en eis en Text, dee just nach aus engem klengen Punkt besteet, an de Rescht huet en einfach alles erausgeholl an dann erkläert en eis: „Sou, elo rëtscht dat am Conseil d'État, elo ass dat kee Problem méi.“ Ma ech soen: Jo, et rëtscht am Conseil d'État, et ass och am Conseil d'État gerëtscht, well am Fong keen Text méi do ass a well d'Base-legallen am Fong erausgeholl sinn. Dann erkläert hie sech: „Et ass Zäitdrock do gewiescht. Mir konnten et net méi maachen an där kuerzer Zäit, déi mer hatten!“

Ech kann déi Excuse do bal net méi héieren, well ech sinn net d'accord mat där Zäit, déi mer net méi hatten. Ech soen: De Minister hat scho fir déi Moosnamen, déi e säit Wochen a Méint geholl hat, Wochen a Méint, fir sech eng Base légale ze ginn. An elo dann deen Dag ze kommen a soen: „Ech hunn Zäitdrock, ech hu keng Zäit méi, fir eng ze maachen!“, ass eng Excuse, déi mer net kënnen guttheeschen.

Dat heescht, datt mer elo en Text hunn, wou an enger ganzer Rei Punkten d'Base-legale feelen, och fir déi lokal Mesuren. An ech froe mech, wat dat fir eng Ausso ass, fir ze soen: „Fir déi national Mesuren, do maache mer elo e Gesetzestext, an all déi lokal Mesuren, déi brauche kee Gesetz, déi brauche keng gesetzlech Basis.“ Also, esou eng Jurisprudenz hunn ech zwar nach ni héieren, wou mer soen: „Déi eng esou an déi aner esou.“ Et brauch ee fir all Moosnam, déi een hält, e kloer definéierten Text. De Minister huet eis gesot: „Elo fuere mer da weider!“

Pardon, ech wollt nach soen, fir e Stufeplang, wou eng ganz Rei Moosnamen virgesi sinn, sinn a sech eng ganz Rei Froen elo net geléist an notament och eng ganz Rei constitutionnel Problemer, déi sech op Basis vum Artikel 11 (6) stellen. Do kommen ech och nach eng kéier drop zrëck.

Doropshi seet de Minister, datt e weider iwwer Recommandatiounen an iwwer Circulaire fiert, wat fir eis a verschiddene Punkten absolutt net geet, notament do, wou mer Crèchen, privat Crèchen zoumaachen, well mir hunn am Artikel 11 (6) vun eiser Constitution eng „liberté“ de faire le „commerce“. A wann een déi wëllt deelweis, zäitweis ewechhuelen - wat ech an dësem Fall als äusserst richteg a sënnavoll empfangen -, mee wann ee wëllt esou eng Fräiheet ewechhuelen, da kann een dat awer nëmmen, an dat ass evident, nëmmen iwwer e Gesetz maachen.

Esou eng Base légale hu mer net. De Minister seet: „Ech maachen dann och nëmme Recommandatiounen, dofir brauch ech keng Base légale“. E seet awer dann hannendrun: „Mee déi, déi deene Recommandatiounen net follegen, déi kréien eng Ordonnance op Basis vum Artikel 10 vun der Direction de la santé op d'Bëlz an da mussen se awer zoumaachen!“ Esou ass et net, wéi ech mer de Rechtsstaat hei virstellen a sengem uerdentleche Fonctionnement! Ech fannen déi Mesuren, déi virgeschloe sinn, richteg. Mee ech fannen, datt se mussen eng uerdentlech legal Basis am Gesetz kréien.

Da kréien ech gesot: „Mee wat kann da passéieren, wa mer dat esou maachen?“ Mee Dir musst och gesinn, wat fir eng Onzefriddenheet momentan schonn ass bei enger ganzer Rei privater Institutionen. Ech ginn lech just ee Beispill: Do sinn eng Rei privat Crèchen, déi kréie momentan jo kee Chômage partiel, well eng Moosnam virgesinn ass, déi doranner besteet, datt de Staat seng Parte bezilt, mee awer gesot huet, d'Eltere bräichten hir Parten net ze bezuelen. Dat fannen ech och richteg als Moosnam. Mee dat huet awer als Konsequenz, datt déi Crèchen, déi vill Kanner hunn, wou d'Elteren net vill verdéngen an d'Part vum Staat méi grouss ass, weesentlech méi kréie wéi déi, déi do sinn, wou d'Eltere vill verdéngen, d'Part vun den Elteren also méi grouss ass respektiv d'Part vum Staat, déi se dann nach kréien, méi kleng ass. An do ass eng grouss Onzefriddenheet. An ech soen lech, datt do nach deen een oder anere Problem op lech zou-

kënnt. An do wär et vläicht besser, wann Der eng uerdentlech legal Basis fir Är Aktiounen hätt.

Just an der Parenthèse gesot: An der Educationskommissioun sot Dir eis, Här Minister, datt Der géift an Zukunft weider mat Recommandatiounen fuere, fir Flexibilitéit ze bewahren. Dat war an der Educationskommissioun. An der Santékommissioun, den Dag duerno, seet Äre Premier Conseiller, datt elo alles, wat national ass, iwwer Gesetz géif gereegelt ginn - eng Kontradiktioun zwëschen där enger Ausso an der Santékommissioun an där aner an der Educationskommissioun. Och an Ärem Haus, mengen ech, braucht Der do eng Rei Klarifikatiounen, si sinn op jidde Fall noutwendeg.

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.** - Maacht lech do keng Suergen ëm main Haus!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Mir hatten heibannen eng kloer an eng d'äitlech Diskussioun am Juni 2020, wéi mer déi Saache géife gesinn, wéi mer hei Fräiheete géifen zäitweis ewechhuele kënnen. A mir waren eis all eens, datt dat net géif goen iwwert déi Proposition, déi d'Regierung eis gemaach hat, fir ze soen: „Mir ginn eis e Kadertext an da kënnen mer iwwer Règlement grand-ducal alles maachen.“ Mir sinn hei, Majoritéit an Opposition, mateneen eens gi fir ze soen: „Mir hätte gär, wa mer eng Fräiheet ewechhuelen, datt mer do allkéiers eng legal Basis schafen.“ An dofir sti mer och haut hei, well dofir si mer elo beim Gesetz Nummer 14, wéi den Här Mars Di Bartolomeo gesot huet, well mer allkéiers eis eng legal Basis ginn, fir esou Fräiheeten da kuerz ewechzehuelen, mee awer nëmmen iwwer Gesetz.

Déi Prozedur ass akzeptéiert gi vu jiddwerengem, si ass akzeptéiert gi vum Santéministère an d'Madamm Minister sëtzt elo och fir d'14. hei, sech ze verteidegen, de Staatsminister och. Dat ass keen einfachen Exercice, datt ginn ech och gär zou. De Sportsminister sëtzt hei, d'Classes moyennes souzen hei, fir déi Diskussiounen esou ze maachen, an déi hunn all déi Prozedur do akzeptéiert. Just d'Éducation nationale huet decidéiert, fir sech eleng en anere Wee anzuschloen.

Den Här O'Flaherty, dee mer virun e puer Wochen hei hatten, hat eis gesot, mir wären eng Best Practice, well mer dat esou géife maachen, wéi mer et maachen, mee mer missten awer ganz gutt oppassen, wa mer d'Kontrollfunktoun vun Parlament géifen exercéieren, datt mer och ëmmer esou géif exercéiert ginn, datt d'Legalitéit absolutt an ëmmer erëm, dauernd vun eis géif kontrolléiert ginn. An dofir ass et wichteg, datt mer hei pingelech sinn op deenen Texter, well et geet ëm d'Fräiheete vun de Leit.

En anert Beispill, dat ech nach wëll nennen, dat ass dat vun der Applikatioun vum Artikel 7 vum Gesetz - Quarantänen an Isolementer. De Minister huet eis gesot, e géif eng nei Politik aféieren, andeem en elo bei Quarantänen an Isolementer deene Kanner, déi zrëckkommen, e Certificat géif froe fir ze kontrolléieren, datt se och en negativen Test hätten. Ech soen lech just: Deen Text, deen ass scho siwe Méint en vigueur gewiescht! Wann dat elo virun e puer Wochen als nei Politik definéiert gëtt, da muss ech soen, datt a sech de Gesetzestext während sechs, siwe Méint net applizéiert ginn ass esou, wéi en hätt sollen applizéiert ginn. An an eisen Ae geet dat net!

De Minister huet dann e Règlement d'urgence geholl, fir sech d'Méiglechkeet ze ginn, e korrekt ze applizéieren. E Règlement d'urgence hält een, wann eng effektiv Urgence do ass. Mee ech soen lech: Hei war iwwerhaapt keng Urgence, well Dir hätt am Fong dat Reglement scho säit siwe Méint misse geholl hunn! Dir hutt hei eng eegeproduzéiert Urgence. An och dat Reglement, wann do eng kéier Contestatiounen géife kommen, steet an eisen Ae ganz kloer op wackelege Féiss.

Schlussendlech en anert Beispill, dës kéier net iwwert d'Éducation nationale, mee iwwert d'Affaires étrangères, mee dat ass och fir mech net onwichtig, dat sinn déi Bestëmmungen um Flughafen, wou mer elo Kontrollen aféieren, wa Leit op Lëtzebuerg zrëckkommen, Residenten, oder a Lëtzebuerg erakommen, Netresidenten, déi dann eng Rei Tester misse maachen, éier se an d'Land erakommen.

Dofir brauch een an eisen Aen och eng Base légale oder zumindest eng Base réglementaire. Just, déi Base, op där haut geschafft gëtt, dat ass eng Ordonnance déizäit vum 29. Januar vum Direkter vun der Santé. Ech verstinn, wann ee wëllt eng urgent Moosnam huelen, datt ee sech op den Artikel 10 vun der Direktioun vun der Santé berëfft. Dee gëtt och effektiv dem Direkter vun der Santé d'Méiglechkeet, fir Mesure-d'urgences ze huelen. Mee ech soen lech: Wann den Direkter vun der Santé esou eng Mesure d'urgence kann huelen, da fannen ech et awer normal, datt déi an der nächster Etapp confirméiert gëtt iwwer e Règlement grand-ducal! An d'Affaires étrangères hunn esou e Règlement grand-ducal, wou se a sech all déi Länner, wou net därer agereest ginn, schonn dran definéieren. Et wär a mengen Aen iwwerhaapt kee Problem ge-

wiescht, sech eng uerdentlech normal Base légale ze ginn an net iwwert déi Mesure d'urgence vum Directeur de la santé ze fueren.

Elo soen ech awer hannendrun: Elo kann ech dat nach verstoen déi éischte Kéier. Mee da kënt déi zweete Kéier. Déi éischt Mesure ass bis den 28. Februar gelaf an dann den 28. Februar, den Dag selwer, wou se ausgelaf ass - sonndes nomëttes, well ech hunn et nach sonndes nomëttes nogekuckt, moies stoung et nach net drop, owes stoung et dunn an de Circulairen, an de Circulairen hunn ech se erëmfonnt -, ass fir deen Dag duerno eng nei Circulaire, eng nei Mesure d'urgence komm mat genau deem selwechte Contenu wéi virdrun. Do soen ech: Seriö, dat ka jo awer net sinn! Dat ass jo dann net nach eng Kéier eng Mesure d'urgence, déi urgemment muss geholl ginn. Do hätt een awer zumindest kennen e Reglement maachen a sech eng propper Basis ginn.

An do soen ech hannendrun: Den Artikel 10 vum Gesetz vun der Direction de la santé gesäit vir, dass den Direkter kann esou Mesure-collectiven huelen. An e seet awer och: « S'il s'agit d'une mesure collective », da géif se officialiséiert gi « par voie de publication dans la presse écrite et audiovisuelle ». Déi „publication dans la presse écrite et audiovisuelle“, déi ass awer eréischt de 4. Mäerz komm, dat heescht véier, fënnef Deeg duerno, nodeem dat Reglement schonn an Applikatioun war. Ech fannen dat alles anescht wéi normal, mee hei schéngt d'Regierung absolutt kee Problem ze hunn, fir esou mat Base-legallen a mat eise Fräiheeten ëmzegoen.

En anert Beispill vun der Exekutioun vun de Gesetzer, dat sinn déi Decisiounen, déi den Educationnsministère - ass et den Educationnsministère? - an de Gemengen hält, notament wann d'Prise en charge en dehors de l'horaire scolaire par groupe-classe decidéiert gëtt, dat heescht do, wou an de Maison-relais d'Kanner nëmmen dierfen an hirem Klassegrupp zesummekommen. Ech fannen dat och okay als Moosssnam, et ass eng vun deem Pak, deen der presentéiert hutt, mee just do, wou et exercéiert gëtt, geet dann d'Informatioun un d'Gemeng, an der Praxis deelweis iwwer Telefon respektiv se kréien e Mail vum Comité de pilotage, ouni Kommentar, ouni Ënnerschrëft, fir ze soen: „Dat ass elo esou! Dir kritt recommandéiert, déi Mesure elo ze applizéieren!“

Meng Fro ass: Wien ass dann dee Comité de pilotage? Wou kann deen esou Decisiounen huelen? Wéi ass e komposéiert? Wéi ass e festgesat? Wat fir een Akt setzt en, fir esou Decisiounen ze huelen? Wéi eng Responsabilitéiten hält wien, fir dat do ze decidéieren? An d'Gemengen, wann déi dat ëmsetzen - déi hu jo ganz oft eng Organisation d'activités périscolaires gestëmmt -, sinn dann am Fong obligéiert, eppes en place ze setzen, wat géint d'Decisioun vun hirem eegene Gemengerot stéisst. Se kréien awer net gesot, wéi dann elo hir Responsabilitéite sinn, wat se solle maachen, ob se dat eng Kéier solle frësch stëmme loosson oder net frësch stëmme loosson, a si fille sech eleng gelooss, och vun der Innenministesch an deem Fall.

Ech fannen dat eng Aart a Weis, fir am Flou ze regéieren, deelweis an der Willkür ze regéieren, Imbroglio ze maachen, Responsabilitéitsfroen net ze léisen. Dat geet esou laang gutt, wéi jiddweree matmécht a soulaang et net schifgeet. A wann et bis schifgeet, da ginn d'Responsabilitéitsfroen engem op deen anere gedréckt. An da komme mer a Problemer eran. Esou ass fir eis de Rechtsstaat net uerdentlech baizebehalen. De Staat ass an eisen Aen do, fir d'Fräiheeten och am rechtliche Kader ze schützen - dat mécht en net! - an d'Responsabilitéiten an deene Fäll och kloer ze definéieren - och dat mécht en an eisen Aen net.

Ech kommen dann zum Rescht vum Gesetzestext, déi Verlängerung op den 2. Abrëll. Evidenterweis si mer mat där Verlängerung d'accord, well déi Infektiounszuelen, déi mer elo hunn, déi erlaben eis nach net, méi opzemaachen. Mir hunn, op eng Millioun Awunner gerechent, haut 276 Infektiounen den Dag. Frankräich huet der e Stéck méi, 339. Mee all déi aner - d'Belsch: 220, Däitschland: 106, Irland: 102, England: 86, Portugal: 71 - leien also wäit ënnert den Infektiounszuelen, déi mir hunn. Mir si par rapport zu deenen Zuelen, déi mer hate virun dräi Wochen, net weesentlech besser ginn. A par rapport zu aneren europäesche Länner si mer nach extreem, extreem héich. Dofir ass et evident, Madamm Minister, dass mer déi Verlängerung do matdroen.

Par contre wëll ech awer e puer Wieder soen iwwert déi ganz Impfpolitik, déi amgang ass en place gesat ze ginn. Do sinn eng Rei Saachen, déi mer verstinn, mat deene mer och d'accord sinn. Dat ass den Akaf vun den Impfstoffen, déi Der gemaach hutt iwwert d'Europäesch Unioun. Ech mengen, dat war dee richtegen, d'ailleurs och deen eenzege Wee. Ech sinn och der Meenung gewiescht, oder mir sinn der Meenung gewiescht, dass déi Reieffolleg vun den Impfungen, déi Der proposéiert hutt - an et muss een eng huelen, jiddwereng gëtt contestéiert, hei hutt Der eng geholl -, och okay ass esou, wéi Der se geholl hutt. Ech sinn och frou, dass Der

eis déi fënnef Etappen esou schnell wéi méiglech gesot hutt. Contrairement zu deem, wat den Här Bettel annonciéiert hat, krute mer se. Ech sinn lech dankbar dofir. Ech fannen, mir fannen och déi Decisioun richteg, fir bei AstraZeneca bei de Reserve vu 50 % op 25 % erfzogen. Mir fannen och déi Decisioun richteg, fir grouss Impfzenteren opzemaachen duerch d'Land. Esoulaang mer hei mat Impfstoffen schaffen, déi Temperature vu minus 70 °C hunn, ass et an eisen Aen och net anescht méiglech.

Mee op där anerer Säit muss ech awer soen, dass eis Resultater an den Impfungen, wann ee se vergläicht mat deem, wat am Ausland geschitt, awer problematesch sinn. Mir si ganz um Schluss vun deene Länner an der Vitesse vun Impfen, mir sinn déi luest, en fin de compte, fir et einfach auszedrücken, méi lues wéi d'Belsch, méi lues wéi Frankräich, méi lues wéi Däitschland, méi lues wéi England, wéi d'Vereenegte Staaten, a mir leien e gutt Stéck ënnert der Moyenne vun der Europäescher Unioun, dat net nëmmen am Absolutten, mee dat och am wéchentlechen Impfen. An dat ass net satisfaisant, muss ech kloer an daitlech soen.

Ech hu virun e puer Deeg eng Emissioun op der däitscher Télee gekuckt, wou d'Journalisten an d'Leit sech beklot hunn, dass Däitschland esou lues géif hir Impfungen ëmsetzen. An de Saz, deen hannendrukomm ass, dee war: „Noch langsamer als Deutschland ist nur Luxemburg!“ An ech hu mer gesot: Dat ass awer richteg peinlech! Dat hunn ech fonnt.

Mee op där anerer Säit hutt Dir eis och eng Rei Explikatiounen ginn an ech verstinn déi eng, ech verstinn déi aner manner. An ech fannen, dass mer eng Rei Saache mussen änneren. E puer Saache wëll ech dofir hei kloer soen.

Dat éischt, dass ass, dass mer déi Decisioun, fir mat AstraZeneca erfzogen op 25 % Reserven, duerch aus verstinn, aus e puer Grënn. Den éischte Grond ass, dass den Approvisionnement elo méi reegelméisseg geschitt. Den zweete Grond, dass ass, dass déi Flexibilitéit vun der zweeter Impfung och méi grouss ginn ass. An den Haaptgrond fir mech, dass ass, dass awer scho bei där éischter Impfung d'Leit deelweis souguer e grouse Schutz hunn an dass et wichteg ass, dass mer deen esou schnell wéi méiglech maachen.

Ech mengen, mir mengen, et wär elo Zäit, dass een déi selwecht Iwwerleeungen och bei deenen aneren Impfungen géif féieren. Mir sinn eent vun deenen eenzege Länner, dass do nach Stocke bis zu 50 % ewechleet. Am Ufank hunn ech dat verstanen. Ech mengen awer, elo wär et Zäit, fir sech mat de Virologen, mat Äre Spezialisten ze iwwerleeën, ob mer net op déi aner Schinn kënnen goen, well den Avantage ass eeben deen, dass déi éischt Impfung schonn e grouse Schutz bréngt an dass mer dofir esou schnell wéi méiglech mat der éischter Impfung musse sinn.

Déi aner Fro, dass ass déi vum Sputnik. Mir hate se gëschter an enger Téleesemissioun och gemeinsam ugeschwat. Dofir soen ech och nach hei eng Kéier ganz kloer eis Meenung driwwer. Mir waren ëmmer der Meenung, dass et evident ass, dass hei kee Vaccin dierf verimpft ginn, deen net kloer an daitlech eng EMA-Reconnaissance huet. Dat ass eis Meenung. Bei där Meenung bleiwe mer. Dat ass absolutt evident!

De Sputnik ass agereecht gi bei der EMA, ass an der Autorisationsprozedur, huet d'Autorisation awer nach net kritt. Mee mir mengen awer, wann een de Risiko ofweit, d'Probabilitéit, dass e se kritt, ofweit, dass et duerchhaus sënnavoll wär, wann een elo esou vill wéi méiglech Kontakter scho géif huelen, fir es elo direkt ze bestellen, ze kafen, dass mer es hätten, wann d'Autorisation do wär. Ech hu gelies, dass den Här Bettel en Telefonsuruff mam Här Putin hat. Do stoung dran, dass och dee Sujet undiskutéiert gi wär. Dat freet mech. Mee et géif mech awer och freeën, wann ech wéisst, wat da gesot ginn ass zu deem Sujet, ob déi Fro vun der Lëtzebuerger Regierung kloer an daitlech gestallt ginn ass an ob mer eng kloer an daitlech Äntwert dann dorop kruten.

Einstweilen ass et jo esou, dass momentan nach keng europäesch Akeef vum Sputnik gemaach ginn. Da fannen ech et logesch, normal, richteg, dass mer probéieren, d'Responsabilitéit ze huelen, fir es esou schnell wéi méiglech ze kréien, natierlech eréischt ze impfen, wann d'EMA e fräigëtt. A wann, par impossible, déi Autorisation net géif kommen, dann hätte mer e puer Sue verluer. Ech mengen, et ass awer derwäert, dee Risiko ze huelen. Dat ass meng éierlech an daitlech a kloer Meenung.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Dann ass d'Fro vun den Impfcapacitéiten. Mir hunn elo net genuch Impfungen, mee iergendwann, an engem Mount oder a sechs Wochen, hu mer der genuch. An dann ass d'Fro: Si mer prett, si mer kapabel, déi esou schnell wéi méiglech gesprézt ze kréien? An do ass och d'Ausso, déi den Haut-Commissaire à la protection

nationale eis gemaach huet - dee par ailleurs eng ganz gutt Aarbecht mécht -, deen eis gesot huet, hien hätt Capacitéite vu maximum 35.000 Leit d'Woch op sengen Impfstroossen. En hätt natierlech och Schwierigkeeten, fir nach aner Saachen opzemaachen, well am Fong d'Personal em géif feelen.

Elo klänge 35.000 Impfungen d'Woch no vill. Mee op där anerer Säit, wann ech déi 1,2 oder 1,4 Milliounen Impfungen, déi mer awer brauchen, fir zwou Impfungen pro Persoun jiddwerengem an den Aarm ze maachen, deelen duerch 35.000 d'Woch, da kommen ech op 40 Wochen. 40 Wochen, dass sinn zéng Méint à partir vum Abrëll. Elo kann een och nach soen, dass dat elo vläicht e weénege ze vill ass a mir der nëmmen eng Millioun ginn, da si mer op 30 Wochen. Mee da si mer am Dezember nach net fäerdeg. Wann ech awer kucken, wat d'Amerikaner versprochen, déi versprach hunn, bis Enn Mee scho jiddwer Adulte eng Impfung ze ginn, an déi elo am Rhythmus sinn, fir dat ze maachen, da soen ech, da si mer vill ze vill lues. An dofir fannen ech et absolutt wichteg, dass elo eng Reflexioun geféiert gëtt, wéi mer déi Capacitéite kennen an d'Luucht setzen. Eng Reflexioun ass evidentweis iwwert d'Dokteren, iwwert d'Hausdokteren, iwwert d'Kinéen, iwwert d'Apdikter, iwwert d'Betriben, déi och selwer gesot hunn, si kéinte sech drëm bekëmmern, fir hiert Personal ze impfen. A firwat dann net, firwat déi net mat erunzéien?

An op där anerer Säit soen ech gradesou kloer: Mir hunn haut e Large-Scale-Testing, deen dat kascht, wat e kascht, mee esou vill Leit a sech mobiliséiert an och blockéiert zu engem Deel, fir ze testen. A mir kréie gesot, dass wäer lauter Professionnels de la santé. Ma da soen ech: Wa mer wierklech e Mangel hunn, da soll een elo scho plangen, esou vill Leit wéi méiglech, wéi mer der brauchen, déi am Test sinn, eriwier an d'Impfen ze huelen. Well meng Prioritéit, eis Prioritéit ass ganz kloer, déi Impfungen hinzekréien. Testen ass wichteg, mee Impfen ass méi wichteg! An dat ass eng kloer an daitlech Ausso, déi mer hei maachen. An ech mengen, dass sollt een elo scho virgesinn.

(*Interruption*)

Gelif?

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.** - De Mangel ass um Impfstoff am Moment, net un de Leit.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - A nee, dass hunn ech jo och gesot. Ech hu gesot, wann Der a sechs Wochen, an aacht Woche genuch Impfstoff hutt, dann dierf et net drun happenen, dass d'Impfcapacitéiten net do sinn. An dofir hunn ech gesot, wannechge-lift, bereet et elo scho vir, dass Der dee Switch do kënnt a sechs Woche maachen. Mir sinn eis am Fong doriwwer eens. Ech hoffen, dass dat dann och riicht geet, wa mer a sechs Wochen esou wäit sinn.

An da sinn eng ganz Rei Problemer och gewiescht an der leschter Zäit. Problemer kënnen ëmmer virkommen, mee hei sinn der awer eng ganz Rei, déi elo hannertenee virkoumen an déi och d'Onze-friddenheet vun de Leit declenchéieren, zum Beispill déi ganz Fro ronderëm d'eeler Leit, d'Transporter, déi dann d'Gemenge musse léisen. Déi maachen dat da mat hire Moyenen. Si maachen et gutt, mee et ass net ëmmer ganz koordinéiert, wéi se dat maachen. Dann d'Fro vun deenen eelere Leit, déi iwwerhaupt net kënnen transportéiert ginn, well se doheem immobiliséiert sinn. Wéi ginn déi geimpft? Alles dat ass deelweis gekläert, mee nach net ganz an nach net ganz kloer.

D'Leit froen hei och Minimumsindikatiounen, weéni si dann an där Kategorie, an där si sinn, ongeféier kéinten dermat rechnen, eng Impfung ze kréien. Ech weess, dass een dat net kann am Detail soen. Ech sinn awer der Meenung, fir d'Confiance vun de Leit ze behalen, soll een awer minimal Indikatiounen ginn.

Et stelle sech och aner Froen wéi déi vun de Leit, déi an de Laboe schaffen, déi sech elo bei eis mel-len an eis soen, dass si nach net geruff gi wären, fir an d'Impfung ze goen, awer duerchhaus exposéiert sinn a sollte geimpft ginn, wéi déi vun de Veterinären, déi fir d'éischt sollte geimpft ginn, well se an der Réserve sanitaire waren, mee dunn awer anscheinend gesot kruten, si géifen net méi elo geimpft ginn, wéi déi vun der Hotline, déi zesumme-brécht, wou awer eng Firma, wann ech mech net ieren, agestallt ginn ass, déi iwwer 9 Milliounen dofir kritt a wou ech awer mengen, dass ee fir déi Zomm awer misst wëssen, wann een Invitatiounen u 70-bis 80-Järeger erausschéckt, dass da vill Telefone kommen, an déi sollten awer kennen do d'Saach am Grëff behalen, wéi déi vun den Dokteren, déi eis schreiwen, dass se nach ëmmer net wëssen, weéni se Vulnerabeler solle wouhinne mellen.

Alles dat sinn zwar kleng Detailer, mee d'Zomm vun deenen Detailer mécht momentan eng grouss Onze-friddenheet a mécht eng ganz Rei Problemer, déi ongesond sinn an enger Zäit, wou d'Regierung Vertraue brauch a wou mer nëmmen duerch Vertrauen dat do gemeinsam hikiréien.

An da mäi leschte Punkt, dass ass dee vun där ganzer Exitstrategie. Mir hunn elo eng Impfstrategie kritt. Mir si frou, dass d'Madamm Lenert eis se ginn huet. Mir hätten nach gär e weénege Datumer derbäi, bon, mee okay.

Mee dat Zweet, dass ass: Dir hutt elo e Gesetz hei deposéiert mat der Ausso, dass een den 2. Abrëll géif kucken, wat dann déi nächst Etapp wär, ob een esou oder anescht e weénege kéint lockeren. Bon, ech mengen, dass et net gutt ass, dass esou an der Generalitéit ze soen. Ech fannen, dass et weesentlech wär, dass mer eis elo eng Rei Gedanke géife maachen, wéi dann au fur et à mesure esou eng Exitstrategie kéint ausgesinn.

Mir wëssen nämlech haut, dass déi Impfquot ëmmer méi a méi wäert eropgoen hei am Land, dass dass also ëmmer méi Leit wäerte geimpft ginn, also keng Gefor méi lafen, warscheinlech, awer net sécher, dass muss nach bewise ginn, och keng oder eng weesentlech manner Gefor fir aner Leit sinn. Mir wëssen, dass mer an engem Mount wäerten e groussen Deel vun all deene Vulnerabele geimpft hunn. Dat heescht, déi Leit, déi déi meeschte Gefor gelaf sinn, déi hunn dann e Schutz. An da stellt sech natierlech d'Fro, wéi laang a wéi wäit ee ka Leit, déi keng Gefor méi lafen an och keng oder weénege Gefor fir aner Leit nach sinn, an hire Grondrechter aschränken? Déi Fro stellt sech.

Ech verstinn och d'Fro vun der Solidaritéit vun der ganzer Gesellschaft. An ech wëll elo och domadder keng Politik maachen. Mee ech fannen, dass mer eis där doter Fro awer musse stellen. An dofir muss een eng Exitstrategie maachen, déi an eisen Aen dorobber berout, dass mer net wëllen eng Zwouklas-segesellschaft kréieren: déi, déi geimpft sinn, an déi, déi net geimpft sinn, mee dass mer awer trotzdem eng Strategie hunn, wou mer kënnen soen: Déi Leit op där enger Säit, déi geimpft sinn, oder déi, déi getest sinn, oder déi, déi Anticorpsen hunn, kënnen eng Rei Saache maachen, well keng Gefor méi ass, oder weénege Gefor, mat all deene Protektiounsmoosnamen, déi dann awer nach noutwendeg sinn. Déi Diskussioun musse mer awer féieren, well mengt net, mir géife bis Oktober, November dat alles radikal esou kënnen loosson, wéi et elo ass.

Den 2. Abrëll, huet de Premier ugekënnegt, kéinte mer eventuell - e war ganz virsiichteg, ginn ech em gär zou - éischt Schrëtt maachen. Ech froen, dass mer net onbedéngt en Datum ugin, mee dass mer Etappen ugin, a wat fir engen Etappen dat kéint gestalt ginn, well dat muss och alles virbereet ginn, ob dat am Commerce ass, am Horeca-Secteur, an der Kultur, am Sport, bei de Visitten an den Altersheimer, an de Betriben, beim Schaffen oder beim Areesen aus anere Länner, iwwerall do stelle sech Froen. Fir lech just ee Beispill ze soen: Ech ka mer zum Beispill virstellen, dass am Horeca Ouverture net heescht, dass et op oder zou ass, mee dass een och dräi oder véier Etappe ka maachen.

Als Beispill: Wann elo d'Terrassen opgin, ass dat jo eppes anescht, wéi wann Der dobannen enk beie-neesëtzt. Als Beispill kann ee soen, dass, wann d'Restaurants ënner alle Condition-sanitaires, déi noutwendeg sinn, just mëttes opgin, wou d'Leit souwisou soss um Büro iessen, et eppes anescht ass, wéi wann Der déi laang Owesiessen hutt, déi net onbedéngt noutwendeg sinn, wou d'Leit doheem an hirer Famili sinn. Wann dat ka fir déi Leit, déi geimpft sinn oder déi getest si mat Selbsttester, virdu gemaach ginn, esou wéi d'Iwwerleeungen an alle Länner geféiert ginn, déi ronderëm eis sinn, fannen ech ... Elo kann een dat gutt oder schlecht fannen, mee ech fannen, dass solle mer eis awer weéinstens iwwerleeën. Duerno da Restaurants, déi op sinn, mat deene Leit, déi kënnen Tester maachen.

Dat selwecht gëllt fir d'Kultur an de Sport. Ech weess, dass an der Education de Minister eng ganz Rei Essaien elo bei Klasse mécht, fir Selbsttester respektiv Schnelltester ze maachen. Ech fannen dat positiv. Ech fannen dat eng gutt Initiativ! Dat selwecht ass an der Kultur, mengen ech, bei Concerte geschitt. Do wär et gutt, wa mer deen Debriefing géife kréien. Mee wat fir eis wichteg ass, dass ass, dass mer déi Schrëtt an der Kultur, am Sport - och Kulturveräiner sinn do matabegraff natierlech -, bei der Horeca, bei de Commercen an och bei den Entreprises, wéi se da kënnen schaffen, déi Exitstrategie, géife gemeinsam festleeën. Dofir hu mer d'ailleurs eng Interpellatioun - déi ass elo an eng Heure d'actualité ëmgewandelt ginn - heibanne gefrot.

A wann een dat do mécht, dann ass et natierlech och evident, dass ee muss kucken, dass déi Hëlfele, déi elo vun de Classe-moyennan an der Économie kommen, och esou ëmgestyled ginn, dass se deem och entsprechen, well haut sinn déi nëmme fir déi Entreprises, déi ganz zou hunn. Also muss een do och deelweis en anere Wee goen.

An ech soen lech: Dass geschitt awer nëmmen, wa mer eng Virbereedung hutt! Wa mer dat do elo just erëm dräi Deeg virdu maachen an alles en urgence maachen, da soen ech lech, da geet dat derniewent! Kommt, mir diskutéieren elo a Rou driwwer! Et ass momentan nach net d'Zäit, fir et ze maa-

chen. An e puer Wochen ass et d'Zäit, et ze maachen, mee elo ass et d'Zäit, fir et virzebereeden. An dat solle mer elo maachen.

Dat heescht och, Schnelltester anzekafen, esou vill wéi méiglech, e prezise Plang, wéi se gebraucht ginn, an eisen Aen och, firdeen een oderdeen anere gratis Schnelltest oder Selbsttest de Leit zur Verfügung ze stelle pro Woch, datt se kënnen eng Rei Aktivitéite maachen, wou se dann esou Tester brauchen. Alles dat fannen ech richtig, normal, fir an en hallefweegs normaalt Liewen erm zréckzekommen, an awer och, fir d'Adhesioun vun de Leit ze behale fir déi Moosnamen, déi mer elo nach imposéieren, well verschidde Leit hunn es genuch domadder, a mir jo och, an ech verstinn dat jo och! A fir datt mer se un der Staang behalen, fir datt mer se derbäibehalen, datt se matmaachen nach déi nächst Wochen, muss een awer esou Perspektiven offréieren, soss geet dat net uerdentlech.

An da soen ech dat selwecht: Mir brauchen och eng aner Governance fir dat Ganzt. Dofir solle mer eis elo Gedanke maachen, wat an eng zukünftg Loi pandémie soll kommen, well mir maachen elo eist Besch, d'Regierung, mee och d'Chamber, mee en fin de compte ass déi Aart a Weis, wéi mer schaffen, net ideal. Mir brauchen en neit Pandemiegesezt. A mir bräichten och eng Gouvernance quotidienne, déi anescht wär, e Conseil scientifique, deen anescht opgestallt wär, wou nëmme Wëssenschaftler dra wäeren. Aner Länner hunn dat och. Mir hu jo gëschter op der Tëlee och gesinn, wéi déi wëssenschaftlech Diskussiounen heiansdo zu Contestatiounen féieren. Dat bréngt am Fong ..., et ass richtig, datt contestéiert gëtt, ech contestéiere jo net, datt d'Leit contestéieren, ech soe just, et bréngt awer vill Leit dann duerjerneen, wa se dat gesinn.

Dofir wär et wichtig, datt mer e Conseil scientifique hätten, deen independant wär, deen d'Regierung och kéint conseilléieren, esou wéi en an anere Länner existéiert, an datt d'Regierung da politesch Decisiounen op Basis vun enger independanter Meinung géif huelen. Dat hutt Der zu engem Deel mat dem Conseil ...

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- Conseil supérieur des maladies infectieuses, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... de maladies ..., voilà!

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- ... deen extern an onofhängeg ass.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Richtig. Mee deen hutt Der nëmmen ... Also ech fannen et ganz richtig a wat déi maachen ass och tipptopp an Dir hutt och ëmmer dat gemaach, wat se lech proposéiert hunn. Dat, wat ech mengen, dat ass, datt e Conseil scientifique reegelméisseg all Woch en Avis ofgëtt, wou se eng Aschätzung maachen a Propositionen der Regierung maachen. Wann Der lech d'Beispill Irland ukuckt, do ass dat esou. Da mécht d'Regierung nach ëmmer, wat se wëllt, mee vu datt deen Avis da public ass ..., a wa se eppes anescht mécht, wéi d'Wëssenschaftler hir roden, dann explizéiert se, firwat se eppes anescht mécht. An da verstinn d'Leit dat och, da contestéiere se et och net a verstinn et och besser, quitte datt et iwwerall an ëmmer schwierig ass, dat ginn ech jo gär zou.

Als Konklusioun zu deem Ganze soen ech: Mir sinn d'accord mat der Verlängerung, mir wäerten deen Text awer net stëmmen, éischens well de legale Kader - dee vun der Éducation nationale, mee net nëmmen dee vun der Éducation nationale - eis net prezis genuch ass. A mir wäerten den Text och net stëmmen, well de Kontext, an deen sech haut d'Politik aschreift, d'Teststrategie, d'Impfstrategie, d'Exitstrategie, an eisen Aen net stëmmt. Dofir wäerte mer Neen dozou soen.

Merci!

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Wiseler. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Gilles Baum (DP).**- Merci fir d'Wuert, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, et ass bal genau ee Joer hei, dass mer hei zesummen den État de crise ausgeruff hunn an d'Leit opgeruff hunn, doheimzebleiwen. Heiansdo schéngt et engem, wéi wa mer an enger Endlosschläif wäeren. An heiansdo huet een d'Impressioun, déi Kris hei, déi géif ni eriwirgoen. Mee si wäert en Enn hunn!

An och, wann de Virus ni méi ganz aus eisem Liewe wäert verschwannen, esou musse mer awer léieren, mam Virus ze liewen. Bis et esou wäit ass, brauche mer nach ganz vill Gedold, och wann et schweierfält. An ech verstinn allegueren d'Leit, déi frustriert sinn, an ech verstinn och allegueren d'Leit, déi déck d'Flemm hunn.

An de leschte Woche sinn d'Infektiounszuelen nees liicht geklommen a si sinn elo am Moment op engem vill ze héijen Niveau stabill. Et si leider och erm vill méi Leit an de Spideeler an och erm vill méi Leit op der Intensivstatioun. Mee trotz den neie

Varianten erliewe mer keng exponentiell Hausse. An ech mengen, dass dat awer e gutt Zeechen ass.

E bësse Statistik: An der Woch vum 15. Februar hu mer 60.700 Tester gemaach. Déi Woch vum 22. waren et 64.200 Tester. An der Woch vum 1. Mäerz 61.500 Tester. Dat ass nach ëmmer ganz, ganz vill. Den Taux d'incidence ass an där Zäit vun 200 kuerz eropgaangen op 210 an déi lescht Woch louch e bei 190. Den Taux de positivité geet erof, wann och ganz, ganz lues. E geet vun 2,06 % op 2,04 %, op 1,94 %. An dat, wat jo wichtig ass: Bei den Ordonnancé geet e vu 5,87 % erof op 5,43 %, op 5,03 %. An ech widderhuelen nach eng Kéier dat, wat ech e puermol hei scho gesot hunn: Fir kënnen ze behaupten, dass een d'Situatioun am Grëff hätt, seet d'WHO, do misst ee bei 3 % leien.

Och den R-Wäert geet ganz, ganz liicht erof, vun 1,05 % op 0,95 %, op 1 %. Ech widderhuelen och nach eng Kéier, wat ech hei gesot hunn: Dee misst am Fong bei 0,7 % leien, fir dass mer d'Situatioun am Grëff hätten. Do si mer awer e gutt Stéck ewech.

Ech hunn et scho gesot: Souwuel an de Soins normaux wéi och op den Intensivstatiounen sinn déi lescht Wochen d'Zuelen eropgaangen. Ech muss lech soen: Ech war awer erfieert, wéi ech gëschter d'Zuele kritt hunn, dass mer méttlerweil erm 30 Leit op den Intensivstatiounen hunn! Wann ech bedenken, wéi ech d'leschte Kéier hei stoung virun dräi Wochen, ech mengen, do ware mer bei néng oder zéng. Ech mengen, dat soll eis awer ze denke ginn! An ech mengen, dat bréngt eis och derzou, fir elo ze soen: Et ass elo näischt dran am Moment. Et ass näischt dra vun Öffnungen, vu Lockerungen. An déi Mesuren, déi mer ageféiert hunn, déi behale mer bäi bis Ufank Abrëll.

Et därf een elo net nervös ginn. Et därf ee sech och net verleede loossen, fir ze fréi Mesuren ze huelen, fir ze lackeren. Elo ass nämlech fir eis allegueren e Moment, fir weider op d'Zänn ze bäissen a fir déi Impfcampagne hei richtig virunzedreiwen. Well d'Impfungen hunn en Impakt! Dat gesi mer an der Alterskategorie vun de Leit iwwer 65 Joer. Do louch den Infektiounstaux am Januar nach bei 14 %. An deen Taux läit elo am Moment bei 9,2 %, dat heescht, e gudden Drëttel manner, wat also beweist, dass d'Impfungen en Impakt hunn. An déi positiv Entwécklung, déi wäerte mer hoffentlech an den nächste Woche kënnen mat weiderhuelen. Déi wäert sech hoffentlech bestätegen. An dat weist jo dann, dass mer um gudde Wee wäeren.

D'Regierung huet op déi klammend Infektiounen och reagiert, andeems se d'Impfstrategie ugepasst huet. Wéi mer all wëssen, gouf ëmmer eng Reserv vu 50 % vun den Impfdosen op d'Säit geleucht, zréckbehalen, fir ze garantéieren, dass jiddwereen, dee seng éischt Dosis kritt hat, och mat Sécherheet déi zweet kéint kréien. Dat war dee richtige Usaz, well jo am Ufank - an dat ass vläicht bei mengem Virriedner awer e bëssen ënnergaangen - d'Liwierungen nëmme ganz, ganz lues komm sinn, d'Liwierung mat Verspéidung komm sinn. A mir kruten elo nach an der Santéskommissioun des Woch - oder war et souguer de Moien? Et war souguer de Moien! - erkläert, dass mer eis einfach net kënnen drop verlossen, dass déi Zuelen, déi mer zougesot kréien, och effektiv op deem Datum ausgestellt ginn. Do leie mer heiansdo souguer bei der Hallschent oder manner vun deem, wat eis zougesot ginn ass, wat dann effektiv zu Lëtzebuerg ukënn an dann och kann zu Lëtzebuerg verimpft ginn.

Elo hu mer et awer mat verschiddene Varianten ze dinn, déi sech méi séier verbreedé kënnen. Dat kéint zu enger geféierlecher Destabilisatioun vun der Situatioun féieren. Mir hoffen awer, dass déi Liwwierungen, déi mer zougesot kritt hu fir den Abrëll - an dat si massiv Liwwierungen -, dass mer déi och kréien. D'Regierung huet decidéiert, an den Här Wiseler huet et virdu gesot, fir d'Reserv vun der éischter Impfung vu 50 % op 25 % erofzesetzen, fir esou méi Leit scho kënnen déi éischt Impfung ze ginn. An ech mengen, dass dat de richtige Wee ass.

Wat kann esou eng Ännerung vun der Impfstrategie mat sech bréngen? Mam verstärkten Opkomme vu Virusvarianten, déi deelweis en anere Krankheitsverlaf, souguer méi e schlimme Krankheitsverlaf provozéiere kënnen, ass et wichtig, dass mer esou vill wéi méiglech Leit séier immuniséieren. Et ass zwar nach onkloer, wéi wäit d'Verbreedung vum Virus duerch d'Impfstoffe ageschränkt gëtt, mee schonn déi éischt Impfdosis kann hëllefen, de Risiko vu schwéiere Krankheitsverleef ze reduzéieren an esou virun allem d'Situatioun an eise Spideeler ze kontrolléieren. An ech mengen, dat war déi ganzen Zäit iwwer eist Zil, d'Zil vun eis allegueren heibannen, d'Situatioun an de Spideeler wäitgeeëndst am Grëff ze behalen.

Här President, déi aktuell Mesurén ginn also bis Ufank Abrëll verlängert, mat der Hoffnung, dass mer an dräi Wochen eventuell - eventuell - Lockerunge considéiere kéinten. Wa mer et packen, d'Infektiounszuele stabill ze halen, a vill besser

nach, wa mer et géife packen, d'Infektiounszuelen erofzedrécken, da leien Ouvertür mat ganz strenge Oplagen am Beräich vum Horeca am Beräich vum Méiglechen, mee soulaang mer d'Verbreedung net weider effikass andämmen, kënnen esou Ouverturen zu dësem Moment awer mat Sécherheet net garantéiert ginn.

D'Verbreedung vum Virus mat all senge Varianten auszebremsen, dat bleift nach ëmmer den A an O. An dofir proposéiert dëst Gesetz zousätzlech Mesuren am Beräich vun der Educatioun. Hei weist de Virus jo am Moment eng ganz, ganz staark Presenz bei de Kanner a bei deene jonke Leit a mir wëssen, dass déi entweeder eréischt ganz zum Schluss kënnen geimpft gi respektiv eréischt kënnen geimpft ginn, wann et e Vaccin och fir hir Alterskategorie gëtt.

D'Gesetz leet dowéinst d'Maskepflicht an der Schoul ab dem Cycle 2 fest. A fir Kontakter bei den eelere Schüler, also vun der Quatrième bis op d'Deuxième an an der Formation professionnelle, ze reduzéieren, gëtt den Homeschooling fir d'Hallschent vun der Schoulzäit elo gesetzlech verankert.

Weider Mesuren, déi am Ufank an dat neit Gesetz sollten integréiert ginn, goufen awer leie gelooss a wäerte weiderhin op Recommandatiounen hi genotzt ginn, dëst fir iwwert déi néideg Flexibilitéit ... - an dat Wuert huet mer am Fong gefall, well et virdu bei mengem Virriedner méi wéi eng Kéier gefall ass a benotzt ginn ass -, dëst, fir déi néideg Flexibilitéit ze hunn a kënnen séier, awer och lokal, regional, punktuell an nei Situatiounen an der Pandemie ze reagieren an d'Mesuren do unzepassen. An dat ass dat, wat nei ass.

Här President, wat d'Educatioun konkret ugeet, ass d'Devise zanter dem Ufank vun der Pandemie déi selwecht bliwwen: maximal Chancé fir d'Bildung a minimal Chancé fir de Virus. An zanter dem Ufank vun dëser Kris huet de Bildungsminister Claude Meisch säi Wëlle gewisen, fir dee schwierigen Equilibre tëschent dem Schutz vun den Enseignanten, der Gesondheet vun den Enseignanten an de Schüler engersäits an awer och der fundamentaler Missioun vun der Schoul, dem fundamentale Bildungsoptag vun der Schoul ze garantéieren. Hei geet et net nëmmen em de rege Bildungsoptag vum Staat, mee et geet em Verantwortung, em d'Sech-Këmmern an hinnen, de Kanner an deene Jonken, trotz der Kris, an där mer sinn, fair Bildungschancen ze erméiglechen. Dat ass, an dat bleift och an Zukunft, eist iewescht Zil.

Fir dat kënnen ze erreechen, ass den Educatiousministère an de vergaangene Méint differenziert a reaktiv virgaangen. En huet mat der néideger Flexibilitéit op d'Situatiounen reagiert. Dobäi stoung emmer eng Saach am Vierdergrond an zwar d'Presenzzeit vun de Kanner an der Schoul, d'Presenzzeit vun de Kanner bei hirem Léierpersonal esou héich wéi méiglech ze halen a gläichzäitig och de Virus genau am A ze behalen a schnell ze reagieren.

D'Situatioun vu virun der Fuesvakanz illustréiert dës Virgeensweis ganz gutt. Bei den éischten Unzeeche vun der brittescher Variant an de Strukture vun der Educatioun huet de Minister reagiert. An engem gréissere Cluster an de Schoulen zu Schëffleng sinn zu deem Zeitpunkt iwwer 60 positiv Fäll gezielt ginn. Mat de Mesuren, déi en place gesat goufen, konnt dës Infektiounskette gestoppt ginn. A mat nëmme véier positive Fäll zu Schëffleng huet sech d'Situatioun d'lescht Woch do nees normaliséiert, an dëst opgrond vun engem schnellen an effikassen Zesummeschaffe vun allen Instanzen. Schnellegeet a Reaktivitéit, dat sinn d'Schlüsselwieder an dëser Pandemie.

A wa mer elo mat eisem Educationssystem besser duerch dës Pandemie komm si wéi anerer, an ech nennen do nëmme eis däitsch Noperen, dann nëmme, well mer Reaktivitéit gewisen hunn. Dës Reaktivitéit war Tromp an dës Reaktivitéit bleift Tromp. An déi därf eis och net verluer goen, och net beim Ruff no enger méi breeder gesetzlecher Basis, fir dës Mesuren an deenen nächste Woche besser ze encadréieren!

■ **Une voix.**- Dat ass richtig!

■ **M. Gilles Baum (DP).**- Bis elo si mer gutt gefuer, andeems mer d'Gespräch an de Konsens gesicht hunn. Mee um Enn vun dëser Pandemie, wou mer awer ufänken, Liicht um Enn vum Tunnel ze gesinn, schéngt dës Konsens méi schweier ze fannen ze sinn. D'Droe vun der Mask gëtt vun enger Minoritéit vu Leit a Fro gestallt. Et ass awer eng essenziell Measure an der Bekämpfung vum Virus. An dofir brauche mer eng staark gesetzlech Basis, fir dass dës Prinzip net juristesche ugefecht ka ginn.

Flexibilitéit a juristesche Sécherheet, dat waren d'Ziler vun der éischter Ebauche, déi d'Regierung dem Parlament virgeluecht huet. Et war e Versuch, fir e Kader ze schaffen, innerhalb vun deem d'Regierung iwwer Règlement grand-ducal eng Rei vu Mesuren hätt kënnen huelen. Den Text huet dobäi eng ganz Rei vu limitéierte Konditiounen definéiert, well mer an der Santé grad wéi an der Educatioun an enger

„matière réservée à la loi“ sinn. Wéi vill Konditiounen dobäi an d'Gesetz musse kommen, dat ass reng Appreciationsaach. A mir wëssen, dass dës Matière duerch Jurisprudence staark beaflosst ginn ass an eng genau Lektür dovunner extreem schwierig ass. Dofir ass et och nëmme normal gewiescht, dass d'Regierung sech mam Staatsrot un en Dësch gesat huet, fir doriwwer ze diskutieren, wat fir de Staatsrot déi essenziell Konditiounen gewiescht wäeren, déi am Gesetz hätte misse stoen.

A jo, elo duerno seet een: „Mir woussten et besser. Dir hätt et sollen esou maachen!“ Duerno ass een ëmmer méi gescheit. Ech wëll lech awer just soen, dass mer mat engem Gesetz ..., a besonnesch dat heite Gesetz géif ech am Kader vun der Educatioun mat engem Corselet vergläichen. E Corselet, deen ze staark zougezu gëtt, e Corselet, deen d'Bewegungsfräiheet an hei d'Flexibilitéit, d'Méiglecheit, fir séier a punktuell ze reagieren ..., e Corselet, deen eis déi néideg Flexibilitéit geholl hätt, mengen ech, wär net gutt gewiescht.

D'Regierung huet mam Covidgesetz eng pragmatesch Léisung fonnt, andeem se d'Mesuren, déi en vigueur sinn an déi national gëllen, an d'Gesetz schreift, an dat Gesetz gëtt jo och hei reegelméisseg ugepasst, reegelméisseg adaptéiert. A wa mer eis hei am Dräi-Woche-Rhythmus treffen, well mer d'Situatioun nei evaluéieren, ech muss lech soen, dass ech mat där Virgeensweis do ganz gutt - ganz gutt! - ka liewen.

Genau dës Logik ass elo och am Beräich vun der Educatioun gewielt ginn. Mir schreien déi Mesuren, déi en vigueur sinn, an d'Gesetz an. Ech hunn dofir Problemer awer, fir d'Kritik vun der Opposition nozevollzéien, well se an der Vergaangenheet eng gesetzlech Basis fir d'Educatioun gefuerdert huet an de Prinzip vum Covidgesetz approuvéiert huet. Näischt aneres gëtt jo elo an der Educatioun och gemaach.

Et gëtt een an deem Sënn d'Gefill awer net lass, dass elo, wou mer iwwerall inhaltlech eigentlech gutt rullen, wou et gutt leeft, et éischter formell Grënn sinn, fir Kritik un der Regierung auszeüben. Dobäi wär déi inhaltlech Diskussioun ganz interessant ze féieren, well an der Gesellschaft besteet, an dat steet ausser Zweifel, e breede Konsens, dass d'Presenzzeit vun de Schüler an der Schoul absolut Prioritéit muss hunn. De Minister huet nach rezent Stëmme vun de Schoulpartner agesammelt, déi dat doten unisono zréckginn.

Et bleift awer feststellen, dass d'CSV den Zenario 1 an de Schoulen, wou d'Klass bei engem isoléierte Fall net an d'Quarantän gesat gëtt, ëmmer erm nees a Fro stellt. Ech kann lech soen, wat d'Konsequenz vun esou enger Mesure wär: Dausenden, Zéngtausende Stonne Presenzunterrecht wäer fir d'Schüler ausgefall, Presenzcours, dee ganz wichtig ass fir hire Bildungsweel! Ech stellen och fest, dass d'CSV scho säit Méint allegueren d'Klassen aus dem Secondaire an den Enseignement en alternance geswicht hätt. Och dës Mesure wär op d'Käschte vun Dausenden, vun Zéngtausende Schüler gaangen, eng Mesure, déi een net einfach esou ouni Nout, ouni Besoin soll huelen an déi sech an de vergaangene Wochen och net als noutwendig erweisen huet, jo, si wär souguer kontraproduktiv gewiescht!

D'CSV hätt och scho säit Méint d'Maison-relaisen no fixe Klassegruppe fonctionéiere gedoen, eng Mesure, déi d'Gemengen an d'Gestionnaire viru riseg organisatoresch Schwierigkeete gestallt hätt, mee déi virun allem awer nees op d'Käschte vun de Kanner gaange wär, well d'Kanner hätten dann zum Deel a ganz kleng Gruppe mat zwee, dräi Kanner just misse betreit ginn, ouni hir Spillkomeroden an ouni en ureegend pedagogesch Konzept, wou een awer ganz anescht ka schaffe mat engem grouse Grupp Kanner, wéi wann ee kleng Gruppe beieneen huet.

Dat alles si Mesuren, déi mer an de leschte Méint net geholl hunn. An ech si frou, dass mer se net geholl hunn, well dat wär de falsche Wee gewiescht. Déi Mesur wäeren total ondifferentéiert, pauschal an absolutt onnéideg gewiescht.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Gilles Baum (DP).**- Dëst si Mesuren, déi nëmme da solle geholl ginn, déi nëmme da musse geholl ginn, wann et wierklech net méi anescht méiglech ass, wann d'sanitär Situatioun dat absolutt verlaangt, mat enger differenzierter Eruegensweis, wou mer reaktiv sinn, genauou wéi mer et elo maachen, andeem mer d'Covidgesetz do änneren, wou et néideg ass. A fir de Rescht loosse mer d'Schoulen hir Aarbecht maachen, fir de Rescht loosse mer d'Kanner Kanner sinn. Dem Virus minimal Chancé loossen an der Bildung vun eise Kanner maximal Chancé loossen!

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Gilles Baum (DP).**- D'Verbreedung vum Virus léisst sech natierlech och duerch d'Ennerbrieche vun den Infektiounsketten ausbremsen. An nieft dem Contacttracing hëllefen do weider de Large-Scale-Testing an hoffentlech geschwënn och

d'Selbsttester. De Large-Scale-Testing, dee mir jo gëschter hei verlängert hunn, hänkt awer hannert sengem Potenzial zrëck, well net genuch Leit reegelméisseg hirer Invitatioun noginn. 49 % vun de Residenten hunn op d'mannst eemol um Large-Scale-Testing deelgehooll an esou zu 40 % manner Infektioune bäigedroen.

Eleng während der zweeter Phas, vum 16. September bis de 16. Januar, goufen iwwer 9.000 positiv Fäll detektiéiert a ganz, ganz vill Infektiounskette konnten esou ënnerbrach ginn. Wann awer jiddweren deelgehooll hätt, dann hätte mer, statistesch gesinn, nach 1.800 Covidfäll manner hei am Land gehat.

Fir déi drëtt Phas, déi deemnächst lassgoe wäert, ass et deemno extreem wichteg, weider d'Populatioun ze sensibiliséieren, ze hëllef matzemaachen an och ze erklären, wat fir eng Plus-value de Large-Scale-Testing am Kampf géint de Covid-19 ass.

Selbsttester sinn och e weidere wichtige Outil, fir de Virus ënner Kontroll ze bréngen an eis e Stéck Normalitéit zrëckzeginn. Den Ament ginn nach verschidden Tester hei am Land op hir Effikassitéit an Handhabung gepréift. Hir Validatioun ass fir d'Kultur, de Sport a fir den Horeca awer e ganz groussen Hoffnungsschimmer. Nieft den Impfungen si si wuel déi bescht Alternativ eraus aus der Kris.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, nach ass net sécher, wéi mer dëst Joer Ouschtere wäerte verbréngen. All Einzelnen heibannen, all Einzelnen dobaussen huet e ganz groussen Afloss dorobber, wéi et am Abrëll wäert ausgesinn. Wichteg ass, dass mer elo net ufänken, nervös ze ginn. Wichteg ass, dass mer weider déi sanitär Mesuren anhalen an esou vill Geleëenheete wéi nëmme méiglech notzen, fir eis testen ze loossen.

Domadder ginn ech den Accord vun der Demokratescher Partei zu dësem Gesetz an ech soen lech alleguerte Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Gilles Baum. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, merci dem Mars Di Bartolomeo fir säi 14. schréfftlechen a mündleche Rapport am Kader vum Covid. An en huet dat wéi ëmmer op eng ganz iwwerzeegend Aart a Weis gemaach. Merci, Frënd Mars! A merci och der Paulette Lenert fir hiren onermiddlechen Asaz an där ganzer Pandemie. Ech wëilt dat eng kéier hei am Ufank ganz kloer soen, dass mer op alle Fall den Hutt müssen ofdi virun deem Asaz.

Mir haten alleguerte gehofft op Oplockerungen haut hei, fir déi kënnen unzekënnegen. Mee och wann et bei eis keng exponentiell Hausse gëtt, esou wéi dat a verschiddenen anere Länner de Fall ass, bleibt d'Situatioun nach ëmmer kritesch. Dee leschte Wocherapport weist no enger Hausse déi Woch virdru souguer eng liicht Tendenz no ënnen an och d'Analysen an den Ofwässer weisen, dass d'Presence vum Virus erofgaangen ass, wat Hoffnung gëtt, dass d'Situatioun sech stabiliséiere kann.

Schwierig ass et awer bei den Zuele vun den Hospitalisatiounen a virun allem bei de Stierfäll am Zusammenhang mam Covid-19, déi alle béid gekomme sinn. An ech wëilt hei nach eng kéier mäi Bäileed un alleguer d'Familljen ausdrécken, déi e Stierfäll an hirer Famill haten. Et ass op alle Fall weider Virsicht ubruecht!

Wat d'Mesuren an d'Restriktiounen ugeet, geet Lëtzebuerg säin eegene Wee. Bis elo hu mer ëmmer gekuckt, bei den Aschränkungen mat Mooss a mat Verstand virzegoen an allkéiers ze evaluéieren, wou mer sti mat den Neinfektiounen, mam Profil vun deene betraffene Persounen an och mat de Spidolbetter. Mir kucken awer och, wat déi aner Länner maachen, mee mir halen eis virun allem un d'Situatioun hei zu Lëtzebuerg a mir halen déi fest am Bléck a reagéieren deem geméiss, wat hei zu Lëtzebuerg geschitt.

Wichteg ass hei, den Equilibre ze fannen, fir e Stéck Normalitéit kënnen ze halen. Zanter dem Deconfinement hu mer ëmmer nees versicht, en zweete komplette Lockdown ze vermeiden an d'Kollateralschied, déi dorunner hängen, och ze vermeiden. Dat sinn alleguer déi sozial, psychesch, déi ekonomesch Konsequenzen, déi esou e Lockdown huet. Mir kennen dat.

Vill Aschränkungen vu Fräiheete goufe gemaach. Wivill der richtig sinn, dat ass ëmmer eng schwierig Decisioun. Datt een hei ënnerschiddlecher Meinung ka sinn, dat kann ech verstoen. Mee am Allgemengen, an do ginn ech dem Gilles Baum Recht, géif ech soen, sinn d'Bierger mat de Moosnamen d'accord. Si hale sech drun. A si si jo och den entscheidende Facteur, firwat dass d'Zuelen net exponentiell an d'Luucht gaange sinn.

An elo e weideren Expertegremium - well d'Regierung léisst sech jo vun Experte beroden - ze scha-

fen, dee Mesurë proposéiert, an d'Regierung kann dann déi Mesuren awer maachen, wéi se wëllt, wéi den Här Wiseler elo gesot huet, do weess ech awer net, ob dat dee richtige Wee ass, well et gëtt Experten, déi d'Regierung beroden. An d'Regierung erkläert jo och hir Demarchen. An et ass awer elo, mengen ech, e bëssen naiv ze mengen, wa mer elo e weideren Expertegremium hätten, dass dann d'Leit alleguer dobauss mat allem, wat heibannen decidéiert géif, d'accord wären. Dat ass net richtig. Duerfir mengen ech, dass d'Regierung schonn déi richtig Approche hei huet. Iwwregens gëtt de Collège médical, dee jo awer e ganz eescht ze huelende Gremium ass, der Regierung absolutt Recht - absolutt Recht! - an der Verhältnisméissegkeet vun de Mesuren, déi hei geholl goufen.

De Spagat tëschent deene sanitären Iwwerleeungen, Restriktiounen, Virsiichtsmoosnamen, Gestebarriären, weidere Sécherheetsoplagen, wat d'Geschäfte ugeet, an der Méiglechkeet, eng gewëssen Normalitéit ze erlaben an e Stéck Privatlieden, sozialt, kulturellt an ekonomesch Liewen zouzeleossen, fannen ech, hunn d'Regierung an och dës Chamber domadder ganz gutt hikritt.

An trotz dem Versuch, e richtigen Equilibre ze fannen, ginn d'Aschränkungen nawell kritiséiert an déi géifen och mat engem weideren Expertegremium weider kritiséiert ginn. Mee eis geet et hei net anescht wéi deenen anere Länner, déi scho méi radikal Mesurë geholl hu wéi Lëtzebuerg. Ech ginn nach eemol gären an de Verglach mat eisen Nopeschlänner, ob mer wäit ewech leie vun deene Moosnamen a wa jo, firwat dass mer déi Mesurë geholl hunn.

Kritiséiert gouf dacks, a gëtt et och haut nach, d'Fermeture vun de Cafén a vun de Restaurants, dass déi ze laang ass. Jo, mir ass se och ze laang an ech géif och gären emol erëm eng kéier an e Restaurant an een huele goen. An déi Betriber, déi hunn eng ganz schwierig Situatioun, dat steet ausser Zweifel. Mee et ass gewosst, dass de Virus sech virun allem do iwwerdréit, wou d'Leit iwwer e längeren Zäitraum an engem decontractéierte Kontext ouni Masken an ouni déi néideg Distanz an engem zouene Raum zesumme sinn. Dat ass e Fait! An dat ass och an de Cafén an an de Restaurants de Fall.

Dat ass keng Scholdzouweisung, mee et ass inhärent zu der Aktivitéit an zu der Situatioun! An engem Café an an engem Restaurant mécht een dat. A jo, si hu grouss Efforte gemaach, fir esou sécher wéi méiglech ze sinn. An déi Mesuren hunn et och erlaabt, dass mer hei zu Lëtzebuerg méi laang d'Restaurants konnten ophale wéi eis Nopeschlänner. Mee leider ass de Virus e ganz kaméssen an e mutéiert och nach, soudatt dës Betriber leider haut nach eng kéier net kënnen hir Dieren opmaachen.

Ech soen et nach eemol: Hei ware mer net déi, déi déi radikaalste Moosname geholl haten. Während am éischte Lockdown d'Länner alleguer relativ d'selwecht reagéiert haten an alles zougemaach haten, hat d'Situatioun zu Lëtzebuerg eis et erlaabt, d'Restaurants bis Enn November opzeloossen. Bis Enn November konnten d'Restaurants hei opbleiven, eebe grad och duerch déi Moosnamen, déi se geholl haten, wat awer an den Nopeschlänner net de Fall war. An der Belsch an a Frankräich, do sinn d'Restaurants an d'Café schonn ongeféier zwee Méint virdrun, virum November, zougemaach ginn. Den 20. September sinn d'Restaurants an der Belsch an a Frankräich zougemaach ginn.

Genausou hu mer et och an anere Beräicher gemaach, fir zum Beispill nëmmen een ze nennen: d'Coiffeuren. Do, wou se bei eis just dräi Wochen, ronderëm d'Feierdeeg, zou waren, hu se an der Belsch an an Däitschland dräi Méint hannerenee missen zoubleiven.

D'Schoulen hu mer och ëmmer versicht opzehalen. A mir hu just fir nom Deconfinement zwou Wochen op de generellen Homeschooling gesot, mat e puer verschiddene Moosnamen am Fundamental an am Enseignement secondaire. An hei hat Däitschland och méi radikal reagéiert, well dat un hir Situatioun ugepasst war. Hir Infektiounszele waren nach méi héich a si haten d'Schoulen ab Dezember zwee Méint laang a jee no Bundesland a Region souguer nach méi laang zougeleoss. Fir eis ass et awer wichteg, d'Situatioun zu Lëtzebuerg ze kucken. Et ass wichteg fir d'Kanner, déi sozial Kontakter kënnen bäizebehalen an den Unterrecht en présentiel kënnen ze hunn. De Gilles Baum ass en long et en large dorop agaangen.

Et ass och eis Verantwortung, op déi psychesch Gesondheet vun deene Jonke Rücksicht ze huelen. Hei solle jo an Zukunft och Schnelltester kommen, déi jo erméiglechen, dann d'Situatioun no an no besser ënner Kontroll ze kréien. Mir kennen alleguer déi sozial Problemer, déi den Homeschooling nach verschäerft. An duerfir ass et richtig, d'Schoulen esou laang wéi méiglech opzehalen.

Essenziell fir déi psychesch Gesondheet vu ville Leit, a besonnesch och vun de Kanner, ass och de Sport, wou et bei eis och wäit méi Ouverturen a Méiglechkeete gouf wéi an eisen Nopeschlänner,

ëmmer mat kloren a strenge Virsiichtsmoosnamen. An och wann d'Méiglechkeet vu Kompetitiounen nëmme fir en Deel vun de Sportler, d'Elitesportler an den ieweschten Divisiounen, am Sportslycée an a Formationszentren, fir d'national Kaderen a fir d'Profien, méiglech ass, esou ass d'Méiglechkeet, Sport am Club ze maachen, awer e grouss Virdeel. Grad wéi de Fait, dass d'Kultur, och wann et zimmlech begrenzt ass, nees méiglech ass.

An och de Couvre-feu ass an anere Länner vill méi schlëmm wéi bei eis. Ech gi just d'Beispill vu Frankräich, déi vu 6.00 Auer un de Couvre-feu hunn.

Den Impfstoff an d'Impfstrategie ginn eis awer Mutt, dass mir an enger kuerzer Zäit vläicht un e puer Lockerungen kënnen denken.

Haut si mer an der Situatioun, Dir Dammen an Dir Hären, dass mer nach ëmmer héich Zuele bei den Neinfektiounen hunn, dass, laut ECDC, den Taux d'infection zu Lëtzebuerg ënnert deem vu Frankräich, mee iwwert deem vun Holland, der Belsch an Däitschland läit - Däitschland, dat bei den deklaréierten Neinfektiounen am beschten do-steet, mee wann een dann d'Zuel un den Tester kuckt, da relativéiert sech d'Bild awer. De Modellschüler Däitschland test nämlech vun all de Länner ronderëm eis am mannsten. An enger Woch, der Kalennerwoch 8, hu si op 100.000 Awunner 1.365 Tester gemaach, zu Lëtzebuerg sinn et der awer 10.274. Dat heescht, 7,5-mol méi wéi an Däitschland gouf hei zu Lëtzebuerg getest, 5-mol, bal 5-mol, méi wéi an Holland, méi wéi 4-mol esou vill wéi an der Belsch a méi wéi 3-mol esou vill wéi a Frankräich.

Dës Zuelen ënnermauern nach eemol, wat mer alleguer wëssen, nämlech dass mer am Verglach zu de verschiddenen Nopeschlänner, mee virun allem am Verglach zu Däitschland zwar méi héich Infektiounszuelen hunn, mee awer och einfach vill méi testen. An dann zéie mer eeben och déi asymptomatesch oder déi licht oder déi liicht diffus symptomatesch Infizéierter eraus. Mir kënnen hir Kontakter tracen a mir kënnen se a Quarantän schécken. An och wann d'Meenungen bei de Wëssenschaftler, wéi mer gëschter gesinn hunn, hei zimmlech wäit auserneeginn, esou bleiven ech der Meinung, dass all Positiven, dee keen aneren ustécht, gutt fonnt ass an dass déi Strategie, déi d'ailleurs vu ville Länner als exemplaresch ugesi gëtt an och kopéiert gëtt, sécherlech ee Glidd an der Kette vum Erfolleg ass.

Mir iwwerhuele Verantwortung hei, wéi scho säit engem Joer. Mir wäerten dëst Gesetz hei matstëmmen, well mer wëssen, dass hei am Land Decisiounen musse geholl ginn, och wa se net einfach sinn, a well mer eis als verantwortungsvoll Partei eiser Responsabilitéit stellen.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - An, Här Wiseler, oder Spriecher vun der CSV, Dir hutt virdrun eng ganz Rei vu Froe gestallt. Dir hutt awer och eng Heure d'actualité jo ugefrot, déi Heure d'actualité, déi gëtt d'nächst Woch hei gehalen. Do kritt Der alt erëm eng kéier eng Rei vun Äntwerten, déi Der och scho virdru kritt hutt an déi natierlech dorop wäerte geméint sinn, dass d'Regierung eng Strategie huet, déi op ville verschiddene Feiss steet, eng Exitstrategie, déi dann d'nächst Woch hei nach eng kéier wäert zur Sprooch kommen.

Bei engem Punkt ginn ech lech awer ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Da soll se eis se och soen!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - ... honnertprozenteg Recht, Här Wiseler, ech ginn lech bei engem Punkt honnertprozenteg Recht: Mir brauchen eng Loi pandémie. Do musse mer eis alleguerten zesummesetzen, fir en uerdentlech Gesetz hei hinzekréien.

An ech wollt och nach op Är Wuertmeldung hei zrëckkommen, wat Der iwwert d'Vaccinatiounen gesot hutt. Dir hutt gesot, wann ech dat richtig an Erënnerung hunn, am beschte Fall géife mer nach 30 Woche brauchen, wann alleguer déi gutt Elementer géife beieneekommen, 30 Wochen, fir dass mer d'Leit hei alleguerte geimpft hätten. Ma ech wëilt, Dir hätt Recht, Här Wiseler! Well dann hätten no 15 Wochen, an dat wär am Juni dëst Joer, alleguer d'Leit hei zu Lëtzebuerg eng éischt Impfung kritt, wären alleguer ... Ma wa se der zwou brauchen a wa mer fir zwou Impfungen 30 Woche brauchen, da brauche mer fir d'Hallschent awer net vill manner wéi ... Fir eng grouss Herdenimmunitéit ...

(Interruptions)

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Déi do Logik stëmmt awer elo net.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - ... ze kréien, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Déi do ass ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - ... brauche mer dann nach dräi Méint. An da wäere mer relativ gutt hei. An ech wär frou, wa mer an dräi Méint hei d'Leit alleguerte mat enger Impfung geimpft hätten, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Är Logik stëmmt do net. Dofir, deen do Verglach kënnt Der net esou maachen.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - ... dass mer dann am Juni schonn d'Leit zum gréissten Deel hei geimpft hätten.

(Interruptions)

Ech hu jo gesot, ech wär frou, wann et esou wär!

(Interruption par Mme Martine Hansen)

Ech hu gesot, ech wär frou, wann et esou wär, Madamm Hansen!

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Dir rechent esou, wéi wann alles schéin hannerenee wier. Mee déi, déi déi éischt kruten, mussen och iergendwann eng kéier déi zweet Impfung kréien.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Dat ass richtig.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Déi kënnen jo net waarden. Maja, also ass ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Dat ass richtig.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - ... Är Rechnung falsch.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Mee Dir schwätzt jo och hei dovun, déi ganz Populatioun ze impfen. Wa mer scho bis bei 60 % oder 70 % wären, da wäere mer scho ganz gutt.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - An, bon, wann ech och nach d'CSV wär, da géif ech warscheinlech elo Follgendes soen - ech sinn awer glücklicherweise net an der CSV - , ...

(Interruption)

... well ech hunn den 3. Mäerz, Dir Dammen an Dir Hären, hei mat Erstaunen, a mat gréisstem Erstaunen, gelies, wat den aktuelle President vun der CSV ...

(Exclamations)

... gesot huet a geschriwwen huet. De Frank Engel, ...

(Interruptions)

... dee jo de Réckhalt vun de Membere vun der CSV huet, well e mat 54 % um Kongress am Januar 2019 gewielt gouf, huet Follgendes iwwert d'CSV-Fraktioun mat hirer Oppositionsaarbecht an der Chamber geschriwwen, ech zitieren: „Fir et un engem konkreete Beispill festzemaachen: Esou schlecht verfaasst a lacunaire d'Covidtexter vun der Regierung och sinn, mir kënnen net géint en Text stëmmen, dee Moosname virgesäit, déi mir prinzipiell och wëllen.“

■ **Une voix.** - Très bien!

(Interruptions)

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - „A mir kënnen eis net permanent hanner ‚feelenden Informatiounen‘ verstoppen. Déi Opposition, déi ech mengen“ - dat schéngt jo dann net déi ze si vun der CSV -, déi „besuergt sech hir eegen Informatiounen an dokumentéiert sech esou, dass se kann hiren alternativen Entworf glafwierdeg virdroen.“

An ech hunn elo gutt nogelauschtert, wat den Här Wiseler gesot huet. Hien ënnerstëtzt d'Moosnamen hei, déi geholl gi vun der Regierung.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Hie seet, déi wäere selbstverständlech. Déi wäeren noutwendeg, seet en.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - An, Dir Dammen an Dir Hären, mir ass den 3.3., wéi ech dat do gelies hunn, dat war e Mëttwoch, de Mond opstoe bliwwe wéi scho laang net méi. A mäin Telefon, deen huet net opgehele mat schellen. SMSen hunn ech kritt, WhatsApp-Messagen hunn ech kritt, E-Mails hunn ech kritt, lauter Uriff, fir mer ze soen: Ma wat ass da mat där CSV do lass? Wou geet et hi mat der CSV? Lauschteren déi Leit vun der CSV iwwerhaupt nach hire Memberen no? Lauschteren déi iwwerhaupt nach de Bierger no? Wat ass aus där grousser CSV ginn, déi manifestement auserneen hei fält wéi e Kaartenhaus?

An den Dag drop, Dir Dammen an Dir Hären, den Dag drop, dat war en Donneschdeg, sinn ech an e Supermarché gaangen an do sinn d'Leit bei mech komm a si hu mer gesot: „Ma wou geet dat hi mat der CSV?“ A si hu mer gesot, wéi enttäuscht si iwwert déi CSV do sinn, ...

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Ech mengen, dat war iwwert dem Här Schiltz am HRS.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - ... déi sech heiansdo mat Jo, heiansdo mat Enthaltung, mee oft a meeschtens souguer hei mat Nee aus der Responsabilitéit gestuel huet, fir hei net müssen d'Responsabilitéit ze iwwerhuelen. Esou oder esou änlech hätt ech gesot, wann ech an der CSV wier, mee glücklicherweise sinn ech jo net an der CSV.

(Interruptions)

An duerfir soen ech dat och net hei, Dir Dammen an Dir Hären. Mee ech soen der CSV awer Follgendes: Lauschtert op Är Memberen! A lauschtert och e bëssen op d'Bierger hei am Land! Laaft net fort virun der Responsabilitéit an huet Är Verantwortung! Spillt net de Moralapostel fir déi aner! An iert Der virun der Dier vun deenen anere kiert, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Wie mécht hei eng Moralpriedegt? Wie mécht hei eng Moralpriedegt, sot'?

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- An iert Der virun der Dier vun deenen aneren kiert, ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Maacht lech keng Suergen ëm eis!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Jo, jo! Dir sidd dee Richtegen!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ech soen et nach eng Kier: An iert Der virun der Dier vun deenen aneren ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Dat heescht, Dir sidd mat allem averstanen?

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir sidd dee Richtegen, fir dat do ze soen!

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Education?

■ **Une voix.**- ... an der Butte.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Kee Problem!

(Coups de cloche de la présidence)

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ech waarden, bis d'CSV sech berouegt huet.

■ **Une voix.**- O!

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Wéi eng CSV?

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Sot, Dir maacht awer de Contraire!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Engel huet d'Wuert.

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Wéi een Engel?

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An hie kënt esou lues zu sengem Schlusswuert.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Här Engel, ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Richtig!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Här Engel, dajee, et ass ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Mir loosse en dat awer nach soen.

(Brouhaha)

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- An iert Der ...

■ **Une voix.**- Très bien!

(Interruption par M. Fernand Kartheiser)

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- An iert Der bei déi aner virun d'Dier kiere gitt, kiert virun Ärer eegener Dier! Ech ginn hei den Accord vun der LSAP. Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An ech soen dem Här Engel villmools Merci a ginn der nächster ageschriwwener Riednerin, der Madamm Josée Lorsché, d'Wuert.

■ **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Villmools merci, Här President. Ech schwätzen elo net vun der CSV an och net vun den zwee Hären Engel, ...

(Hilarité)

... mee vun der aktueller Situatioun.

■ **Une voix.**- Ganz gutt!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Also dat ass eng gutt Iddi!

■ **Une voix.**- Dat hu mer och léiwer!

■ **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- A wann ee vun der aktueller Situatioun schwätzt, dann héiert ee ganz oft dat Wuert „Hoffnung“. „Prinzip Hoffnung“, huet e Journalist et genannt. Dat Wuert ass och heibannen elo schonn ëfters gefall. Anerer weisen drop hin, dass alles eemol en Enn huet, woumat d'Aschränkung vun der Fräiheete gemengt ass. An nach anerer sinn der Meenung, d'Regierung géif héich poken, wa se Lackerunge fir den Abrëll ukënnegt.

Ech denken, egal wéi een et gesäit, mir sinn nach net esou wäit. Mir sinn och nach net Ufank Abrëll. A mir stëmmen och haut net iwwer Lackerungen of, mee iwwert déi drëtt Verlängerung vun de besteende Moosnamen, och wa verschidde Cafés-besëtzer schonn amgaange sinn, hoffnungsvoll hir Terrassen opzeriichten.

Zousätzlech dozou ass mat dësem Projet de loi jo versicht ginn, d'Moosname vum Schoul- a Kanner- a Jugendsektor am Gesetz ze definéieren, sou wéi de Rapportier Mars Di Bartolomeo dat a sengem

Rapport gutt erkläert huet, woufir ech him och e grouse Merci wëilt ausdrécken.

Wat no de verfassungsrechtlechen Hürden iwwregbliwwen ass, ass net méi ganz vill. Et sinn déi national Moosnamen, déi sech net op eenzel Clusteren an eenzelne Strukturen oder Gemengen erginn, mee op de ganze Schoul- a konventionéierte Kanner- a Jugendsektor um gesamte Lëtzebuerger Territoire.

Ech schwätze vum Enseignement à distance zu 50 % vun der Zäit fir d'Klasse Quatrième bis Deuxième, dee jo schonn en place ass, an donieft iwwert d'Maskefflicht ab dem Cycle 2, géint déi sech scho méi laang e gewësse Widerstand weist an eenzelnen Elterekreesser - dat hu mer och gesinn, wéi mer elo an d'Chamber koumen -, mee och an enger Privatschoul, déi d'Maske carrement bis elo refuséiert huet.

Als Gréng si mir eis bewosst, Här Minister, dass eng permanent Maskefflicht an de Schoulen hir Nodeeler huet, virun allem am Sproochenunterricht, mee och generell an der direkter tèschemenschlechter Kommunikatioun mat de Kanner. An awer ënnerstëtze mer dës Moosnam, well se d'Grondrecht op Bildung an der Schoul schützen, vu dass d'Droe vun enger Mask d'Ustiechungsgefor erwisenermoosse reduzéiert a Quarantänen a Schoulschléissunge verhënnere kann. A mir bleiwen och der Meenung, dass et fir d'Wuefbefanne vun de Kanner a Jonken nach ëmmer besser ass, mat enger Mask an d'Schoul däerfen ze goen, wéi wochelaang ouni Mask doheem virum Bildschierm ze setzen, mat allen negativen Effekter, déi domat verbonne sinn.

(Interruption)

Eigentlech wier et interessant ze wëssen, Dir Dammen an Dir Hären, wat d'Kanner géife soen, wa se selwer zu Wuert géife kommen, sou wéi et an der Kannerrechtskonventioun vun de Vereenten Natione virgesinn ass, wann et ëm Sujete geet, déi si selwer betreffen. Bis elo gouf hir Meenung net offiziell gefrot, jiddwerfalls ass esou eng Ëmfro mir net bekannt, mee ech denken, am Choix tèscht Schoul mat Mask an Homeschooling ouni Mask géif de Gros vun de Kanner fir déi éischt Optioun plädéieren, well den Austausch an de Kontakt mat Gläichalteregen net nëmmen e Grondrecht ass, mee och e Grondbedierfnes vun alle Kanner a Jonken.

Egal wéi däerf d'Pandemie kee Grond sinn, fir d'Kannerrechter ausser Kraaft ze setzen. Dozou gehéieren nieft dem Recht op Bildung an der Schoul jo och d'Recht, mat anere Kanner zesummenzekommen, an donieft awer och d'Recht op eng gesond kierperlech, mental a sozial Entwécklung. An dat Recht ass am Artikel 27 vun der Kannerrechtskonventioun festgehalen.

Här President, an enger Etüd, déi d'Unicef zesumme mat der Uni Lëtzebuerg tèscht Mee a Juli 2020 mat 700 Jonken tèscht 6 a 16 Joer duerchgeféiert huet, goug et ganz genee ëm dësen Aspekt. D'Resultat vun där Etüd, déi kierzlech erauskomm, weist ganz kloer, dass de mentalen Zoustand vu Jonken a Kanner och schonn de leschte Summer vun duerchschnëttlech 96 % op 67 % gefall war an dass déi suizidär Gedanke schonn deemools bei Jonken zougeholl hunn. Dass d'Situatioun sech no weidere siwe Méint Pandemie net verbessert huet, läit wuel op der Hand. An duerfir plädéiert d'Unicef derfir, de Kanner a Jonke méi nozelauschteren, fir hir Situatioun besser ze verstoen, a méi op hir Bedierfnisser anzegoen.

An deem Sënn begrësse mir als Gréng, dass den Educationminister sech dem Sujet vum Bien-être bei Kanner a Jonke geziilt wëllt unhuelen an dat och zum Deel elo scho mécht. Virgëschter huet de Claude Lamberty eng ganz interessant Question élargie zu deem Thema gestallt. Ech muss soen, d'Äntwerte vum Här Minister waren erfreuelech, well scho vill Schrëtt ënnerholl ginn, fir déi mental Verfassung vun de Kanner a Jonken ze verbesseren a geféierlech Entwécklungen ze verhënnere, dëst an Zesummenaarbecht mam Kompetenzcenter fir déi sozioemotional Entwécklung, mam ONE, mam SePAS a mam Service socio-éducatif vun de Lycéën. Iwwer e Finetuning kann een natierlech diskutéieren an och iwwerleeën, wéi de Programm an enger nächster Etapp kann ausgebaut gi respektiv och wéi en evaluéiert ka ginn.

Eng Fro, déi ech awer haut scho wëilt opwerfen, Här Minister, ass déi, ob et net un der Zäit wier, fir d'Sorties culturelles vun de Schouklasse nees ze erlaben, wann déi sanitär Situatioun sech net verschlechtert. Bekanntlech hunn d'Schoulen zanter November net méi d'Recht, un de kulturelle Schoulprogramm vun deenen eenzelne Kulturhaiser deelhuelen, obwuel sämtlech Kulturhaiser an d'Museeën fir de Public opstinn a streng sanitär Konzepten en place gesat hunn. Vu dass d'Ustiechungsgefor eiser Meenung no do net méi grouss ass wéi déi an der Schoul selwer, wieren déi kulturell Sortien an eisen Aen e weidere Schrëtt, fir de Kanner hiren Alldag an hir Gedankewelt ze beräicheren an dëser Zäit an domat och hire Bien-être ze verbesseren.

Gëschter, oder virgëschter war et, huet den Här Minister ganz richtig behaupt, dass et de Kanner an

der Pandemie un der Fräiheet feelt, d'Welt ze entdecken. D'Sorties culturelles wieren an eisen Aen eng gutt Geleeënheet, fir hinnen déi Fräiheet nees zum Deel jiddwerfalls an ënner séchere sanitäre Bedéngungen zrëckzeginn. Well wou gëtt d'Welt besser vermittelt wéi an der Kultur, wa reese souwisou net méiglech ass? Wéi wäertvoll dës Aktivitéite sinn, ass och ënnerstrach ginn an de Kommissiounssetzungen, déi mer mam Kultursektor haten, wéi et ëm d'Diskussioun ronderëm de Kulturentwécklungsplang gaangen ass.

Här President, wat de Schouldeel vun dësem Projet de loi ugeet, wëilt ech dann och nach e puer Wieder zu der Kritik vun der Opposition hei soen, déi jo bemängelt, dass net all Detail, deen de Schoulsektor betrëfft, gesetzlech gereegelt gëtt. Hei kann ech nëmmen dee schéine Saz widderhuelen, deen de Verfassungsexpert Professor Dokter Jörg Gerkrath kierzlech a ganz genee dësem Kontext, dem Schoulkontext, am „Lëtzebuerger Wort“ zum Beschte ginn huet, an zwar: « La critique est aisée, mais l'art est difficile. » Dee Saz vum Auteur Philippe Néricault staamt aus dem Joer 1732 an ass haut nach esou aktuell wéi deemools. Ech denken, den Här Wiseler als grouse Literaturspezialist kennt de Saz och an och säi Sënn.

Jo, effektiv ass et aiséiert, alles ze kritiséieren an alles ze fuerderen, mee d'Konscht läit an der Handlung an déi ass vill méi schwierig. A wann ech hei vu „Konscht“ schwätzen, da mengen ech natierlech net, Biller ze molen, mee da mengen ech d'Gestioun vun enger Pandemie an deem ganz komplexen Ëmfeld vun de Schoulen a vum Kanner- a Jugendsektor, dee jo aus ganz ënnerschiddleche Strukturen besteet.

Här President, jo, et ass richtig, den Här Wiseler huet et och gesot, effektiv steet am Artikel 23 vun der Verfassung, dass alles, wat den Enseignement betrëfft, iwwer Gesetz gereegelt muss ginn. An dofir hu mer jo och eng ganz Rei Schoulgesetzter. Bei der Pandemiebekämpfung geet et allerdéngs net primär ëm Bildungsinhalter, Programmer, Contingents de leçons, Inklusioun, Personalfroen, Schoulorganisatiounen an Direktiounen an esou weider, bei der Pandemiebekämpfung geet et ëm Gesondheetsschutz an och dat huet de Verfassungsspezialist an deem Interview präziséiert.

Dat heescht net, dass déi sanitär Reegelen an der Schoul d'office keng gesetzlech Basis solle kréien, ech wëll net falsch verstane ginn. Si sollen eng kréien, souwäit wéi dat dann einfach juristesche méiglech ass. Mir fäerten awer, dass et net am Sënn vum Gesondheetsschutz ass oder carrement kontraproduktiv ka ginn, wann en detailléierte Moosnamekatalog fir all Fall an e Gesetz gemeeselt gëtt. De Risiko ass nämlech grouss, dass esou e virgefäerdegte Moosnamekatalog net kuerzfristig alle Situatiounen a virun allem allen Iwwerraschung gereicht ka ginn, déi de Virus zäitweileng an där enger oder anerer Struktur mat sech bréngt. An dass d'Pandemie, mat villen Iwwerraschung verbonnen ass, ech mengen, dass stellt haut kee méi a Fro.

(Interruption)

Am Fong befanne mer eis hei op enger Gratwanderung tèscht engem gesonde Pragmatismus a Paragrafereiderei, net awer am Zenario vun enger Bildungspolitikdiktatur. A mir sinn och net der Meenung, dass den Educationminister mat dësem Projet de loi e Fräipass kritt, fir de Rechtsstaat am Schoulsektor ausser Kraaft ze setzen, wuel wësend, dass och d'Santé hiert Wiertche matzeschwätzen huet an eng Responsabilitéit huet, wann et ëm Gesondheetsschutz, ëm Quarantänen an Isolatioun geet, och am Schoulsektor!

An ech hoffen nach eppes, nämlech, dass mer all d'Zil vun der Regierung ënnerstëtzen an dat ass just een Zil: Et ass d'Zil, alles ze maachen, fir d'Pandemie ze bekämpfen an d'Fräiheeten nees hierzestellen, an dëst net nëmmen am Bildungssektor, am Kanner- a Jugendsektor, mee an allen anere Sektoren, déi betraff sinn, a generell och an der Gesellschaft, op déi ech dann elo ze schwätze kommen.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Dier zu der Fräiheet ass e grousst Wuert. Dass d'Dier zu der Fräiheet méi séier opgeet, wat d'Impf- an d'Teststrategie méi séier gräifen, gesi mir an Israel. Do si mëttlerweil esou vill Mënsche geimpft, dass se nees kënnen ufänken, fräi ze liewen, Fester ze feieren, Sport no Loscht a Laun ze bedriewen an och an der Kultur net méi mat Aschränkunge konfrontéiert sinn. Et ass scho bal ze schéin, fir wouer ze sinn!

Zu Lëtzebuerg si mer nach net esou wäit, mee et ass méi wéi wichtig, dass mer esou séier wéi méiglech esou wäit kommen, well wat d'Aschränkunge méi laang unhalen, wat direkt zwou Gefore méi grouss ginn: Déi éischt ass déi, dass d'Mënschen net méi bereet sinn, d'Fräiheetsaschränkungen ze respektéieren - et kann ee vu „Pandemiemiddegeet“ schwätzen -, a sech da rietspopulistesche Stréimunge vu Coronaligner uschléissen, deenen hiert Feindbild an deenen hir Fakemethode jo ëmmer méi offensichtlech ginn. Déi zweet Gefor be-

steet doran, dass d'Gesellschaft sech un d'Fräiheetsaschränkunge gewinnt an d'Aschränkung vun de Grondrechter als deen neie gesellschaftleche Status quo akzeptéiert.

Béid Tendenze passen net an en demokratesche Rechtsstaat a mussen verhënnert ginn. An dofir brauche mer eng Strategie, déi séier gräift an d'Fräiheet nees erméiglecht, an do allem virop eng effikass Impfstrategie, iwwert déi jo och scho vill geschwat ginn ass. D'Perspektiven op méi Quantitéite si jo zum Gléck positiv fir den Abrëll an domat och d'Perspektiven op manner Ustiechungen a manner schlëmm Krankheetsverleef.

Am Numm vun der grénger Fraktioun wëll ech awer och do an deem Kontext ganz kloer betounen, dass d'Impfung net nëmmen eng sanitär Schutzmoosnam fir deen Eenzelnen ass an och net just fir säin Noper. An enger Pandemie wéi dëser, déi laut der Johns Hopkins Universitéit schonn 2,6 Milliounen Mënschen d'Liewe kascht huet, ass d'Impfung eng sozial an ekonomesch Necessitéit. Erfreuelech ass, dass d'Impfbereitschaft an der Gesellschaft wiisst, mee leider ass se nach net op deem erwaarten Niveau ukomm.

Wann een zum Beispill gewuer gëtt, dass bal 30 % vum Santépersonal sech net wëllt impfe loosse, da muss ee sech dach awer Fro stellen, wéi et mam Verantwortungsbewusstsein vun deene Mënschen ausgesäit. Virun allem muss een awer Iwwerzeugungsaarbecht leeschten, an dat souwuel als Eenzelnen wéi och als ëffentlech Institutioun. U sech ass d'Impfskepsis jo näischt anescht wéi d'Resultat vu geziilt verbreete Falschinformation an den Ausdrock vun enger geféierlecher Öko-esoterik, Naturverklärung oder Medezinnfeindlechkeet. Als Gréng distanzéiere mir eis ganz kloer vun deene Stréimungen, och wa mir mat Ökologie an Natur ganz vill um Hutt hunn.

Duerchaus verständlech ass deem géintwuer awer, dass eng Rei Leit, déi schonn ënner anere Pathologien leiden, ofwaarde wëllen an aneren de Virtrëtt wëlle loosse, bis se da selwer prett sinn, déi also grad de Contraire vun deem maachen, wat een als Impfdrängeli, Impfschmarotzertum oder ganz einfach Virdrécke bezeeche kann. Un der Regierung ass et natierlech, d'Impfstrategie esou auszeriichten an ze organiséieren, dass se effektiv bei deene Gruppen ukënn, déi se am néidegste brauchen, an net bei aneren, wou jo elo e klengen oder grössere Klärungsbedarf sech opgedrängt huet.

Wat déi kloer definéiert vulnerabel Gruppen, ënner anere d'Santépersonal, ugeet, esou wëilt ech drop hiweisen, dass eventuell eng Grupp vergiess ginn ass, an dat läit mer schonn um Häerz. Ech schwätze vun den Aidanten, déi an der Fleegeversécherung, der Assurance dépendance, definéiert sinn a vun der IGSS erfaasst sinn. An Däitschland heeschen déi Leit „Pflegepersonen“, en Numm, deen hirer Missioun eigentlech besser gerecht gëtt. Vu dass d'Zil vun der Assurance dépendance aus dem sougenannte Maintien à domicile besteet, ginn haut zwee Drëttel vun den insgesamt 14.200 Beneficiaren doheem versuergt. Dat hunn ech am leschte Rapport vun der IGSS gelies. Dat sinn also bal 10.000 vulnerabel Persounen, déi doheem versuergt ginn.

Bei der grousser Majoritéit vun hinnen, net grad 7.000 Persounen, ass en Aidant doheem present, fir an der Fleege ze intervenéieren. An deen Aidant steet et regelméisseg am direkte Kierperkontakt mat de flegebedierftege Persounen, sief et, fir déi eng oder aner Kleeder ze wiesselen oder ze wäuschen an all déi aner Akten, déi domat verbonne sinn.

Et ass also onëmstridden, dass d'Aidanten e wichtige Piler vun Lëtzebuerger Versuergungssystem duerstellen. Allerdéngs gehéiere se weeder zu de prioritäre Gruppen am Large-Scale-Testing nach zu de prioritäre Gruppe bei der Impfung. An dofir wëllt ech d'Fro awer dann un lech stellen, Madamm Minister, aus wéi engem Grond déi heite Gruppen net als prioritär definéiert sinn.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Dat verstinn ech elo nach ëmmer net. An déi Fro ass och aus dem Sektor u mech erugedroe ginn.

En anere Volet ass natierlech och wichteg, et ass dee vun der Organisatioun, wou d'Impfzentren natierlech och logistesche gutt opgestallt mussen ginn. A firwat solle se net och sonndes opmaachen, wann déi néideg Quantitéiten da bis ukomm sinn? Frankräich huet elo ugekënnegt, dass och sonndes geimpft gëtt. A Lëtzebuerg warscheinlech och. Ech hunn et nach ...

(Interruption)

Ma dass ass tipptopp. Da brauch ech d'Fro net ze stellen. Dann ass se scho beäntwert.

(Interruptions)

Den zweete Schlëssel zu méi Fräiheet ass natierlech d'Teststrategie verbonne mam Tracing, mee och verbonne mat der Eegeverantwortung vun de Biergerinnen a Bierger. Zemools bei de Schnell-

tester am Privatberäich gëtt d'Eegeverantwortung an Zukunft extreem wichteg a setzt natierlech viraus, dass d'Mënsche gutt informéiert sinn a wëssen, wéi se domat ëmgoe sollen. Dat zielt natierlech och fir d'Schoulen, wou mer frou waren ze héieren, dass d'Schnelltester an enger éischter Etapp als Pilot-projet agesat ginn, fir duerno hoffentlech verallgemeinert ze ginn, sou wéi an Eistträich. D'Konditioun ass natierlech och hei, dass se richtig applizéiert ginn. An duerfir mussen och verschidde Formatiounen organiséiert ginn.

Net anescht ass et an den Alters- a Fleegeheimer, déi jo ëfters hei schonn als Thema zur Diskussioun stoungen, wou déi nei Generatioun vu Schnelltester, vun där d'Madamm Minister gëschter geschwat huet, zesumme mat de klaseschen Tester e weidere Bausteen duerstellen, fir d'Fräiheet zrëckzegewannen an domat och den onageschränkte Kontakt zu de Familien a Frënn. D'Tester schützen also net nëmmen d'Gesondheet, se verhënneren och d'Isolatioun vun der eelerer Generatioun.

Ech kommen zum Schluss, léif Kolleeginnen a Kolleegen. Ech hu mat enger Hoffnung ugefaangen an halen och mat enger Hoffnung op, an zwar mat der Hoffnung, dass et haut déi leschte Kéier ass, dass mer dëst Gesetz verlängeren, an dass mir eis am Abrëll, no laange Méint vun Aschränkungen, nees mat Fräiheitszenarie kënne beschäftegen, och wann ech mat dëser Ausso vläicht héich poken.

Domat ginn ech den Accord vun der grénge Fraktioun a soenlech Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - An ech soen der Madamm Josée Lorsché villmools Merci a ginn d'Wuert direkt weider un den honorabelen Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Jeff Engelen (ADR).** - Merci, Här President. Dir Dammen, Dir Hären, fir déi 14. Kéier, wann ech elo richteg nogelauschtert hunn, sti mer hei, fir iwwert déi Moossnamen ze diskutéieren, déi d'Regierung am Kader vun der Coronakris proposéiert. Den Här Mars Di Bartolomeo huet eis dëst nees gutt presentéiert an duerfir soe mer him en häerzleche Merci.

Dës Kéier ass et haaptsächlech eng Verlängerung vu schonns bekannte Moossnamen. An dowéinst musse mer leider nach eemol constatéieren, dass d'Koalitioun an hir Partei sech un hirer Politik festklameren. Nach ëmmer menge si, dass d'Regierung d'Recht hätt, an dëser sanitärer Situatioun eis verfassungsméisseg garantéiert Fräiheeten a Grondrechter anzeschränken an d'Leit vun uewen erof ze behandelen.

An nach eemol soe mir als ADR dozou däitlech: nee! Fir eis ass et kloer, dass mer weeder eng Ausgangsspar akzeptéieren nach Virschreften, wat d'Leit därfe bei sech doheem maachen. Dowéinst seet d'ADR: keng weider Restriktiounen vun de perséinleche Fräiheeten a Schluss mam Agrëff an d'Privatsphär! Am Géigendeel: Eis Grondrechter mussen nees hiergestallt ginn. Dat heescht, d'Ausgangsspar muss opgehuewe ginn, grad wéi d'Aschränkung, dass een doheem nëmme maximum zwee Leit aus deem selwechte Stot därëf empfänken.

Aus Aktualitéitsgrënn wëll ech awer hei direkt zwou Bemerkunge maachen, eng iwwert den Impfstoff AstraZeneca an eng iwwer eis Schoulen.

Här President, fir eis als ADR ass et kloer, dass mer esou vill Sécherheet wéi méiglech bei den Impfungen verlaangen an och mussen hunn. Mir hate beim AstraZeneca déidlech Tëschefall an Eistträich, an Dänemark a mir verlaangen eng komplett Oplärung vun deenen trageschen Evenementer, ier mer mat deem Impfstoff eventuell viruieren. An Europa sinn ewell 300 Komplikatiounen mat deem Impfstoff bekannt. A mir erwaarden eis, dass d'EMA do eng éierlech, sachlech an déifgräifend Analys mécht, fir dass d'Vertrauen an deen Impfstoff erëm kann hiergestallt ginn.

Eng zweet Bemerkung betrëfft d'Schoulen. Et ass fir eis net ze verstoen, dass den Här Meisch et zanter dem Ufank vun dëser Kris net fäerdegbruecht huet, eng gewësse Previsibilitéit a Konstanz an eist Schoulwiesen ze bréngen. D'Episod vun dëser Woch, wou de Staatsrot den Här Meisch zrëckgepaff hat, ass nees e weidert Beispill. Och déi Prozedur, den Här Wiseler ass drop agaangen, ass ganz fragwürdeg, wéi heimat ëmgaange gouf. Déi Froe ronderëm eng legal Basis fir seng Politik sinn an eisen Ae berechtigt. Ier den Här Meisch endlech eng kloer Iddi huet fir eis Schoulen, ass dës Covidkris bestëmmt schonn eriwuer, wann ech der Madamm Lorsché elo gutt nogelauschtert hunn. Mir beweegen eis och hei weiderhin an engem Kader vun der juristescher Onsécherheet.

Wat déi ëmstridde Froe ronderëm d'Masken ugeet, denke mir, dass fir ganz kleng Kanner eng Maskepflicht net ubruecht ass. Do muss een eebe probéieren, d'Kanner méi vuneneen ze halen an d'Klassensäll an den Unterrecht esou opzedeelen an och d'Spiller esou ze organiséieren, dass méi Distanz

méiglech ass. Méi kleng Kanner beweegen sech vill, brauchen och nach méi visuelle Kontakt wéi déi méi grouss. Dowéinst ass eng permanent Maskepflicht einfach net realistesch. Fir méi kuerz Perioden, an deene si kënne Masken undoen, gesi mir awer kee Problem. Et kann ee jo och d'Klassensäll méi dacks lëften.

Wichteg ass, dass de Kanner keng Angscht gemaach gëtt. E Klima vun Angscht ka gravéierend psychologesch Konsequenzen hunn an déi wëlle mer evitéieren.

Här President, anescht wéi d'Regierung an déi aner Partei freet d'ADR och scho säit Laangem d'Ouverture vun dem Horeca-Secteur. D'Horeca muss hir Etablissementer erëm kënne opmaachen, dëst selbstverständlech am Respekt vun de Sécherheitsmoossnamen.

Wann d'Regierung an der aktueller Situatioun net esou wäit wëllt goen, fir d'Etablissementer erëm ganz opzemaachen, sollen op d'mannst emol kënnen d'Terrassen opmaachen. D'Horeca huet erkläert, dass oppen Terrasse souguer e positiven Effekt op d'Infektionsinzidenz kéinten hunn, an dat kënne mer gutt novollzéien.

Am Beräich vum Sport versti mer net, firwat net änlech Moossname wéi bei der Kultur kéinten ageféiert ginn. An eisen Ae mussen d'Sportshalen an d'Stadien och nees fir Spectateuren opgemaach ginn, selbstverständlech och hei am Respekt vun de Sécherheitsmoossnamen. Sportsmanifestatiounen à huis clos si jiddefalls keng laangfristeg Léisung fir d'Sportler an och hir Supporter.

Och fir d'UGDA hätte scho laang misse positiv Schrëtt geholl ginn. Déi ganz restriktiv Moossnamen, déi bis den 2. Abrëll elo gëllen, erlaben et de Veräiner, déi an der UGDA zesummegegloss sinn, net, hir Aktivitéiten op deem Niveau duerchzeféieren, op deem si virun der Coronakris operéiert hunn. D'Regierung seet ... Souwäit ech informéiert sinn, hate se eng eenzeg Reunión mat der UGDA zu deem Thema gehat. Dat weist awer an eisen Ae just, wéi wichteg déi Form vu Kultur an den Ae vun der grénge Kulturministesch ass. Mir verlaangen, dass eis Musekveräiner eescht geholl ginn.

Här President, als ADR verlaange mer méi Previsibilitéit. Et geet net duer, all puer Wochen dat nämmelech ze soen - déi nächst puer Woche wieren decisiv - an dann, egal wat geschitt, einfach esou virunzefuere wéi virun. D'Regierung soll endlech soen, wat si op laang Siicht wëllen huet, fir dass d'Betriber, d'Veräiner, d'Entrepreneuren, d'Sportler, d'Touristen an esou weider hiert Liewe kënne plangen. Et wier och gutt, wéi dat ugedeit ginn ass, wann den Horeca-Secteur e bëssen éischter informéiert géif gi wéi déi leschte Kéier, wa si erëm därefen opmaachen, well si musse sech jo och organiséieren.

Wat d'Mënschen an der aktueller Kris am meeschte veronséichert, ass d'Tatsaach, dass si keng mëttel- a laangfristeg Decisiounen fir d'Liewe kënne huelen. D'Regierung muss also endlech Previsiounen opstellen, soen, wat d'Parametere sinn, no deene si hir zukünfteg Decisiounen huele wäert. D'ADR ass net eleng mat hirer Fuerderung. Ech wëll hei just op de Collège médical verweisen, deen och eng wichteg Ausso mécht, andeem hien ënnersträicht, dass e groussen Deel vun der Populatioun es midd ass, wat d'Coronarestriktiounen ugeet, a psychesch ënner Drock ass. De Collège médical stellt a sengem neien Avis fest a mécht en Opruff, dass d'Populatioun dréngend sollt entlaascht ginn. Ech zitéieren de Collège médical: « Il faudra présenter désormais des perspectives concrètes de reprise de notre vie privée, économique et socioculturelle, [...] naturellement toujours avec des concepts hygiéniques efficaces ».

Tëscht den Zeile seet de Collège médical, fir mat den néidege sanitäre Moossname betraffe Secteuren nees opzemaachen. Als ADR hu mer dat scho laang gefuerdert. D'Leit, déi och ënnert de psychologesche Konsequenze vun der Covidkris leiden, mussen endlech erëm kënne Freed empfanen an nees eng Aussiicht op en normaalt Liewen hunn.

Dat gëllt besonnesch och fir déi jonk Leit an, dass soen eng Rei vu rezenten Etüden, déi leiden nach méi ënnert de Restriktiounen wéi Leit, déi an der Mëtt vun hirem Liewenswee stinn. Mir wonnen eis: D'Etüde sinn och de Gambia-Parteien an der CSV beschents bekannt a ginn och zum Deel hei zitéiert an awer stëmmen d'Partei fir genee déi Restriktiounen, virun deene si warnen. D'CSV verlaangt souguer vum Ufank vun der Kris an nach méi streng Moossnamen.

Här President, mir maachen eis als ADR och Suergen iwwert d'Entwécklungen an Europa.

(Brouhaha)

Mir insistéieren drop, dass et keng Zwouklassegesellschaft därëf ginn, keng aner Rechter fir déi Geimpften an déi Netgeimpften, zum Beispill beim Reesen. Wann dat bis kënnt, maache mer eis nach méi Suergen ëm d'Zukunft vun eiser Gesellschaft. Mir gesi Gefore fir eng Konditionéierung vun de Grondrechter, fir e Verschwanne vum Secret médi-

cal, fir eng Benodeelegung vun de Leit mat Krankheeten an esou weider. Et ass elo, wou mer eis mussen deene Geforen entgéintstellen an eis net nëmmen op de Coronavirus konzentréieren. Mir därefen dat grousst Ganzt net aus den Ae verléieren. Mir fuerderen d'Regierung op, sech géint esou Tendenzen ze engagéieren.

Dat selwecht muss natierlech hei am Land gëllen. Fir eis als ADR kënnt et net a Fro, dass ee muss en Impfpass oder en Testresultat weisen, wann ee wëllt an de Kino oder an e Restaurant goen.

Dobäi kënnt, dass besonnesch d'Schnelltester net ganz fiabel sinn. Fir eis als ADR ass et klor, dass, wa bis genuch Leit geimpft sinn, d'Restriktiounen nees musse falen. Eist Liewe muss sech normaliséieren, an zwar ouni Schued fir eis Grondrechter. D'ADR stellt fest, dass dëst Gesetz awer nees an eis Grondrechter agräift, a mir wäerten och duerfir dergéint stëmmen.

Ech soenlech Merci fir Är Opmierksamkeet.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Jeff Engelen. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Marc Baum (déi Lénk).** - Merci, Här President. Et ass déi véiert Fassung vum Covidgesetz, déi véiert Variant vum Covidgesetz - wa mer esou weidermaachen, hu mer geschwé méi Variante vum Covidgesetz wéi vum Coronavirus! -, mee déi 14. Kéier, dass mer Mesuren, déi virun dräi Wochen decidéiert gi sinn, nach eng Kéier ëm dräi Woche verlängere sollen.

An an där ganzer Diskussioun, déi 13 Kéiere virun, war, mengen ech, vun all de Parteien ëmmer d'Fro: Mee wou ass dee schmuele Grat ze fannen tëschent engersäits dem Schutz vum Liewen, dat heescht der berechtigter Suerg vun de Leit ëm hiert eegent Liewen an ëm hir Gesondheet, an anerersäits dem Schutz vun de Fräiheeten, den individuelle grad esou wéi de kollektiven? An ech mengen, dass, an der Appreciatioun vun deenen eenzelne politesche Parteien, genau deen dote schmuele Grat versicht ginn ass ze fannen, an och d'Bewäertung vun der Regierung huet sech dorunner orientéiert.

Fir eis war et kloer, dass de Couver-feu, dee liberticide ass, eng Measure ass, déi mer net matdroen. Aner Mesuren, hu mer och an der Vergaangenheet gesot, fanne mer widderspréichlech, onkloer a virun allem net sënnavoll, well d'Leit sech net drun halen an och net drun hale kënnen. Aner Reegelen hunn eis gefeelt, d'Verbindlechkeet vu Reegelen huet eis gefeelt, zum Beispill op der Aarbecht, respektiv d'Angebot vu kollektive Schutzmesuren, wéi zum Beispill am öffentlechen Transport, hu mer bemängelt.

Dat heescht, an der ganzer Diskussioun geet et ëmmer ëm d'Verhältnisméissegkeet, ëm d'Proportionalitéit. An dat, wat ech entretemps awer bedenklech fannen, dat ass déi Normalitéit, déi sech schläichend bei jiddwerengem vun eis breet gemaach huet, wann et ëm Aschränkunge vu Grondfräiheete geet.

De Couver-feu, dee gëllt zënter Enn Oktober an e geet elo op jidde Fall emol nach viru bis den 2. Abrëll, dat sinn dann iwwer fënnf Méint. An heiansdo huet een d'Gefill, dass de Couver-feu ..., dass ee sech duerchaus bewusst ass, dass dat keen groussaartegen Effekt op d'epidemiologesch Situatioun huet, mee dass et en Instrument ass, net nëmmen e Police-Instrument, mee och en Instrument an Negociatiounen mat anere Länner, fir eventuell Grenzen opzehalen, wou een da soe kann: „A, ma gesitt Der, mir hunn awer och e Couver-feu!“ An dat ass awer eng ganz geféierlech Entwécklung, well wa Grondfräiheeten ufänken, Negociatiounsmass ze ginn, da sténken d'Lompen awer!

A grad esou mengen ech, dass all Limitatioun vu Grondfräiheet ëmmer erëm op en Neits muss begrënt ginn. Am Moment huet ee scho bal d'Tendenz, dass ee seet: „Jo, wann d'Infektionszuele stabill bleiwen oder liicht erofginn, da kréien d'Leit d'Grondfräiheeten erëm.“ Dat ass déi falsch Logik! D'Grondfräiheete sinn do an d'Limitatioun dovunner muss all Kéier op en Neits ofgerongen, bewisen, demonstréiert ginn, an net ëmgekéiert. Duerfir mengen ech, dass dee Fënnf-Méint-Couver-feu och Spueren hannerlooss huet, net nëmme psychologescher, mee ech mengen och demokratescher, politescher a finalement och rechtsstaatlecher.

An da si mer bei mengem zweete Punkt, nämlech bei deem, wat d'Filesstéck hätt sollt si vun dësem Gesetz: dat ganzt Kapitel iwwert d'Education, wou - nodeems festgestallt ginn ass an och ëmmer méi breet wouergeholl ginn ass, dass ganz vill vun deene Mesuren, déi am Educationsberäich geholl gi sinn, keng oder just eng ganz schwammeg legal rechtlech Basis haten -, d'Regierung dohinnerkomm ass a gesot huet: „Ma mir probéieren dës Kéier emol, eng zolidd rechtlech Basis opzestellen.“

An den deposéierte Projet huet dee Versuch duergestallt, Mesuren am Educationsberäich eng

uerdentlech rechtlech Basis ze ginn, Mesuren, muss ee soen, déi, wann een iwwert de Fong vun de Mesurë géif schwätzen, duerchaus interessant gewiescht wieren. D'Méiglechkeet, punktuell anze-gräifen, punktuell Decisiounen kënnen ze huelen an net iwwer eng national Bestëmmung eng Decisioun ze huelen, déi dann direkt Gëltegkeet huet fir d'ganzt Land, dass ass eng ganz interessant Approche gewiescht, just dee Versuch ass awer kläglech gescheitert. An dat ass a mengen Aen awer kee Fait divers oder e Schéinheitsfeeler, mee e ganz graven an eigentlech skandaléise Virgang. An d'Regierung steet elo do wéi mat erofgeloossener Box.

De Problem ass nämlech deen heiten, dass deen Text, dee proposéiert ginn ass, guer net an der Philosophie vum Covidgesetz war, mee esou eng Zort Ermächtungslogik hat. Déi Ermächtungslogik huet doranner bestanen: Wa verschidde Faite festgestallt ginn, da kann d'Regierung bestëmmte Mesuren huelen.

De Staatsrot huet sech, zu Recht, dorunner gestéiert, huelen ech un, well mir hunn en Avis vum Staatsrot ..., deen ass et jo finalement net ginn, well d'Regierung de Projet jo zrëckgezunn huet, wat iwwegens schued ass, well et wier interessant gewiescht ze wëssen, wat de Staatsrot da genau monéiert hätt, well do hätte mir dann och eventuell als Chamber kënnen eis Verantwortung iwwerhuelen a selwer Propose maachen, déi an déi dote Richtung gaange wieren.

An e Gesetz muss awer spezifesch sinn. Et muss zumindest versichen, e ganz klore Kader ze etabléieren. An an der Chamberskommissioun - zumindest déi éischte Kéier, wéi mer doriwwer diskutéiert hunn - sinn och Propose gemaach ginn, zumindest, a wéi eng Richtung déi Klarifikatioun misste goen. An dass dat elo einfach ersatzlos gestrach ginn ass, do stellt sech awer eng ganz Rëtsch Froen, nämlech Froen doriwwer, wéi mer elo weiderfueren. Geet dat dann elo weider mat Recommendationen oder Circulären? A wann dat dann net befollegt gëtt, da kënnt den décken Hummer, nämlech dee berühmten Artikel 10 vum Gesetz iwwert d'Direction de la Santé.

Dat ass awer keng seriö Aart a Weis fir virzegoen! An et ass virun allem net seriö, well et elo geschwé genau ee Joer hier ass, dass déi éischt Schoulen hu missen zoumaachen. Et ass elo ee Joer, dass mer mat deem Problem konfrontéiert sinn. An ech hu ganz grousst Versteesdemech, dass ee sech sengen Hänn kee Rot weess, wann ee fir d'éischte Kéier mat esou enger Situatioun konfrontéiert ass, an dass ee probéiert, iergendwéi iwwert d'Ronnen ze kommen. Mee mer sinn am Mount zwoelf vun der Pandemie!

Da kann esou eppes a mengen Aen awer net sinn, dass e Ministère en Text presentéiert, deen esou schlecht ass, dass e carrement no 72 Stonnen zrëckgezu gëtt! Dat kann a mengen Aen net sinn! Dat ass wirklech e ganz grave Problem! An dat ass dat, wat ech eng Kéier an engem Interview genannt hu „Staatsversoen“. Wann een zwoelf Méint, nodeem d'Pandemie ausgebrach ass, net kapabel ass, esou eppes, wat duerchaus interessant a sënnavoll gewiescht wier, eng rechtlech Basis ze ginn.

An da rejoignéiert dat erëm d'Kritik, déi ech och schonn e puermol hei geimpft - pardon, ech war elo schonn op där anerer Säit beim Liesen -, déi ech schonn e puermol hei formuléiert hunn, ...

(Hilarité)

... nämlech, dass d'Regierung net preparéiert war op dat, wat am Hierscht oder ab dem Hierscht geschitt ass. An do kann een da soen: Ma dann zumindest am Hierscht hätte se misse bäiléieren a Mesuren, zumindest dat, wat d'Texter ugeet, juristesche Texte ugeet, preparéieren. Dat ass net geschitt an dat ass méi wéi bedauerlech. Well eis feelt elo en Instrument an der Education, dass duerchaus sënnavoll hätt kënne sinn.

E leschte Punkt wëll ech soen, zum Impfen dann dës Kéier: D'Situatioun am Moment ass effektiv nach net brillant. Mir sinn net wäit vir, wat d'Impfsituatioun ugeet. Ronn 6 % vun der Populatioun hunn eng éischt Dosis kritt, e bësse méi wéi 2 % vun der Populatioun eng zweet Dosis. Mee bis Enn Mäerz, also an deenen nächsten zwou Wochen, e bësse méi wéi zwou, dräi Wochen, sollen Impfdosen do si fir 75.000 Leit. An de Rhythmus an deene Woche soll dann och weider an d'Luucht goen.

Mir hu vun Ufank un d'Logik ënnerstëtzt - d'Logik vun der Prioriséierung -, och déi Prioritéiten déi gestallt gi sinn, déi maachen natierlech, oder net natierlech, mee déi maache Sënn, sou wéi d'Regierung se proposéiert huet. Si mécht Sënn, déi Prioriséierung, well et gëtt engersäits eng Urgence ze handelen an zweetens gëtt et e Mangel u Vaccinen. Duerfir brauch ee kloer Richtlinnen. An déi kloer Richtlinnen, déi mussen agehale ginn, mat Disziplin a mat Respekt musse se befollegt ginn!

A wann ëmmer gesot gëtt, dass jiddwereen Deel vun der Léisung ass, wann et ëm d'Infektionsgeschéie geet, dann ass och jiddwereen Deel vun der Léi-

sung, wann et ëm d'Impfe geet! A virun allem ass een dann, wann een Impfdrängler ass, en Deel vum Problem. Impfdrängelen ass a mengen Ae kee Kalvaléiersdelikt, et ass graavt asoziaalt Verhalen!

A mir sinn an deene leschten dräi Wochen - e puer-mol! - mat esou Situatiounen konfrontéiert gewiescht. Dräi Membere vum Verwaltungsrot vum Hôpitaux Robert Schuman - dräi Vertrieeder vum Grousskapital, niewebäi gesot - hu sech virgedrängelt an dat dunn op enger Pressekonferenz nach, a purer Arroganz, fir selbstverständlech fonnt, d'Schold iwwerall fonnt, bei der FHL, déi wier schold gewiescht, d'Santé wier schold gewiescht, just si selwer wieren net schold gewiescht. Kuerz drop stelle mer da fest, datt de President vun den Hospice-civillen, hei aus der Stad Lëtzebuerg, sech och impfe gelooss huet! Och dee gött kuerz drop en Interview a fënnt dat absolut normal, datt hie sech impfe léisst, obwuel en net dru war, a skandaléis wier éischer, datt d'île aus Clowns - déi eng wonnerbar Aarbecht maache mat kribbskranke Kanner! - geimpft ginn. Dat fannen ech e Skandal, esou Aussoen!

(Brouhaha)

A wësst Der, wann dann nach gëschter, oder virgëschter, d'Rumeur circuléiert, datt parallell Verhandlung mat Vaccine vun deem selwechte Spidolsgrupp, wou déi Verwaltungsrotsmamberen hierkommen, géife geféiert ginn, da geet dat awer ..., dann ass eng Limit depasséiert!

A mech schockéieren dorunner dräi Saachen: éisch-tens datt Multimillionäre sech hei am Land virdrécke kënnen, ouni datt eppes geschitt. Well dat ass jo dat eigentlecht Skandaléist: Et geschitt näischt! Den Dossier ass zou! Et handelt sech hei deelweis - an dat schockéiert mech och! - ëm eeëmoleg Ministeren, Leit, déi an der Exekutiv ..., déi Responsabilitéit fir dëst Land haten! An et geet hei ëm d'Fro vun der Protection nationale, vun nationaler Sécherheet, déi hei mat Féiss getrëppelt gött vun esou Leit! A wann ech gesinn, datt jiddwereen, dee Véierel op eelef nach dobaussen ass, ouni en trëfftege Grond ze hunn, 300 Euro Strof riskéiert an déi Impfdrängler riskéieren hei strictement näischt, mee ginn nach Pressekonferenzen en pure arrogance, da geet mir wierklech den Hutt héich!

An ech sinn awer och net begeeschtert doriwwer, wéi d'Regierung heirop reagéiert huet. Am Ufank, an engem Interview, hunn ech héieren, datt d'Madamm Gesondheetsministesch gesot huet, et wier schued, datt déi dote Faite ronderëm den HRS public gi wieren. Si huet net gesot: „Déi Faite sinn net gutt“, mee, datt se public gi wieren, dat wier net gutt, wou ech mer dann awer scho Froe stellen. An dann herno, ...

(Interruption par Mme Paulette Lenert)

... wa gesot gött, den Dossier wier zou ... An dann, gëschter, liesen ech op RTL, datt d'Madamm Minis-tesch gesot hätt, wa parallell Verhandlung mat BioNTech/Pfizer vum HRS geféiert gi wieren, da wier et an der Rei, wann et legal wier. Jo, mee och, wann et legal wier, wier et net an der Rei, well wat diskutéiere mir hei zënter sechs Méint an der Chamber iwwer Restriktiounen, iwwer Grundfräiheeten, wann einfach e private Grupp aus privat kommerziellen Interesse kann nieft der Regierung Verhandlung féieren? Souguer, wann dat legal wier, wier et net an der Rei! An dat, muss ech soen, dat indignéiert mech awer wierklech!

En allerlescht Wuert an domadder halen ech dann op: Wann et elo ëm d'Exit-Strategie geet, géif ech der Regierung un d'Häerz leeën oder wëll ech just rappelléieren, datt och déi Exit-Strategie vun der Chamber decidéiert gött an net vun der Regierung! Well wann, da fléisst se an an dat nächst Covidge-setz. An ech géif d'Regierung opfuederen, d'Chamber méiglechst enk an hir Reflexiounen iwwert d'Exit-Strategie matanzebannen. Si kéint nëmmen doduerch gewannen.

Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Marc Baum. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir wëssen et allequerten: En traurege Joresdag kënn op eis duer. D'nächst Woch wäert et e ganz Joer sinn, säit deem d'Biergerinnen an d'Bierger hirem Alldag nëmmen nach ënner strenge Restriktiounen no-komme kënnen. Säit engem ganze Joer hält d'Pandemie eist Land an Otem an en Enn ass, trotz der Existenz vun diversen Impfstoffen, nach net wierklech en vue.

Ze lues komme mer mat den Impfung virun an ze heefeg kënn et zu Liwwerkepäss, well d'Patent-rechter vun den Entrepris virun d'Bedierfnisse vun de Mënsche gestallt ginn. Eng gesetzlech Obliga-tioun, fir d'Zesummesetzung an d'Hierstellungspro-zesser vun Impfstoffen oppen ze leeën, wär an dë-ser Situatioun nëmme gerecht. Verschiddene Firme Lizenzen ausstellen, fir zäitlech limitéiert paten-

téiert Vaccinen hierstellen ze kënnen, misst och net op d'Käschte vun den Entwëckler an de Patent-besëtzer goen, wann eng entsprecheend finanziell Entschiedegung virgesi wär, a géif d'Produktioun vu sécheren Impfstoffen awer optiméieren.

Sech hanner COVAX ze verstoppe fir ze soen: „Mee mir hëllefen!“, geet net duer! Ech erënneren drun, datt d'Pharmaindustrie fir 30 Milliounen Doudeger um afrikanesche Kontinent responsabel war wéinst de Patente op den Aidsmedikamenten! 30 Milliounen Doudeger! Dat ass, fir eng Gréisstenuerdnung ze ginn, déi gréisste Katastroph vum leschte Joer-honnert. An dat wär vermeidbar gewiescht. An ech hoffen, datt et bei dëser Impfcampagne elo net zu änleche Schied kënn. Ech hoffen, datt mer déi néi-deg Impfstoffen, mat allen zur Verfügung stoende Moyenen, séier kënn produzéieren.

D'wirtschaftlech Kompetitivitéit vun eenzelne Fir-men ze schützen, während Mënsche stierwen, well se un engem Virus erkranken, géint dee se hätte kënn geimpft ginn, ass eng inakzeptabel Onge-rechtegkeet! Dofir ass et vun enormer Wichtigkeet, datt Lëtzebuerg sech op internationalem Niveau fir d'Ausstelle vun Zwangslizenzen aussprécht. Mee dovun hunn ech, leider, vusäit vun eiser Regierung nach wéineg héieren. Dat kann awer och sinn, well d'Motioun jo nach an der Kommissioun muss be-handelt ginn. Et ass jo net, wéi wann et ëm Deeg a Woche géif goen.

Wa mer d'Pandemie ënner Kontroll kréie wëllen, da mussen mer méi séier impfen, mee Geschwindeg-keet ass awer net alles. Et muss och eng gerecht Verdeelung assuréiert ginn. D'Regierung huet sech dofir eng Impfstrategie ginn. Mee wéi déi rezent Entwëcklung gewisen hunn, huet net jidderee sech un dës gehalen.

Et ass lech warscheinlech bekannt, datt ech mech mam Problem vun de sougenannten „Impfdrängler“ dach och schonn un de Procureur hu misse wen-den, well ech der Iwwerzeegung sinn, datt dëst Ver-halen och schonns géint déi aktuell Gesetzgebung verstéisst. An d'Enquête leeft, well ech gouf net méi spéit wéi gëschter vun der PJ invitéiert, fir hin-nen dann déi weider Informatiounen ze ginn, déi se zwar och deelweis aus de Presserapporte kéint kréien, a wou ech och hoffen, datt dann, sou wéi HRS dat annoncéiert huet, och dee Rapport vu fën-nel ... - oder vläicht awer aacht, well zielt de Conseil d'administration dann elo zu deene fënnel Inkohärenzen, ech weess et net - scho weidergaan-gen ass. Op alle Fall: Deen Dossier ass alles anescht wéi zou, den Dossier ass wäit op. An et géllt elo, do ze enquêtéieren an dann och déi néi-deg Konsequenzen ze zéien.

Ech mengen awer, datt et, an dësem ganz spezielle Fall, wichteg wär, konkreet Strofe fir Impfdrängler am Covidgesetz festzehalen, sou wéi dat jo bei-spillsweis och an Däitschland aktuell diskutéiert gött, an dat iwwert de Verstouss géint staatlech Konventiounen oder eventuell de Vol oder Abus de confiance eraus.

Ech reechen dofir dës Motioun an, mat där ech d'Regierung wëllt opfuederen, dee bestoende Re-gimm fir Strofe fir Leit, déi sech entgéint dem fest-geluechte Plang vun der Direktioun vun der Santé impfe loosse, ze iwwerschaffen, fir esou Abusen an Zukunft ze verhënneren.

Här President.

Motion 1

D'Deputéierte-chamber stellt fest:

- dass d'Unzuel u verfügbaren Dosisse vun de Covid-19-Vaccinen zu Lëtzebuerg am Moment nach limi-téiert ass;

- dass Fäll zu Lëtzebuerg opgetruede sinn, bei deene Persounen fréizäiteg geimpft goufen;

- dass de Gesondheetsministère een Impfplang vir-geluecht huet an och déi betreffen Institutiounen a Persounen iwwert dësen informéiert huet;

- dass de Gesondheetsministère mam Conseil supé-rieur des maladies infectieuses de 27. Januar d'Pha-sen 2 bis 6 vum Impfplang virgestallt huet;

- dass an Däitschland de Gesondheitsminister am Moment mam Parlament iwwert d'Strofe fir souge-nannten „Impfdrängler“ diskutéiert.

Aus dëse Grënn invitéiert d'Deputéierte-chamber d'Regierung:

1. dee bestoende Regime fir Strofe fir Leit, déi sech entgéint dem festgeluechte Plang vun der Direktioun vun der Santé impfe loosse, ze iwwerschaffen, fir esou Abusen an Zukunft ze verhënneren.

(s.) Sven Clement.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - En aneren Aspekt, deem am Zesummenhang mat den Impfung steet an och méi transparent gereegelt misst ginn, ass dee vun den Impfdosen, déi um Enn vum Dag an de Flacone Rescht bleiwen.

Ech denken, datt mer eis eens sinn, datt keng Impfdosis verschwent däerf ginn an datt dofir all

Ampull muss eidel gemaach ginn, och wann un engem Dag keng Rendez-vous méi virgesi sinn. Fir awer ze verhënneren, datt um Enn vum Dag rescht-lech Impfdosen u Persounen geimpft ginn, déi ei-gentlech keng Prioritéit hätten, wär et wichteg, kloer Reegelen iwwert d'Verdeelung gesetzlech festzehalen. Bis elo feelt et hei nach un enger klo-rer Gesetzgebung, och wann d'Regierung op eng dréngend parlamentaresch Fro vu mir gëschter geäntwert huet, datt d'Impfzentere Reegele fir d'Verwärtung vun iwwregbleiwendem Impfstoff kruten.

Déi Reegele sinn och an dëser Phas vläicht nach suffisant, mee si baséieren drop, datt de Koordina-tor vum Impfzenter um Enn vum Dag da Leit mobili-séiert, den 112 urufft, fir eventuell nach Securisten ze impfen, a ganz zum Schluss dann nach Leit, déi en iergendwéi erreecht. Wéi en déi da soll fannen, ass net wierklech ersichtlech. Eenzeg Konditioun: Et däerf net Famill sinn. Dat fannen ech gutt! Et soll zumindest e gewëssene Schutz ginn, mee et geet eis net duer. Mir géifen hei fir eng Léisung optéie-ren, déi iwwer en neutralen an automatiséierten No-tifikatiounssystem géif fonctionéieren, e bëssen esou, wéi mir hei an der Chamber fir dréngend Sit-zunge per SMS an Telefon convoquéiert ginn, wann déi traditionell Convocatiounen net duerginn.

An dofir Här President, reechen ech lech hei eng weider Motioun an, fir datt eebe grad esou een au-tomatiséierte System opgestallt soll ginn, fir datt mer och an Zukunft, wann dann de Ketchup endlech aus der Fläsch kënn an d'Impfungen disponibel sinn, owes nach ëmmer all Dosis kënn verimpfen.

Motion 2

D'Deputéierte-chamber stellt fest:

- D'Santésministesch an de Premierminister hunn an enger parlamentarescher Fro (n° 3814) ze erkenne ginn, dass et virkënn, dass ugefaange Flaconen an den Impfzentren um Schluss vum Dag iwweregblei-wen;

- Aus der Äntwert geet och ervir, dass déi momentan Prozedur esou ass, dass d'Responsabel aus dem Impfzenter an enger véierter Etapp kënn perséin-lech Persounen kontaktéieren, déi laut Impfplang nach net dru wieren;

- An Däitschland, zum Beispill an der Stad Duisburg, existéiert e Pilotprojet fir e System, dee per SMS um Enn vum Dag nach Persounen invitéiert, fir dës uge-faangen Impfdosen ze verschaffen.

Aus dëse Grënn invitéiert d'Deputéierte-chamber d'Regierung:

1. een automatiséierte System opzustellen, mat dem owes per SMS déi Leit géifen invitéiert ginn, déi, nom Impfplang, als nächst un der Rei wiere, fir nach deem Dag selwer eng Impfung ze kréien.

(s.) Sven Clement.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Här President, ganz allgemeng schéngt bei der Gesetzesupassung, vun där mer haut schwätzen, d'Devisé gewiescht ze sinn: ofwaarden an ausharren. Ausser dem Datum vun der Lafzäit vum Gesetz gött näischt Déifgräi-fendes geännert. Dobäi géif et genuch Sujete ginn, iwwert déi legiferéiert misst ginn, wéi ech hoffent-lech mat deem, wat ech virdru scho gesot hunn, daitlech gemaach hunn.

Do dernieft gouf probéiert, endlech eng legal Basis fir d'Schoul ze schafen, mee leider ass dat der Re-gierung net gelungen, well se wuel no engem Joer iwwerrascht waren, datt een eng Base légale fir Ent-scheedunge misst hunn. Léif Kolleeginnen a Kollée-gen, ee Joer méi spéit gött en Text geschriwwen, deem dann no informellen Diskussiounen mam Staatsrot zréckgezu gött an duerch en Amendement ersat gött, deem nëmmen e Brochdeel vun deene Saachen ofdeckt, déi u sech néideg ge-wiescht wäeren. Bref, mir huelen dat dann esou zur Kenntnis.

Um Ufank vun der Pandemie war et wichteg a rich-teg, d'Kontakter duerch Restriktiounen erfrozeueren an dann ofzwaarden an ze kucken, wat geschitt. Mëttlerweil liewe mer awer schonns e ganz Joer mam Virus an et gött héich Zäit, méi ze maache wéi nëmmen ze observéieren. Mir musse Weeër op-zeechnen, wéi d'Kris ka geréiert ginn a wéi d'Mën-sche mam Virus liewe kënnen. Déi unhalend Res-triktiounen sinn eng grouss Erausfuederung fir d'mental Gesondheet a grad och fir den Horeca-Secteur, dee jo als eenzege Secteur ëmmer nach verbuede kritt, sengem Geschäft nozekommen. An dat ass do och eng grouss finanziell Belaaschtung. Mir kënnen dës Covidkris net einfach éiweg duerch-halen. Déi éischt Zuelen, déi sech mat der Santé mentale während der Kris befaassen, weisen ganz kloer, datt d'Situatioun net esou weidergoe kann. E Gesetz, dat net vill méi ännert wéi en Datum, ass do an eisen Aen net dee richtige Wee.

Mir brauche Léisunge fir all déi, déi elo schonns vill ze laang nëmme mat 80 % vun hirem Salaire aus-kommen. Kuerzfristeg kann ee Lounausfäll a Redu-zéierungen iwwerbrécken, mee net Méint a Joren. A

mir brauchen och Léisungen, fir Mënschen an dëser schwéierer Zäit ze encadréieren, an dat och, wann hir Suen net duerginn, fir sech en deiere Psycholog oder Therapeut leeschten ze kënnen, oder se eeben net genuch Geld hunn oder dee richtige Posten hunn, fir sech da beim Impfen an déi éischt Rei ze stellen.

Datt d'Méiglechkeet, e Remboursement vun der Krankekeess ze kréien fir eng Psychotherapie grad während enger vun de schlëmmste Krise vun de leschte Joerzénkten, ëmmer nach schleeft, ass eng Katastroph. Hei misst ee sech iwwerleeën, ob een, soulaang wéi et keen Accord gött fir e laangfristige Remboursementssystem, net d'urgence zumindest emol eng Iwwergangsleisung op d'Bee stelle kéint, fir de Mënschen duerch dës Kris ze hëllefen.

Mir hunn - an a manner wéi engem Joer - iwwer 600 Leit un de Virus verluer. Méi wéi 600 Mënschen hunn hiert Liewe gelooss, 24 eleng d'lescht Woch! Dat ass eng Zuel, déi sech nach am leschte Sum-mer kee virstelle konnt an déi komescherweis elo awer einfach onkommentéiert higeholl gött. Virun engen aacht, néng Méint stoung ech op dësem Pult hei an ech hu Prognose vu Research Luxembourg kommentéiert, déi eis deemools, am Juli, gesot hunn: „Wann näischt geschitt, da gött et 5.000 Dou-deger; mat de Mesuren, déi Der huet, prognosti-zéiere mir lech der 500.“ A mir stoungen alleguer-ten hei an dësem Raum an alleguerten, déi hei um Pult d'Wuert geholl hunn, hu gesot: „Dat sinn der ze vill!“

Haut, nach kee Joer méi spéit, ass de Constat do, datt d'Fuerscher Recht haten, datt se souguer nach e bëssen ënnerdriwwen haten. A mir hu Mesurë ge-holl a si sinn net duergaangen. Däers mussen mer eis bewosst sinn an dat mussen mer och no dëser Pandemie wierklech nach eng Kéier am Detail ana-lyséieren, wat wéini wou schifgelaft ass - iwwer 600 Mënschen, dat heescht iwwer 600 Familljen, déi virun engem Joer net woussten, datt se dëst Joer Trauer géifen droen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'stei-gend Presenz vun der brittescher Variant vum Virus an der Bevëlkerung an d'Zuelen aus de Kläranlage weisen ganz kloer, datt mer musse virsiichteg blei-wen. Et ass dofir wichteg a richtig, datt bestëmmte Restriktiounen geholl ginn. Mee d'Situatioun recht-fertert awer net, datt mer einfach blann Wochen a Wochen dat selwecht maachen, ouni anstänneg Evaluatioun an obwuel et e grouse Besoin un Adaptatiounen géif ginn.

Mir hunn ëmmer nach eng Ausgangsspär, fir déi et keng wëssenschaftlech Rechtfertegung gött; kee bezuelbaren Encadrement vun der Santé mentale, well den Dossier iwwert d'Remboursementer vun der CNS net virukënn; keng konkreet Aussichte fir den Horeca, net nëmme während der Kris, mee och vun der Sortie de crise; keng gesetzlech festgehal-e Reegelen iwwert d'Verwendung vun den Impfdosen, déi Rescht bleiwen, a virun allem keng spezifesch Strofe fir déi, déi sech an déi éischt Rei drécken.

Dëst Gesetz gött der aktueller Situatioun deemno absolut net gerecht. An dofir wäerte mir Piraten dëse Projet haut och net matstëmmen. Merci.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).** - Ganz gutt!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Premier- a Staatsminister Xavier Bettel.

Prises de position du Gouvernement

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Här President, merci. An erlaabt mer, fir d'éischt och dem Här Di Bartolomeo ..., well ech weess, dass ech et d'leschte Kéier vergiess hat, direkt mat him unzefänken, fir em Merci ze soe fir säi schrëftlechen a säi mëndleche Rapport.

Erlaabt mer, fir d'éischt mat engem Punkt unzefän-ken, deem ech hei wollt soulevéieren, well et ass net üblech, dass mer hei virun der Dier Manifestanten hunn. An an enger Demokratie ass dat awer nor-mal. An enger Demokratie ass et normal, dass ver-schidde Leit d'Mesuren net wëllen akzeptéieren oder net averstane si mat Decisiounen, déi de Pou-voir hëlt. An dat huet een och ze respektéieren. Dass se elo keng Masken unhaten, well se och géint d'Maske protestéieren, ass net am Sënn vun hirer Gesondheet, also och net am Sënn vum Res-pekt vun de Reegelen. Mee jiddweree soll sech bewosst sinn, dass déi Reegelen net do sinn, well mir hei als Majoritéitspartei Fetischiste vu Ree-gele sinn, mee well et am Interêt vun de Leit ass.

De Virus ass do. Dir hutt jo och matkritt, dass Publikatiounen gemaach gi sinn, fir ze maachen, wéi wann dee Virus eng Bagatel wier, wéi wann et näischt wier. Dir hutt virdru vun deenen Zuele hei geschwat, den Här Baum an den Här Wiseler, vu Leit, déi gestuerwe sinn déi lescht Deeg a Wochen. Da soll een deene Familljen erkläre goen, dass de Virus näischt ass an dass en och keng Konse-queren mat sech bréngt.

Här President, d'Situatioun an de Spideeler am Mo-ment ass eng, déi net einfach ass. An dofir erlaabt

mer ..., well hei ass virdru gefrot ginn: „Wéini gëtt elo annoncéiert, wéi et den 2. Abrëll weidergeet?“ Mir gesinn, dass mer de Virus hunn, deen erfroget. De Virus geet erof. D’Zuel vun de Leit, déi infizéiert sinn, geet lues erof, mee si geet erof. Mir gesinn an de Kläranlagen eng liicht Tendenz erof. Mee mir gesinn awer an de Spideeler eng Situatioun, déi sech net verbessert huet déi lescht Deeg an déi lescht Wochen.

Mir sinn och zum Constat komm, dass d’Variant, dat ass eng Realitéit, och vill méi present ass zu Lëtzebuerg an de Verlaf vun der Variant och en Impakt huet op d’Hospitalisatiounen, wann ee kuckt, wéi d’Leit hospitaliséiert sinn.

Dofir, fir haut ... An ech kënnegen lech direkt un, Här President: D’Regierung wäert net déi nächst Woch, ufanks nächster Woch, scho kënnen soen, wéi et weidergeet. A wa mer wëllen den 2. Abrëll Mesuren ukënnegen, wa mer wëlle Libertéit hunn ..., an haut kann ech lech mam beschte Wëllen net soen, wéi déi ausgesinn, well d’Situatioun ass ze vill kriddeleg, fir lech kënnen d’Garantie ze ginn, dass den 2. alles normal opgeet oder den 2. iwwerhaupt näischt opgeet. An do mussen et och nach Kompromësser ginn an et muss och gekuckt ginn, wéi eng Ouverture mat wéi enge Mesurë kënnen méiglech sinn. An et ass ze fréi. Wann ech lech haut géif soen, wéi déi sollten ausgesinn, géif ech hei falsch Versprieche maachen.

An dofir wäert et och d’nächst Woch schwierig ginn, soudass een éischter da mat der Woch vum 25. domat muss rechnen. An ech weess, dass dat lech da just nees eng Woch léisst, fir d’Texter ze stëmmen. Mee et ass am Interêt, wann ee méi Libertéite wëllt kréien, sech och déi Zäit ze ginn, well wann ech elo haut misst d’Decisioun huelen, wann ech haut misst Decisiounen ukënnegen, wier de Risk grouss mat den Hospitalisatiounen, déi mer hunn, dass mer eis weéng Libertéite kéinten erlaben, wann een haut misst soen, wéi et an dräi Woche kéint ausgesinn.

Dofir wëll ech lech ... Et wäert och en neien Text kommen an den Här Di Bartolomeo wäert da vläicht och nees de Rapportier sinn. Mir wäerten eis erëmginn, mee dat wäert net d’nächst Woch sinn. Ech mengen, dass dat ze fréi wier.

Iwwert d’Impfungen ass och vill geschwat ginn. Erlaabt mer, dass ech lech hei fir d’éischt eng Nouvelle matginn: Gëschter um 12.52 Auer kuum e Mail, en E-Mail, deen eis matgedeelt huet ... Well hei gëtt gefrot, wéini wéi eng Impfungen kommen. Et ass och op der Tëlee gesot ginn: „Gitt eis dach en Agenda, wéini déi Impfungen do sinn, wéini mer d’Leit kënnen impfen!“ Gëschter kuum e Mail um 12.52 Auer, fir eis matzedeele, dass an der Woch eef vum deene 5.030 Dosen, déi mer sollte kréien, der nëmmen 2.400 kommen an dass fir d’Woch zwielef déi 12.221 Dosen, déi mer sollte geliwwert kréie vun AstraZeneca, op 1.500 reduzéiert ginn. Dat ass eng Baisse vu bal 90 % - eng Baisse vu bal 90 %! -, déi mer gëschter matgedeelt kritt hunn.

Dann ass et, pardon, Här President, awer immens schwéier, fir lech elo kënnen hei ze soen, wéini wie geimpft gëtt a wéini déi nächst Phas kënt, wa mer esou Incertituden hu mat verschiddenen Impfungen. An déi Informatiounen, musst Der wëssen ... A mir kruten an deem selwechte Mail vun AstraZeneca gesot: „Unfortunately, export restrictions that are currently in place will reduce Q1 deliveries 30 million doses at EU-level and are likely to affect Q2 deliveries.“ Dat krute mer gëschter an engem Mail esou matgedeelt. Dofir, et ass net einfach, kënnen hei ze plangen an lech ze soen, wéini genau wat wäert ukommen.

Et sinn awer och wichteg Messagen, déi ech wollt ginn a wou mer jo och schonn Diskussiounen hatten. Dir hutt jo matkritt, dass d’Regierung decidéiert huet, dass mer bei AstraZeneca, well eeben den Delai (veuillez lire: den Delai tëschent der éischter an der zweeter Dosis) och esou laang ass vu bal dräi Méint, déi ee kann zéien, de Stock vu 50 % op 25 % géife reduzéieren. Dat erlaabt eis fir AstraZeneca, doduerch dass mer 75 % vun den Dosen elo verimpfen, dass mer kënnen mat deem Vaccin, deen am Stock ass, a mat deem Vaccin, dee mer nach geliwwert kréie bis Enn Mäerz, normalerweis eng 10.025 Leit méi impfen, wéi wa mer just op 50 % bliwwen wieren.

Ech kann lech och matdeelen, dass d’Regierung haut, nodeems mer d’Confirmatioun kritt hunn, dass bei BioNTech/Pfizer méi Garantien do si fir d’Livraison, well méi Garantien do si fir d’Livraison an et bis elo ëmmer geklappt huet mam BioNTech/Pfizer ... An Dir wësst jo, dass mer do en Delai vun 28 Deeg am Moment hunn. Mir kéinten, en cas d’impasse, bis 43 Deeg eropgoen, soen déi europäesch Institutiounen. Dat heescht: 15 Deeg méi laang. A mir wëssen, dass do an engem Rhythmus vun all Woch och Mesurë kommen. Dowéinst huet d’Regierung och haut decidéiert duerch e Regierungsbeschloss, dass mer och bei Pfizer wäerte vu 50 % op 25 % Stock erfrogoen.

(Interruption)

An dat wäert eis erlaben, dass mer bis Enn Abrëll mat deem, wat geliwwert gëtt, mat deene 75 %, déi mer elo verimpfen, a mat där Reduktioun, well mir hunn der jo nach am Stock, wou mer och kënnen en Deel dovunner recuperéieren - dat eent wor bis Enn Mäerz, hei bis Enn Abrëll -, eng 20.475 Leit méi wäerte kënnen impfen. Dat heescht, am Total, mat deem Calcul, wou mer ... An Dir gesitt, dass d’Wëssen all Dag méi ass an dass et elo eebe mat de Certituden ... An ech sinn och frou, well ech gespuert hunn, dass do och hei elo keng Politik domadder wëll bedriwwen ginn an dass mer eis all eens sinn, dass all Impfdosis, déi mer kënnen benotzen, am Interêt ass vun der Populatioun, mee dass mer doduerjer am Fong bis Enn Abrëll am Ganzen eng 30.500 Leit méi kënnen impfen, andeem mer bei deene Stocke vu 75 % (veuillez lire: vu 50 %) op 25 % erfrogin.

Et ass e Risk! Et ass e Risk, dat muss ee sech bewosst sinn. Mee et muss ee sech bewosst sinn, dass 30.000 Leit, déi méi geimpft sinn, e wichtige Schratt ass an déi richteg Richtung fir ons allegueren. An dat sinn Nouvelles, virun zwee oder dräi Méint hätte mer lech dat net kënnen soen, well mer selwer déi Garantie vun de Liwwerungen ..., deen Delai, dee méi laang ginn ass, an am Fong deen Ensemble vu Livraisounen, Confirmatiounen vu Livraisounen, deen Delai, dee méi laang ginn ass, an och Erkenntnisser iwwert d’Effikassitéit scho vun enger éischer Impfung eis erlaben, och déi dote Schrëtt an déi dote Richtung ze huelen.

Den Johnson ass ugekënnegt ginn, dass deen erlaabt ginn ass. Jo, mir bereien, dass et elo wäert bis Abrëll daueren, bis mer dee wäerte kréien. Mee dat wäert e Gamechanger sinn. Dat ass e „One Shot“ - eng Sprëtz an et ass kee Rappel méi ze maachen. Dat wäert eng Ännerung sinn!

Mir hu matgedeelt kritt, dass deen normalerweis misst am Abrëll geliwwert ginn. Ech wier selbstverständlech frou, wann dat éischter de Fall wier. Mir hunn och mat der Kommissioun driwwer geschwat. Mee d’Kommissioun seet eis, si hätte vum Fournisseur gesot kritt, dass et normalerweis am Abrëll misst sinn. Ech hoffen, eng gutt Noriicht wier selbstverständlech hei appreciéiert vu jiddwerengem. An d’Madamm Ministesch wäert duerno och erklären, wéi deen och da kann an den Asaz kommen, well dee jo manner komplizéiert ass och logistes, fir e Suivi ze maachen, fir en zweete Rendez-vous, deen ee jo net brauch. Dat heescht, dass do och zum Beispill mat Doktere Gespréicher sinn an d’Madamm Ministesch eis da ka soen, wéi do och deen dote Mechanismus da ka funktionéieren.

D’Diskussioun ass och virdru gewiescht iwwer Sputnik. Jo, ech verstoppen et net, ech hat e Gespréich, eng Stonn laang e Gespréich, des Woch mam russesche President. An et ass awer elo verfréit, fir lech ze soen, wéi dat ganz genau ka weidergoen, well mer nach net méi spéit wéi d’nächst Woch e Rendez-vous hu vun eise Servicer mat de russeschen Autoritéiten hei zu Lëtzebuerg, fir ze wëssen, wat ka kommen, mee virun allem, wéi, dat heescht, bei wéi engen Temperaturen an ënnert wéi engem Delai esou e Vaccin, wann en hei ass, muss inoculéiert ginn, fir dass en och nach seng Effikassitéit behält. Et huet jo kee Wäert, dass mer eng Impfung kréien, wou mer gesot kréien: „E muss bannent engem Mount hei zu Lëtzebuerg verimpft ginn“, oder deen eng Période de validité huet, déi och ganz kuerz ass.

Dat heescht: All déi Informatiounen muss een hunn, ier ee kann d’Volontéit zum Ausdrock bréngen, wëllen ze bestellen oder net, dat heescht: Wat sinn d’Konditiounen vun der Bestellung? Wat sinn d’Konditiounen vun der Validitéit? Wat sinn d’Temperaturen, fir en ze hunn? Well et huet och kee Wäert ze soen: „Mir hätten der gär esou vill“, wann een d’Méiglechkeet net huet, fir déi ze stockéieren. All déi Froe mussen gekläert sinn. A wann ech bis dohi méi Infoen hunn, dann ass et och eng politesch Decisioun, déi ze huelen ass, wou mer dann och selbstverständlech wäerten d’Chamber informéieren.

Ech hat an enger Pressekonferenz gesot, Här President: „Mir ass et zimmlech wurscht, wéi d’Impfung heescht.“ Wa mer d’Garantië vun der EMA hunn, an dat wäert d’Konditioun sinn, oder vun enger Agence des médicaments, well mir hu keng hei, mat där mer schonn zesummeschaffen, mat där mer schonn eng Vertrauensrelatioun opgebaut hunn, déi do gréng Luucht gëtt, wäert eis dat kënnen erlaben, dann och méi wäit do kënnen Gebrauch op jidde Fall vun esou enger Impfung ze maachen.

An da last but not least, well et ass ganz vill hei iwwer Zuele geschwat ginn, wéi et mat den Impfungen geet a wivill Impfungen ... Jo, also ech kann lech just soen: Wa muer d’Impfungen alleguerde géife geliwwert ginn, dann hätte mer kee Problem. Dann hätte mer kee Problem! An net méi spéit wéi haut, mengen ech, si mat der Gemeng Lëtzebuerg nach Gespréicher gewiescht, wéi mer eeben och Infrastrukturen zesumme kënnen fannen, wou mer nach an engem méi grand nombre kënnen Leit impfen.

Mir hunn am Moment op sechs Deeg gerechent an dat si 5.100 Vaccinatiounen den Dag, déi kéinte gemaach gi mat fënnf Impfzentere, mat fënnf Impfzentere an deenen neie Moosnamen. An dat ass jo och bekannt ginn, mir hunn zu Lëtzebuerg d’Situatioun gehat, wou all Persoun, déi an en Impfzenter gaangen ass, ier se vun enger Infirmière oder vun där Persoun d’Sprëtz kritt huet, och nach eng Visite médicale hat, wou se am Fong gefrot ginn ass: „Hutt Dir Allergien? Sidd Dir schwanger?“ Dat kann een an Zukunft da bei der Aschreiwung iwwer Internet maachen an da gewënnt een am Fong bal 50 %, 50 % bis 40 % vun der Zäit, well et brauch een da keng Visite médicale ze maachen.

Ech hat och en Echange mat anere Regierungs- a Staatscheffen, déi mer gesot hunn: „Am Ufank hu mir dat och gemaach. Bei eis am Land huet ee souguer missen en Zertifikat vum Dokter kréien, ier ee sech an en Impfzenter deplacéiert huet.“ Et ass iwwerall fale gelooss ginn. Et si ganz, ganz weéng Länner, wou dat elo ass. Mee selbstverständlech muss en Dokter och sur place sinn, wa Problemer sinn, an et muss nach ëmmer eng File méiglech si fir déi Leit, déi op iergendeng vun deene Froe mat Jo geäntwert hunn, fir do och kënnen dann en Echange ze hunn. Mee doduerjer gewanne mer, och Point de vue Rapiditéit vun de Files de vaccination, och vill Zäit.

Wann een haut d’Situatioun kuckt: Mir hunn am Hall Victor Hugo aacht Filen, déi benotzt ginn, et sinn der awer 16, déi méiglech sinn. Dat heescht: Mir kéinte schonn duebel esou séier schaffen, wa mer och méi Impfstoff hätten.

Mat de fënnf Impfzentere an eebe mat deenen neie Moosnamen, dat heescht der Ouverture op zwielef Stonnen a mir wäerten och samschdes, also vu méindes bis samschdes, wëllen och impfen, well mer der Meenung sinn, dass dat och wichteg ass, an ouni déi Consultations médicales wäerte mir op 9.200 Impfungen den Dag kënnen kommen - den Dag!

An elo hu mer eeben nei Infrastrukturen, wou mer mat der Gemeng och kucken, fir déi kënnen ze fannen. An déi hu mer och elo fonnt. A wa mer och dat néidegt Personal hunn an hei ass zum Beispill gesot gi mam LST oder esou, dat muss ee kucken, kontraktuell sinn do Engagementer geholl ginn, wann dat méiglech ass, si mir déi Éischt, déi och ... Et kann et sinn, wa mer den Impfstoff hunn, dass et duerch d’Personal net méiglech ass, hei zu Lëtzebuerg Leit ze impfen! An do wäerte mer och schonn alles maachen als Regierung, fir dass dat néidegt Personal vun do, wou et ass, eeben ewechgeholl gëtt, fir et op eng aner Plaz ze setzen, fir déi Impfungen ze maachen.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d’État.** - A mat där Plaz, déi mer identifizéiert hunn, mat der Reserv, dat heescht, wa mer och eebe mam Personal ..., an doduerch, dass mer och déi Visites médicales jo ofgeschaf hunn a just nach fakultativ maachen, hu mer och eng Rëtsch vun Dokteren, déi sech elo eeben engagéiert haten, fir an den Impfzentere ze schaffen, déi elo eeben och kënnen dann op esou Plaze benotzt ginn, wäerte mer et fäerdegbréngen, fir iwwer 15.500 Leit, iwwer 15.500 Leit den Dag, kënnen ze impfen! Dat heescht, mir géifen iwwer 95.000 Leit och d’Woch zu Lëtzebuerg kënnen impfen.

Dat ass, mengen ech, eng Zuel - dofir, ech wollt net direkt reagéieren, wéi deen een oder deen aneren eppes gesot huet -, wou mer eis driwwer freeën, dass déi Aarbecht och gemaach ginn ass. Mee fir dat kënnen ze maachen, Här President, brauche mer eppes, an dat ass Impfstoff. An dofir ass et eis Missioun, vun eis allegueren, dass mer et fäerdegbréngen, weider déi Campagnen ze gesinn. An et mécht eis och ganz vill Freed, Här President, ze gesinn, wéi d’Akzeptanz awer ass. An et si vill Länner, wou se frou wieren, wann d’Leit esou ongedëlleg wieren, fir kënnen geimpft ze ginn. A mir sinn et allegueren!

An ech hoffen, Här President, dass mer et an deenen nächsten zwou Woche kënnen fäerdegbréngen, positiv Norichten ze hunn, dass mer et fäerdegbréngen, an eng Phas ze kommen, wou mer nees méi Fräiheeten hunn, well mer nach ëmmer der Iwwerzeegung sinn, dass een ophale soll, Wirtschaft géint Santé opstellen. Et soll een et fäerdegbréngen, hei zu Lëtzebuerg zesummen, wann ee vu Santé schwätzt, och vu Psychiatrie ze schwätzen, vu Suiciden ze schwätzen, vu Leit, déi einfach keng Perspektiven hunn.

Wann ee vu Wirtschaft schwätzt, soll een net nëmmen d’Zuele vun de Finanze kucken, mee iwwert d’Ängschten och vun deene Leit, déi all Dag moies opstinn, fir sech d’Fro ze stellen: „Wéi laang packen ech dat nach, bis ech mäi Betrib mussen zoumaachen?“ Mir sollen iwwert déi Jonk schwätzen, déi hei zu Lëtzebuerg ..., well et huet ee Journalist mech d’leschte Kéier gefrot: „Wéini kritt Der zu Lëtzebuerg nees e bësse méi en normaalt Liewen?“

Mir sollen net vergiessen, dass a verschiddene Länner an Europa d’Kanner nach ëmmer net an d’Schoul ginn, dass a verschiddene Länner d’Leit net dierfen an d’Vakanz fueren, dass a verschiddene Länner d’Leit net dierfe virun d’Dier goen, dass a verschiddene Länner d’Leit schonn um sechs Auer mussen doheem sinn. Mir hunn et hei zu Lëtzebuerg fäerdegbruecht, en Equiliber ze fannen tëschent Fräiheeten a Restriktiounen. Dofir, déi Kriticken, dass een hei esou an engem Polizeistaat wier, dass een hei keng Libertéite méi kéint hunn, wëll ech soen, loossen ech net gëllen. Ech mengen, dee Wee, dee mer fonnt hunn, ass en equilibréierte Wee. A mir sollen houfreg sinn, dass mer am Moment net an enger exponentieller Situatioun sinn.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d’État.** - Ech paken Holz un. Dat hu mer bis elo zesumme fäerdegbruecht. An, ech hunn et schonn e puermol hei gesot, dat ass net, well mir hei Gesetzer stëmmen, mee dat ass virun allem, well d’Leit dobausse sech bewosst sinn, dass si allegueren och en Deel vun der Léisung sinn.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmoools dem Premier - a Staatsminister Xavier Bettel. An de Relais fir d’Regierung iwwerhëlt elo den Här Educatiounsminister Claude Meisch.

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse.** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech gesinn, mir si schonn am roude Beräich. Ech hoffen, d’Chamber ass e bëssen nusiichteg mat der Riednerzäit. Well jo awer deen een oder deen aneren Aspekt hei ugeschwat ginn ass, sollte mer drop äntwerten.

Mir sinn haut den 12. Mäerz 2021. Den 12. Mäerz 2020 hat d’Regierung owes decidéiert, dat déi Woch drop sollten d’Schoulen zougoen. Mir haten dat den 13. freides moies kommunikéiert. A méindes, de 16. Mäerz waren dann d’Kanner allegueren, vum Precoce bis op d’Première, am Home-schooling.

(Interruption)

D’Elteren och. An d’Enseignanten och.

An deem selwechte kuerzen Delai hu mer et och am Februar nach eemol decidéiert. Mir hunn de 4. Februar 2021 decidéiert, datt ab dem 8. Februar 2021 nees eng Kéier Schoul doheem wär fir eng Woch. Dat war allkéiers eng Virlafzäit vu véier Deeg. Dat weist, wéi wichteg et ass, schnell ze reagéieren an enger Pandemie, wéi wichteg et ass, déi Reaktivitéit do kënnen ze garantéieren. An zweemol, denken ech, si mer eis allegueren eens, datt déi Decisiounen, déi mer do geholl hunn, richtig waren, zu deem Zäitpunkt richtig waren, an datt se och an der Durée richtig waren.

Jo, a mir hunn och Honnerte vu punktuellen anere Mesuren am Laf vun deem leschte Joer geholl. An, jo, ech sinn absolut d’accord, an ech hunn dat hei a menger leschter Interventioun zum leschte Covid-gesetz gesot, datt mer natierlech iwwer alles kënnen schwätzen, ënner wat fir enge Mesurë mer och déi Dispositiounen fir d’Éducation nationale, awer och fir all déi peri-a-parascolaire Aktivitéiten, fir dee ganze Jugendsektor, fir dee ganze Sektour vun der Kanerbetrieung, wéi mer déi och kéinten iwwert d’Covidgesetz reegelen. An ech hunn dee Moment och insistéiert, an ech insistéieren haut nach eemol gradesou, datt mer déi Reaktivitéit, déi eis bis elo ausgezeechent huet, an och déi Flexibilitéit, déi eis ausgezeechent huet, fir och lokal, punktuell kënnen emol aneschtens ze reagéieren, datt mer déi awer net dierfte verléieren.

De Spriecher vun der CSV huet, an ech hu matgezielt, zwielef Mol entweeder mäin Numm genannt oder meng Fonctioun genannt a senger Interventioun. Ech mengen, dräi Mol huet en d’Wuert „Covid“ gebraucht. Dat huet mer gesot: „Do sicht een dech!“

■ **M. Claude Wiseler (CSV).** - Ech hunn lech vläicht fonnt!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse.** - Ech wëll lech soen: Dir fannt mech! Mee Dir fannt mech net, fir elo hei op der Tribün doriwwer ze streiden, well ech nach ëmmer der Meenung sinn, an dat hunn ech iwwert dat ganz Joer ëmmer nees behäerzegt, datt mer bei deene Sujeten hei net sollte streiden an eis auserneendividéieren loossen. Mir sollte kucken, datt mer sachlech Diskussiounen féieren a wa méiglech dann och do e Konsens fannen.

Wann Der mech wëllt fannen, Dir kënnt gäre bei mech eng Taass Kaffi drénke kommen d’nächst Woch an da kënnen mir eis nach eng Kéier doriwwer ënnerhalen, wat fir eng Base légale dann déi sëlleg Decisiounen, déi ech geholl hunn, déi d’Regierung geholl huet, déi awer sécherlech och d’Santé geholl huet am Beräich vun der Santé, am Laf vum leschte Joer haten a momentan och hunn, well ech schonn

der Meinung sinn: Et kann een, viles muss een interpretéieren, wat dee Virus ubelaangt. Wéi dee sech verhält, wat déi gesellschaftlech, déi sozial Auswierkung sinn, doriwwer kann ee streiden. Wat d'Base légale ass, ass eigentlech eng Science exacte. An doriwwer misste mer eis dach hei eigentlech kennen eens ginn.

An ech wär frou, wa mer géifen ophale mat där Veronsécherung, well dat ass och eng Veronsécherung, déi momentan do stattfënn, vun all den Acteuren, vun de Schüler, vun den Elteren a vun den Enseignanten, wa permanent gesot gëtt, ouni et kloer ze beleëen, mir hätten hei drop an derwider Decisiounen geholl ouni Base légale. Duerfir, mengen ech, sollte mer dat an engem rouegen Tour och nach eng kéier kennen zesummen diskutéieren.

Mir hunn dann elo finalement mat dësem Gesetz decidéiert, datt mer national Mesuren, déi fir sämtlech Strukture gëllen, an Zukunft iwwert d'Covidgesetz duerch en zousätzleche legislative Prozess nach eng kéier wellen ofsécheren. Ech wëll soen: Ech sinn domadder d'accord. Ech wëll awer nach eng kéier drop opmierksam maachen: E legislative Prozess, dee just véier Deeg brauch, bis d'Gesetz a Kraaft ass, wäerte mer warscheinlech net hikréien. Dat heescht, déi Schnellegkeet, déi mer bis elo hatten, fir mat deenen doten Decisiounen innerhalb vu véier Deeg an den Homeschooling kennen ze switchen, déi wäerte mer doduerjer awer warscheinlech verléieren. An ech wëll dat och nach eng kéier soen, datt ech dat bedauern.

Déi legal Basis, op där déi Decisiounen, déi aner, déi punktuell Decisiounen, déi lokal Decisiounen, geholl goufen, dat sinn natierlech Recommandatiounen gewiescht, wéi den Direkter vun der Santé se och op anere Plazen ausstellt. Ech wëll just drun erënneren, datt dee ganze betriebswirtschaftleche Beräich an den Entreprisë reng iwwer Reglementatiounen a Recommandatiounen geféiert gëtt momentan an datt déi Leit sech alleguerten, zum Gros, do runner halen. Do ass dat näischt Exceptionelles, wat mer an der Educatioun maachen.

A wann och herno gesot gëtt, deen, dee sech net dru géif halen, dee géif dann eng Ordonnance vum Direkter vun der Santé riskéieren, da ginn ech emol fest dovunner aus, wann den Direkter vun der Santé déi Decisioun dann och hält en fin de compte, datt en duerfir seng Base légale erëm eng kéier wäert hunn. An duerfir soen ech lech, kann ech hei net novollzéien, datt mat där doter genereller Approche einfach gemaach gëtt, wéi wa mir drop an derwider géifen Decisiounen huelen, déi net legal ofgesécheret wäeren.

Nach eng kéier, an ech hunn dat hei virun dräi Woche gesot: Wa mer e gudder Wee fannen, dee Flexibilität a Reaktivitéit garantéiert an deen do eng zousätzlech legal Sécherheet bitt zu där, déi mer hunn - zu där déi mer hunn! -, da kann ech ganz gäre mat op deen dote Wee goen.

Ech hunn de Moien eng Videokonferenz mat 20 - oder méi wéi 20 - Schülerinnen a Schüler aus der École fondamentale queesch uechtert d'Land gehat. An ech muss soen, dat war fir mech dee beschte Moment, deen ech dat lescht Joer erlieft hunn, well ech Verständnis gespuert hunn, well ech gemierkt hunn, wéi déi Kanner nogelauschert hunn an déi komplexen Erklärungen awer novollzéie konnten, a well ech verstanen hunn a gemierkt hunn a gespuert hunn, datt se all d'Reegele probéieren esou gutt wéi méiglech ze respektéieren, awer och hannerfroen an awer och gekuckt hunn an ausgedréckt hunn, wat se dorunner stéiert an datt se Hoffnung hunn, fir do erauszekommen.

An ee Saz wëll ech lech just soen. An eng Fro, déi ech gestallt krut, an ech ka se absolutt novollzéien, déi war: „Här Minister, firwat hunn och mir missen eng Woch laang an den Homeschooling goen, obwuel mer bis dohinner nëmmen ee positive Fall an eiser Schoul hatten?“ An ech hu gesot, datt mer Angscht hatten dee Moment an eng national Decisioun geholl hunn, well d'Zuelen explosiounsarteg an d'Luucht gaange si vun enger Woch op déi aner, an datt mer duerfir fir jiddereen hu missen eng Decisioun huelen, mee datt ech mech op där anerer Säit awer ëmmer wäert derfir asetzen, datt mer déi Flexibilität behalen, fir lokal Decisiounen ze huelen, fir ze differenzéieren an dem Infektiounsgeschéien an den eenzelne Schoulen, an den eenzelne Gemengen, an de Lokalitéiten och méi staark Rechnung ze droen.

Ech stelle fest, datt dee Wee eis vill gehollef huet, ënner anerem, fir d'Schoulen opzehalen. Eis Nopeeren am Saarland an a Rheinland-Pfalz hate bis elo an dësem Schouljoer aacht Woche kompletten Homeschooling. Mir hatten der an der Grondschoul just zwou an am Lycée hate mer eng. Wa mer emol kucken, wat d'Presenzdeeg waren an de Schoulen, sou komme mer fir Däitschland - hei erëm eng kéier d'Saarland, well et do llicht Ënnerscheeder gëtt - op 62,5 Deeg. Fir Lëtzebuerg komme mer op iwwer 50 % méi, nämlech op 99 Deeg an dësem lafende Schouljoer, wou mer Presenzunterrecht konnten assureiere fir d'Grondschoulen a fir de Cycle inférieur am Secondaire. Fir de Cycle supérieur sinn et 74

Deeg, well mer do jo wëssen, datt mer momentan an engem Rhythmus en alternance schaffen.

An ech wëll nach eng kéier drun erënneren, ech ginn et es net midd, mee och hei mierken ech, datt d'CSV ëmmer erëm probéiert, dorunner ze seeën, fir datt mer dat dote mussen opginn, nämlech eisen Zenario I an de Schoulen, wou mer soen, wa mer en isoléierte Fall an enger Klass hunn, datt mer da keng Quarantän maachen. Am Schouljoer 2020/2021, am lafende Schouljoer, ware vun esou enger Mise à l'écart am Zenario I 5.391 Klasse betraff, déi net an d'Quarantän komm sinn, déi weider an d'Schoul konnte goen. Vu Quarantäne ware leedeglech 2.027 Klasse betraff. Hätte mer deen Zenario I, dee Modell do, net, dee vun lech nach ëmmer kritiséiert gëtt, da wäeren an dësem Schouljoer 3,5 Mol, iwwer 3,5 Mol, méi Klassen a Quarantän gewiescht wéi dat, wat et finalement war.

A mir ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Mir hunn dat do zwar ni kritiséiert, wëll ech just soen.

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... schloen eis fir all Woch Schoul, mir schloen eis fir all Dag Schoul a mir schloen eis fir all Quarantän, déi mer kennen evitéieren. A mir hunn et bis elo awer ëmmer faerdegbruecht, de Virus erëm anzefänken do, wou e war.

A mir géifen eis wënschen, datt mer och nach aner Aktivitéite kéinten opmaachen. Eng Riednerin, d'Josée Lorsché, ass op déi kulturell Aktivitéiten, déi kulturell Visitten agaangen. Ech géif mer wënschen, mir kéinten an nächster Zäit och dat doten erëm eng kéier opmaachen, fir d'Klassen aus der Schoul erauszekréien a se eran an d'Muséeën, eran an d'Concerten ze kréien, an dat net just digital ze maachen, wat mer awer och sou gutt wéi méiglech probéieren.

Ech sinn och frou, datt mer et net gemaach hunn, wéi d'CSV gesot huet, datt mer zanter dem 15. September vun dësem Schouljoer d'Kanner an de Maison-relais getrennt hätten no deene Kanner, déi moies och an der Schoul beienee sinn. Mir si jo momentan amgaangen, dat ze preparéieren, fir et lokal emol ze maachen, wa mer do e groust Infektiounsgeschéien hunn. A mir kréie gesot vun deenen, déi dat mussen ëmsetzen, vun de Gemengen, awer och hei vun der FEDAS, dem Daachverband vun den Träger vun de Maison-relais, datt dat an engem Véierel vun de Fäll - an engem Véierel vun de Fäll! - derzou géif féieren, datt ab véier Auer nach ee Kand aleng an deem Grupp géif do sëtzen. Wann dat Är pedagogesch Approche ass, wann Der fannt, datt dat psychologesch gutt ass fir déi Kanner - à la bonne heure! Do si mer anerer Meinung. An duerfir sinn ech frou, datt mer dee Wee vum 15. September un net gaange sinn, sou wéi Dir e wollt goen, a mir wäerten en héchstens da goen, wann de Virus eis et wierklech ofverlaangt.

Ech sinn och frou, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir hutt jo awer och d'Infektiounsketten an der zweeter Well gesinn, wann Der dat do behaapt.

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... Här President, datt mer net op de Wee gaange sinn - sou wéi et fir no der Fuesent gefuerdert war vun der CSV -, fir och direkt ab der Septième en Apprentissage en alternance ze maachen, fir all zweet Woch oder all zweeten Dag d'Schülerinnen an d'Schüler doheem ze loossen an iwwer eng Videoplattform ze ënnerriichten. Mir hunn et net gebraucht! A wa mer et eng kéier brauchen, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Kuckt d'Zuelen!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... dann hu mer déi Méiglechkeet jo nach ëmmer, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir misst vläicht awer eng kéier d'Zuele kucken, Här Meisch!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ...da kënne mer dat doten och, ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Firwat si mer dann esou héich an den Infektiounszuelen?

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Mir hunn déi héchst Infektiounszuelen an der Géigend!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Här President, ...

(*Interruption par Mme Martine Hansen*)

... ech mengen, wann d'CSV nach Riednerzäit huet, kënne se déi ganz gären dono notzen!

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Dir hutt op jidde Fall keng méi, ...

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Ech hunn, ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- ... Är ass schonn eng Véierelstonn ofgelaf!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Sot, hutt Dir der dann nach?

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... de Riedner alleguerten ...

(*Coups de cloche de la présidence*)

... opmierksam nogelauschtert an ech wär frou, wann dat och hei géif geschéien!

An ech sinn och frou, ...

(*Brouhaha*)

... Här President, datt mer der CSV net nogelauschtert hunn, fir eng Maskepflicht am Fondamental scho vum September un anzeféieren. Mir hunn et elo misse maachen, ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Här President, wéi ee Riednermodell hu mer?

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Hutt Der dann d'Zuele gekuckt vun der zweeter Well?

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... well mer nei Forme vum Virus hunn. An duerfir hu mer et gemaach. A versetzt lech emol an d'Situatioun a schwätzt emol mat deene Kanner a schwätzt emol mat hiren Enseignanten ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Mengt Dir, Dir wäert ...

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... a schwätzt emol mat hiren Elteren ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... deen Eenzege, deen dat géif maachen, ...

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... an da wäert Der héieren, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... dee mat den Elteren a mat de Kanner géif schwätzen?

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... datt dat ...

(*Interruption*)

... keng Begeescherungsstierm ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ma ech héiere genau dat, wat do gesot gëtt!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... ausgeléist huet. Mir maachen et. A mir maachen et dann, wann de Virus et wierklech verlaangt. Mir hunn ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- D'Zuele vum leschten Trimester un!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Et ass schwieereg, hei e Gedankegang op en Enn ze bréngen, ech mierken, ...

(*Interruption*)

... mee meng Offerte, ...

(*Interruption*)

... fir dat doten eng kéier a Rou bei engem Kaffi kennen ze diskutéieren, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ech kommen eng kéier laanscht, Här Meisch, et ass gutt!

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... déi steet ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Okay.

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- ... awer nach ëmmer, do kënne mer eis gäre gesinn.

Ech wëll just ofschléissend nach eng kéier soen, datt mer e ganz schwieereg Joer hatten. Mir hunn ëmmer missen ofweien, mir hunn ëmmer missen hannerfroen, mir hunn ëmmer missen ajustéieren. An ech wëll nach eng kéier rappeléieren, datt mer eis déi Flexibilität sollen erhalen, wa mer wierklech wëlle kucken, dem Virus sou mann wéi méiglech Chance ze bidden, a wierklech wëlle kucken, der Bildung an der Zukunft vun de Kanner sou vill wéi méiglech Chancen ze reservéieren.

Villmools merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci dem Educatiounsminister Claude Meisch.

(*Brouhaha*)

An da géif ech ofschléissend d'Wuert ginn un d'Madamm Gesondheitsministesch, d'Madamm Paulette Lenert.

Madamm Hansen?

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Här President, ech wëll just eng kéier ..., ech hunn et schonn an der Conférence des Présidents gesot: Mir leeë Riedemodeller fest. Mir halen eis drun, d'Regierung mécht am Prinzip ëmmer grad dat, wat se wëllt! D'Riednerzäit ass scho längst ofgelaf! Mir hunn d'lescht Woch ... oder gëschter hunn ech gestriden, fir eng Interpellatioun ze kréien. Du krut ech eng Heure d'actualité, do wäert et erëm d'selwecht goen: Do hunn ech zéng Minutten an herno wäert

d'Regierung erëm eng Stonn schwätzen. Also ech fannen, datt dat net an der Rei ass! Och d'Regierung muss am Prinzip hire Message an hirer Zäit eriiwwerbréngen, ...

(*Brouhaha*)

... sou wéi d'gesamt Parlament hei.

(*Brouhaha général*)

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Oder mir hätte gären en anere Modell!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Madamm Hansen, et sinn awer esou vill Froen hei gestallt ginn. Et waren dräi grouss Theemeberäicher, ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Si hunn zwar vill geschwat, ouni op d'Froen ze äntwerten!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- ... op där enger Säit alles dat mat der Schoul - an all d'Intervenanten hunn am Fong geholl méi wéi d'Hallschent vun hirer Riedezäit genotzt, fir iwwert d'Schoul ze schwätzen -, da war alles dat ronderëm d'Impfen, dat huet dann och eng kéier esou 30 % vun der Riedezäit geholl, déi déi eenzel Intervenanten hunn. Da muss am Fong geholl awer de Staatsminister, deen zoustänneg ass fir den Haut-Commissariat, op deen dote Beräich agoen. Dann ass vun der Exit-Strategie geschwat ginn. A mir mussen et dann awer faerdegbréngen, datt mer déi dräi Ministeren, déi dräi Departementer, déi concernéiert sinn, ...

(*Brouhaha*)

... an enger verstänneger Zäit drop äntwerte loos-sen.

D'Alternativ wier jo am Fong geholl déi, datt se dann, wa mer iwwert d'Covidgesetzter schwätzen, an d'Chamber kéimen an datt se fir d'éischt eng Deklaratioun géife maachen. Dat wier dann awer keen interessanten Debat, well do hunn ech mer awer fir mech geduecht, datt dat awer vläicht besser ass, datt mer dann en Echange hunn, datt mer den Deputéierten d'Méiglechkeet ginn, fir ze schwätzen, an datt déi dann dorobber kennen äntwerten. Dat ass dee Choix, deen ech als President am Prinzip awer dann de Moment hat. An ech hunn awer dann eebe gesinn a besser fonnt, datt et esou wier, datt si kéinten op dat reagéieren, wat d'Deputéierten ..., wéi datt se heihinner kéimen a wou se dann d'Méiglechkeet hätten, fir eng Deklaratioun ze maachen. Madamm Hansen!

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Ech géif dat jo och nach akzeptéieren, wa während där Zäit op d'Froe géif geäntwert ginn. Mee während där Zäit gëtt geschwat. Et gëtt dat gesot, wat soll gesot ginn oder wat d'Regierung gär wëllt soen, mee net onbedéngt dann déi Zäit genotzt, fir op d'Froen ze äntwerten. Also dofir fannen ech trotzdeem ... Dat geschitt allkéiers hei, datt d'Regierung d'Zäit masseg iwwerzitt, an dat fannen ech definitiv net akzeptabel.

Merci.

(*Brouhaha*)

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Här President, ech wëll ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech ginn dem Här Staatsminister d'Wuert.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- D'Chamber ..., ech verstinn, mir si bei lech. Dir hutt iwwer 2 Stonnen, mam Rapportier 2 Stonnen 20. Mir hunn eng Véierelstonn. An d'Parteien ...

(*Brouhaha*)

Mir hunn eleng, Här President, ech hunn eleng, vum Här Wiseler eng Dose Froe gestallt kritt, wou ech probéiert hunn, hei drop ze äntwerten. Ech kann, wann Dir wëllt, ... D'nächste kéier äntwerte mer guer näischt, mir lauschtere just no, ...

(*Interruption*)

... an dat wëlle mer net. Ech mengen, de But ass hei jo, en Echange ze hunn.

■ **Une voix.**- Natierlech!

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Dofir géif ech awer just proposéieren ... Wa mir en Aachtels - en Aachtels! - vun der Zäit hu vun den Deputéierten, weess ech net, wéi een en Echange sollt hunn. Oder Dir sollt dann e Modell maachen, wou d'Regierung dann e Véierels vun Ärer Zäit huet. Da géif een op eng hallef Stonn kommen, bei zwou Stonnen. Mee mat engem Modell, wou eng Regierung, bei iwwer zwou Stonnen, eng Véierelstonn huet, kënne mer keen Echange hunn a mir kennen och net seriö op Froen äntwerten, fir déi déi honorabel Deputéiert sech jo vill Méi ginn hunn, fir déi och ze preparéieren.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci dem Här Premierminister. Dann huet nach den Här Kartheiser d'Wuert gefrot, an den Här Marc Baum. An da musse mer awer kucken, datt mer net iwwert de Formalismus schwätzen, mee iwwert d'Inhalter. Här Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Jo. Här President, ...

(*Brouhaha*)

... de Formalismus, deen huet heiansdo säi Sënn. An ech mengen ...

(*Brouhaha*)

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Hei, wannechgelift, e bësse méi roueg, datt een och versteet, wat den Här Kartheiser wëllt soen.

■ **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Villmools merci!

Jo, ech mengen, de Formalismus ass heiansdo ganz wichteg. Ech wëll hei d'Madamm Hansen ausdrécklech ënnerstëtzen an hire Bemierkungen, e bëssen ënner engem anere Bléckwénkel, well ech mengen an ech verstinn, datt d'Regierung wëllt Äntwerte ginn op Froen, déi gestallt goufen. Ech hu kee Problem domadder.

Ech hunn e Problem domadder, datt dann d'Oppositionsparteien an hirer Riedezäit esou staark limitéiert sinn. Ech hunn e Problem och domadder - an ech ginn der Madamm Hansen och do Recht -, datt mer gëschter iwwer eng Interpellatioun diskutéiert hunn, déi si ugefrot hat, an d'Regierungsparteien, d'Koalitionsparteien hu sech dergéint ausgeschwat. Sou ass schlussendlech aus enger Interpellatioun, déi d'CSV wollt, eng Heure d'actualité ginn. Dat ass net demokratesch!

Ech mengen, mir sollten eis wierklech ugewinnen, déi Riedezäiten hei just als e Modell ze gesinn, wéi mer eis Aarbechte kënnen organiséieren. Mir sinn es midd, bei der ADR, heiansdo op d'Sekonn oder op d'Minutt ze kucken, datt mir eis Riedezäit anhalen, awer da musse matzeerliewen, datt d'Regierung heiansdo zwee-, dräimol méi laang schwätzt, wéi dat, wat se wollt, an net nëmmen, fir Froen ze beäntweren, mee och, fir hir Politik ze verkafen.

Wéi gesot, wa si dat kënnen maachen, solle mir et och kënnen maachen. An da gi mer awer op en anere Modell vun der parlamentarescher Debatt. Mir sinn domadder d'accord, awer d'Égalité des armes, d'Gerechtkeet op deenen zwou Säiten, muss do sinn. Wann d'Regierung kann esou schwätzen, wéi se wëllt, an esou laang se wëllt, dann hu mir dat Recht och!

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Kartheiser. Ech wëll just drop hiweisen, datt ech bei de Covidiskussionen ni Gebrauch gemaach hu vun der Klack. Dann hat den Här Marc Baum d'Wuert gefrot.

■ **M. Marc Baum** (*déi Lénk*).- Merci, Här President. Ech géif suggeréieren, well hei jo awer e bëssen eng speziell Situatioun ass ... D'Riedezäit vun der Regierung war dee Moment ofgelaf, wéi den éischte Riedner fäerdeg war, den Här Premierminister. D'Regierung weess jo awer am Virfeld, datt se zu dréit heihinnerkënn, an ech géif dann awer suggeréieren, datt an de Reunione vun der Presidentekonferenz - do hält jo och e Member vun der Regierung deel, nämlech deen, dee sech ëm d'Relatioun mam Parlament këmmert ... Wann d'Regierung weess, datt se zu méi optrëtt an datt méi Riedner vun der Regierung virgesi sinn, kann d'Regierung jo en anere Modell, wou si selwer och méi Riedezäit huet, proposéieren, fir datt mer des onnéideg Diskussiounen endgëltig evitéiere kënnen.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Marc Baum. Dann den Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Jo, Här President. Fir d'Ronn komplett ze maachen: Ech wëll just dem Här Premierminister awer liicht widersprieche. Ech ginn awer dem Marc Baum Recht: D'Regierung huet e Verrieder an der Presidentekonferenz derbäi, da kënnen se fir en anere Modell plädéieren. Ech hunn elo grad nach zur Kollegein Martine Hansen gesot: Wann et esou ass, froe mer allkéiers de Modell 4. Dat ass dat Eenzegt, wat dann nach iwwregbleift. Wat awer d'Minuten ugeet: De Premier huet elo grad gesot, d'Regierung hätt en Aachtel vun der Chamber. Ech wëll just eng kéier drop hiweisen, datt d'Chamber jo awer der Regierung mat enger Majoritéit de Réck stäipt, ...

■ **Mme Martine Hansen** (CSV).- Très bien!

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- ... dat sinn also dräi Parteien. An ech hunn eng kéier kuerz gekuckt: D'Majoritéitsparteien hunn zesummen 61 Minuten als Parteien, de Rapporteur huet 15 Minuten an d'Regierung huet och nach eng kéier 15 Minuten. Dat heescht, mir hunn, summa summarum, 91 Minuten, wou d'Majoritéitspolitik kann erkläert ginn, géint 61 Minuten, wou d'Oppositionspolitik kann erkläert ginn.

(*Brouhaha*)

Et ass awer an der Chamber esou, datt et 31 Deputéiert vun der Majoritéit gëtt an 29 vun der Opposition. Da misst dat rebalanciéiert ginn! Et kann net sinn, datt mer 91 Minuten dat Eent hunn an dat nach iwwerzu gëtt!

■ **Une voix**.- Jo!

(*Brouhaha*)

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Clement. Déi do Diskussiounen an déi do Problematik wäerte mer haut net léisen. Et sinn awer eng ganz Rei Froen un d'Madamm Gesondheetsministesch gericht ginn an duerfir géif ech der Madamm Gesondheetsministesch d'Wuert ginn, fir dorobber kënnen ze reagéieren. Madamm Lenert, wannechgelift.

■ **Mme Paulette Lenert**, *Ministre de la Santé*.- Jo, merci, Här President. Ech huele wouer, wat ech hei héieren. Ech hu mir u sech keng Fro opgeschriwwen, déi u mech gestallt ginn ass des kéier - dat war heiansdo schonn de Fall -, asoufern kann ech mech och relativ kuerz faassen. Ech wollt hei u sech e generell Bild vun der Situatioun zeechnen an op verschidde Reprochen agoen. Mee eng Fro hunn ech elo net, ausser ech hätt iergendwou eppes falsch interpretéiert, mee ech mengen, et huet kee mir hei direkt eng Fro gestallt.

Ech ginn dann dovunner aus, dass mer eis an der Santéskommissioun genuch echagéiert hunn an dass keen Interessi u weideren Ausféierung besteet. Esou interpretéieren ech op alle Fall déi Prise-de-positionen, déi elo hei awer ganz intensiv komm sinn. An ech hunn deem effektiv näischt bäizetroe wéi dem Rapporteur Merci ze soe fir seng ganz detailléiert Analys vun der Situatioun. Där ass eigentlech net vill bäizefügen, déi ass ganz komplett.

De Gilles Baum ass och drop agaangen op déi generell Situatioun hei zu Lëtzebuerg, déi nach ëmmer beonrougend ass. An och de Georges Engel huet e ganze Panorama gezechent, fir eng kéier op d'Nuancé vun de Mesuren anzegoen, wéi se hei zu Lëtzebuerg nach en place sinn, am Verglach zu deem, wéi et am Ausland ass. Voilà, ech wäert net méi dorobber agoen an et dann dobäi beloossen, Merci soe fir d'Ënnerstëtzung. Ech mengen, dass et am Sënn vun eisem Land ass, wierklech déi Verlängerung hei vun de Mesuren ze schwätzen, gutt-zeheschen. Mir brauchen nach eng, zwou Wochen, fir déi Situatioun wierklech anzeschätzen.

D'Situatioun ass net gutt ronderëm eis, et ass wierklech beonrougend. A mir hunn d'Chance, ech muss wierklech soen, mir hunn d'Chance, an deem Pool vu Länner ze sinn, wou am Moment eng Stabilisatioun ze gesinn ass a wou eventuell och eng Besserung ze gesinn ass. Dat ass am Moment net de Fall an der Majoritéit vun den europäesche Länner. Mir gehéieren zu deenen zéng, wou et de Fall ass. An ech si ganz frou doriwwer.

An ech géif och ofschléissend soen, dass ech ganz frou sinn, dass mer de Courage haten, keng Lockerungen ze maachen Enn des Joers, a scho méifach dese Courage haten. Et ass net de Moment dofir. Et ass - leider! - net de Moment. A mir sinn alleguerter ganz frou, wa mer erëm op déi Restriktiounen hei kënnen verzichten. Dat ass keng Habitude, et soll keng ginn, och wann et schonn ee Joer dauert. Op alle Fall ass et absolutt net meng Perceptioun dovunner. Ech sinn immens frou, wa mer op eis normal Fräiheete kënnen zrëckkommen.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Gesondheetsministesch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7784. Den Text steet am Document parlementaire 7784⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7784 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

(*Brouhaha*)

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(**Appel nominal pour votes par procuration**)

Domadder ass dese Projet de loi mat 31 Jo-Stëmmen an 29 Nee-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Yves Cruchten), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch,

MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(**Assentiment**)

Et ass also esou decidéiert.

Mir kommen dann elo nach zur Question urgente Nummer ...

(**Interruption**)

Motions

O, pardon, déi zwou Motiounen nach, déi vun de Piraten deposéiert gi sinn. Fir d'éischt d'Motioun Nummer 1. Do wëllt den Här Georges Engel nach Stellung derzou huelen.

■ **M. Georges Engel** (LSAP).- Jo. Merci, Här President, fir d'Wuert.

(*Brouhaha*)

Ee Saz am Viraus: Mir fannen et hei alleguerter net gutt, wa Leit sech virdrängelen, fir geimpft ze ginn. Dat, mengen ech, fënnt heibanne kee richteg an dat verurteele mer alleguerter.

D'Situatioun ass awer warscheinlech e bësse méi komplex, wéi se lo hei an där Motioun presentéiert gëtt, well et e festgeluechte Plang vun der Direktioun vun der Santé gëtt, fir impfen ze loosse, do mussen d'Leit sech jo dann aschreiw loosse.

Ob déi Leit sech elo selwer drop ageschriwwen hunn oder ob se ageschriwwe goufen, dat ass jo dann eng Fro, déi nach ze klären ass. Duerfir waren déi Impfdrängler vläicht och net ëmmer Acteur, fir op dee Plang ze kommen. Dat ka sinn, dat ka sinn. Wann et awer esou wär - déi Méiglechkeet ass och ginn, dat ass richteg, dat ass jo awer nach ze klären ... An dofir hätte mir u sech kee Problem mat där Motioun, mee ech mengen, et gëtt awer nach eng Rei vu Froen ze klären tëschent der Santé an der Justiz, an dass een duerfir dat heiten eng kéier an enger Jointe sollt klären, Santé a Justiz, fir ze kucken, wat hei wierklech Saach ass. Dat ass eis Propos.

Mir kënnen awer och domadder lieue se unzehuelen, well da muss et souwisou awer iergendwou gekläert ginn. Domadder kéinte mer och liewen.

■ **Une voix**.- Très bien!

■ **M. Georges Engel** (LSAP).- Déi zweet Motioun - vläicht direkt hannendrun, da brauch ech nëmmen eemol d'Wuert ze huelen - ass eis och sympathesch. Ech kréie gesot vum Premierminister, dass et keng Reschtempunge gëtt. Déi ginn alleguerter verimpft, huet e mer elo just gesot. Mee mir fannen awer déi Initiativ vun der Stad Duisburg, déi hei opgezielt gëtt, ganz interessant. Wann et do e System géif ginn, dee kompatibel wär, deen een hei kéint ...

(*Brouhaha*)

... locker iwwerhuelen, géife mer eis net dogéint wäeren. Duerfir mengen ech, dass een déi heite Motioun kéint unhuelen, fir der Regierung deen Optrag ze ginn, dat ze analyséieren.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Engel. Ech géif vläicht direkt d'Wuert ... Fir d'éischt nach den Här Claude Wiseler.

■ **M. Claude Wiseler** (CSV).- Jo. Ech wëll soen: Bei där éischter fanne mer richteg, wat drasteet, mir kënnen déi direkt matstëmmen. Wa se an eng Jointe geet, kënnen mer och domadder d'accord sinn, mee am Prinzip ass den Inhalt hei fir eis esou an der Rei.

Bei där zweeter dat selwecht. Ech hat d'Impressioun, datt dat, wat den Här Engel gesot huet, am Fong eng Äntwert war, déi, de toute façon, d'Santésministesch an de Premierminister an enger Question parlementaire ginn hunn, an datt déi Demande aus deem Grond hei komm ass. Op jidde Fall, am Prinzip kënnen mer och déi matstëmmen.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Wiseler. Da ginn ech dem Auteur d'Wuert nach eng kéier zrëck, fir ze kucken, wéi eng Optioun e wëllt zrëckbehalen bei der Motioun Nummer 1.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Jo, merci, Här President. Ech kommen heihinner, fir datt dann duerno och net ee seet, en hätt mech net héieren oder verstanen. Mir wësse jo dat mat der Akustik!

Also zu der éischter Motioun, mat de Strofen: Ech ginn dem Här Engel absolutt Recht, datt et ka virkommen, datt déi, déi elo insinuéiert Täter sinn, vläicht net Täter waren, mee vläicht accessoire vun engem aneren ageschriwwe goufen. Ech wëll dat

guer net ausschléissen, dofir soll d'Justiz jo och hir Aarbecht maachen.

(*Brouhaha*)

Ech mengen, dat ass dat eent.

Dat anert ass: Mir brauchen awer e Kader, e Cadre légal, fir dat Ganzt ze encadréieren a fir och Strofe festzeleeën. Datt dat méi komplex ass, ass mer bewosst, dofir hunn ech och net en Amendement deposéiert, ech hunn och net eng Proposition de loi deposéiert. Mee déi Motioun soll wierklech der Regierung den Optrag ginn, eppes auszeschaffen, domadder dann an eng Jointe ze kommen, an da kënnen mer an der Jointe jo doriwwer schwätzen. Mee ech mengen, datt mer d'Motioun stëmmen sollten, fir der Regierung deen Optrag ze ginn. An da kënn d'Regierung jo vläicht bei der nächster Covid-iteratioun, vläicht bei der Iteratioun duerno mat engem konkreten Text, dee mer dann och kënnen diskutéieren, gäre mat deenen zoustännege Kommissiounen.

Zu der Motioun 2: Also ech si frou, datt se gestëmmt gëtt. Ech wollt just op dat äntweren, wat Der gesot hutt, datt et keng Reschtempunge géif ginn. Ech muss soen, datt ech do gëschter eng aner Äntwert krut an der Question parlementaire urgente 3814, wou nämlech explizitt gesot gouf, datt, wann owes eng Reschtdosis do ass, et dem Coordinateur vum Impfzentrum zoufält, fir een ze fannen, deen déi kritt. Et ass also net esou, datt mer all Owend ëmmer pile-poil erauskommen. Et kënn vir, datt et Dose gëtt, wou et kee Rendez-vous gëtt. An dann ass et de Coordinateur, deen haut d'Responsabilitéit huet, fir een ze fannen.

An dee Prozess, deen ech gëschter an där Question parlementaire urgente duergeluecht krut, fonctionéiert a mengen Aen am Moment, wäert awer, „wann dann de Ketchup bis endlech aus der Fläsch kënn“, fir d'Wierder vum Yves Cruchten ze benotzen, net méi duergoen. An da brauche mer e System, dee méi stabil leeft, deen och méi neutral leeft wéi nëmmen dem Coordinateur déi Charge opzeerleeën. Dofir hunn ech déi Motioun hei matbruecht. Ech sinn awer ganz frou, datt se matgedroe ka ginn.

Merci.

■ **M. Xavier Bettel**, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Här President!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Clement. Den Här Premierminister freet d'Wuert.

■ **M. Xavier Bettel**, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Här President, ech hätt just eng Demande, well hei steet: „ee System“, fir „per SMS“ .... Ech wëll lech just drun erënnere, et huet net jiddwereen, éischstens, en Handy.

(*Interruption*)

Et ass net jiddwereen owes fräi. Dowéinst, fir hei en automatesche System virzugesinn, opstellen ... Ech géif hei wierklech recommandéieren, wann ech mer erlabe kann, dem éischte Pouvoir ..., dass zesummen an der Kommissioun - well hei si jo Medien, déi dra sinn, et ass Dateschutz, well ech wëll och just drun erënnere, wat den Här ..., wat jo ëmmer esou wichteg ass, den Dateschutz muss och analyséiert ginn - all déi dote Froe gekläert ginn.

An da mat engem System ze kommen, wou een de Leit kann telefonéieren! Well den Här Clement seet hei, eng E-Mail. Ech kenne Leit, déi och keng E-Mailsadress hunn an och keen Handy hunn, déi awer en Telefon hunn, e fixen! Dat heescht, dass ee kuckt, wat et éischstens vu Méiglechkeete gëtt. An zweetens och dateschutzméisseg ..., well do mécht ee jo eng Lëscht: Ass dat kompatibel oder net etc., etc. Dofir géif ech wierklech d'Chamber invitéieren, sech elo net festzeleeën, dass dat automatesch esou muss ausgesinn, mee sech ze eenegen, dass mer an der Kommissioun, zesumme mat der CNPD, mat deenen anere Leit, kucken, wéi do esou eng Méiglechkeet kéint bestoen.

■ **Une voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools dem Premierminister. An ech ginn d'Wuert nach eng kéier zrëck un den Auteur.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Bon, also, pardon, ech muss lo awer e bësse méi wäit aushuelen. Ech sinn nach bereet, den Term „SMS“ ze sträichen, ëm Gottes wëllen, et geet mer net ëm eng Technologie!

Den „automatiséierte System“ soll awer ausdrécken, datt et net eng Persoun, den Impfkoordinator am Zentrum ass, deen entscheet „à la tête du client“. Ech wëll deene Leit wierklech näischt virgeheien, mee ech wëll och net, datt se herno eng kéier engem Virwurf ausgesat sinn, well si maachen eng Aarbecht, déi net déi einfachst ass, an da musse mer se net och nach an de Risiko bréngen, datt se eppes ausgesat sinn. Ech kann domat liewen, datt mer dee „per SMS“ sträichen. Mee de Selektiounssystem, wien als nächste geruff gëtt, als nächsten invitéiert gëtt, ...

(Brouhaha)

...sollt automatiséiert sinn, fir dat ze verhënneren.

Zum Dateschutz: Dateschutz soll net eppes sinn, fir Leit ze penaliséieren oder fir eppes méi komplizéiert ze maachen. Dateschutz, wann ee sech ...

(Interruptions)

Nee, nee! Wann ëmmer ...

(Brouhaha)

Wann een ... Also, ech wonnere mech heiansdo, wéi verschidde Leit Dateschutz zitéieren, wann et se arrangéiert, an dann, wann et se net arrangéiert!

(Brouhaha)

Ech wëll just drop hiweisen: Wann ee sech fräiwëlleg op eng Lëscht aschreift an domadder dann och e Consentement gëtt, da läit dee Consentement vir! Ech kann domadder liewen, wa mer an der Digicom doriwwer schwätzen, mee ech kennen de Kalenner vun der Digicom an ech fäerte ganz, datt dee leschte Lëtzebuerger geimpft ass, éier déi Digicom zesummekënnt.

(Brouhaha)

■ **M. Guy Arendt (DP).**- Elo gëtt et awer Zäit!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement. Da freet nach den Här Michel Wolter d'Wuert.

(Brouhaha)

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll zur Motioun 1 Stellung huelen an ech kommen zrëck op d'Interventioun vum Här Baum vun déi Lénk, dee sech virdrun an der Diskussioun iwwerrascht iwwert d'Reaktioun vun der Madamm Minister gewisen huet, wéi déi éischt Fäll vun Impfdrängler opkomm sinn, wéi se relativ séier den Dossier fir zou erklärt huet, den Dossier, deen awer duerno vun der Staatsanwaltschaft nees fir op erklärt ginn ass. Dat huet mech, muss ech soen, och e bësse gewonnen, well d'Madamm Ministesch jo aus dem Secteur selwer kënnt. Si huet eng Erfahrung, si weess, wéi et mat Juristerei ass.

Dofir, well déi Äntwert esou komesch war an och guer net gepasst huet bei d'Aart a Weis, wéi d'Ministesch soss normalerweis hir Politik erklärt, wollt ech se froen, ob se, mat Datum vun haut, Kenntnis huet vun anere Fäll, déi bis elo nach net public sinn, vun Impfdränglerei.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Wolter. D'Ministesch ass ...

(Interruption par M. Xavier Bettel et brouhaha général)

U sech si mer bei de Motiounen an dat doten huet am Prinzip näischt mam Inhalt vun de Motiounen ze dinn.

(Brouhaha)

Kommt mir probéieren elo emol, iwwert d'Motioun Nummer 1 ...

(Brouhaha)

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Et huet awer scho mat der Motioun ze dinn, dat do!

■ **Une voix.**- Jo!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Kënne mer par main levée ofstëmmen ...

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- Här President, ech hunn eng Fro gestallt!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- ... iwwert d'Motioun Nummer 1?

(Brouhaha)

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- Här President, ech hunn eng Fro gestallt am Kader vun der Motioun Nummer 1, wou et genau ëm déi dote Saache geet. An ech hu Besuch geholl op en Deel vun der Debatt, nämlech op d'Interventioun vun engem Kolleg hei vun déi Lénk, deen eng Rei Saache gesot huet. An ech hätt gäre vun der Ministesch eng Äntwert!

(Brouhaha)

Ech hätt gären eng Äntwert mat Jo ...

(Brouhaha)

... oder ech hätt gären eng Äntwert mat Nee. Mee ech hätt gären, wannechgelift, eng Äntwert.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Madamm Ministesch!

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Hu mer nach Zäit fir ze äntwerten?

(Hilarité)

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech hunn Zäit.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Nee, mee hu mer genuch ..., dierfe mer nach?

(Brouhaha)

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- Ech hu verstanen: Wann ech eng Fro gestallt kréien, soll ech äntwerten. De Marc Baum huet just eppes kritiséiert, awer keng Fro gestallt dozou. An deem Sënn sinn ech och frou, dass eng Fro kënnt. Dat gëtt mer zumindest d'Geleeënheet, dann hei awer vum Mikro ze profitéieren a Stellung dozou ze huelen, wat mer virdru jo net erlaabt war an enger genereller Ausféierung, aus Mangel un Zäit.

Dir frot mech, ob ech Kenntnis hu vun Impfdrängler. An eise Rechtssystem ass den Impfdrängler net definéiert. Dat ass emol dat Éischt, wat ech géif feststellen. A wat meng Reaktioun war? Ech géif do ..., ech sinn zweemol hei zitéiert ginn ... Mir sinn an enger Demokratie an ech sinn der Meenung, dass Prozesser net op d'Place publique gehéieren. D'Prozesser gehéieren net op d'Place publique, dat ass meng Ausso gewiescht, Här Baum.

Ech sinn nämlech der Meenung, dass mer eng Séparation des pouvoirs hunn an dass mer Institutionen hunn an dass een, egal wéi grouss den Drock ass an egal wéi grouss d'Nervositéit am Moment ass, d'Saache soll dohinner bréngen, wou se higeheieren.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- Fir de Fall, deen Der uschwätzt, jo, ech hu relativ fréi gesot: „Deen Dossier ass fir mech zou.“ Dat war zu engem fréien Zäitpunkt. Ech hat en Austausch, ech hunn och d'Gewunnecht, d'Leit ze héieren, wa Reprochen am Raum stinn. Ech krut Erklärungen an déi Erklärungen hu mech net denke geden, dass do eng Infraction pénale ass. Wann dat meng Iwwerzeugung gewiescht wär, wann ech en Doute gehat hätt, dass et eng Infraction pénale wär, hätt ech dat un de Parquet weiderginn, ganz kloer! Mir haten hei mat Fäll ze dinn, wou eng Erklärung komm ass, wou Leit an engem Rasonement ware vu Services essentiels, wou e Plan de continuité des activités verfaasst ginn ass, wou Leit eng Presenz am Spidol haten. Mir haten där Diskussioun ganz vill, kann ech lech soen.

Et ass ugeschwat gi vun engem Riedner: d'Veterinären. Et ass effektiv en Hin an Hier gewiescht. Ee Moment ass verstane ginn, dass sämtlech Professionnels de santé misste geimpft ginn. Dat ass awer e Mëssverständnis gewiescht, well mer e Cordon sanitaire hunn. An et ass esou, dass d'Veterinären, am Sënn vun engem Cordon sanitaire, da geimpft ginn, wa se an den Asaz ginn, esou wéi jiddwereen aus der Réserve sanitaire. Et ass net ipso facto esou, wann een an der Réserve sanitaire ass, dass ee geimpft gëtt, mee just dann, wann een an den Asaz geet, wann ee bei de Patient geet. An de Patient vum Veterinär, fir dat Beispill ze huelen, ass net de Mënsch. Et ass net do, wou mer de Cordon sanitaire wëlle ronderëmsetzen, ronderëm seng Patienten, wat Déiere sinn. Dat ass nëmme, fir ee Beispill ze ginn.

Et gouf vill Interpretatioun, grad an deenen éischten Deeg. A well mer an deenen éischten Deeg waren, wou ech och iergendwou vill Prezisiounen nogereecht hunn ..., dat ass alles schnell gaangen, mir souze vill mat de Spideeler zesummen a mir hate vill Diskussiounen, ob dann elo d'Membere vum Conseil d'administration drënnerfalen oder net, do si Prezisiounen erausgaangen. Dat ass fir mech eng ganz aner Saach, wann zwee Deeg, nodeems déi Prezisiounen erausgaange sinn, nodeem esou Diskussiounen waren, dann nach esou eppes geschitt, ass et fir mech iwwerhaupt keen Zweifel, dass dat weiderzeginn ass.

An da gëtt et aner Fäll, wou fir d'éischt am Betrib selwer ... - d'Spideeler sinn eegestänneg Betriber, dat sinn net eis Verwaltungen -, wann do effektiv eppes festgestallt ginn ass, da geet et weider un de Parquet. Dat ass och geschitt. Dee Moment brauch ech net ze handelen. Hätt ech elo e Bericht kritt vun engem Spidol, an deem gesot gi wär: „Do si Leit, déi hu sech net un d'Reegele gehalten“, „do sinn der, déi hunn e Faux gemaach“, oder esou, „mee mir maachen näischt domadder“, jo, dann ass et u mir, meng Responsabilitéit ze huelen. Dann hunn ech Kenntnis dovunner an da muss ech fir mech decidéieren: Ass dat doten e Verdacht op eng Infraction pénale? Oder ass et kee Verdacht? Wann et e Verdacht ass, ginn ech et weider. Dat ass esou, wéi ech déi Saache gesinn. An do soll een all eenzele Fall kucken.

A mir hunn net fir näischt an eiser Gesellschaft de Pranger ofgeschaaft. Ech fannen esou eppes immens geféierlech. Ech verstinn d'Nervositéit. All Impfstoff zielt! Ech verstinn et wierklech. An et ass meng gréisste Suerg ze kucken, dass déi Reegelen observéiert ginn. Mir leeë wierklech Soin drop, och ëmmer erëm en Appell un d'Spideeler ze maachen. Dat hu mer och direkt no deenen Diskussiounen do gemaach. Ech hunn hinne gesot: „Wann iergendwellech Froe sinn, iergendeppes net kloer ass, kommt, mir klären et, well et ass am Sënn vun eis allegueren, dass dat richteg applizéiert gëtt. D'Leit solle kënne dorobber vertrauen.“ Mee et kann een net ee Fall mat deem anere vermëschen. An et soll een hei net ze vill Politik draus maachen. Et ass eng

Saach, déi soll hir Reegel kréien. D'Leit solle Vertrauen hunn. Dat ass och elo geschitt! Et si ganz vill Dossiere bei de Parquet gaangen. Dat ass kommunikéiert ginn och vun den Hôpitaux Robert Schuman. Si hunn dat nogekuckt.

Ech hunn en Appell gemaach, en direkten Appell gemaach, dass iwwerall sollen déi Lëschten nogekuckt ginn. Mir hunn dat bei eis selwer gemaach, et ass an de Spideeler gemaach ginn. Zum Deel lafen nach Enquêtes. Dat ass de Wee, wéi dat soll goen. A wann do eppes op den Dësch kënnt, da soll een deenen Institutionen och eng Chance ginn, sech domadder auserenezesetzen a fir sech ze decidéieren, wat dat Richtegt ass. Ech ginn duerno doriwwer informéiert.

Ech hu gëschter de Bericht vun HRS kritt. Dir hutt de Communiqué allegueren och gelies. Do ass dat Richtegt geschitt! Si hunn Irregularitéite festgestallt, e puer Fäll - et sinn der fënnf op 2.500 oder eppes, Impfungen, déi gemaach gi sinn - an déi Saach geet bei d'Justiz, wou se higeheiert. Dat gehéiert net op d'Place publique. An dat, Här Baum, ass dat, wat ech domadder gemengt hunn. Mir sollen evitéieren, hei Leit am „Eifer des Gefechts“ un de Pranger ze stellen, éier se sech konnten äusseren, éier dat gekuckt ginn ass. An ech géif wierklech ëm Vertraue bidden, dass d'Rechtsstaatlecheet mer extreem wichteg ass. Jiddwereen ass fräi, dat unzezweifelen, dat gehéiert zu enger Demokratie, mir brauchen eng kontradiktoresch Debatt. Ech setze mech op alle Fall derfir an, wann eppes mir zur Kenntnis kënnt, wat net an der Rei ass, dass dat soll weidergoen. Dat ass selbstverständlech!

A fir Är Fro ze beäntworten: Ech hu vu konkrete Fäll keng Kenntnis. Et si Fäll, déi un een erukommen, am Moment ginn déi beaarbecht eeben an deene Spideeler, déi hir Enquêtes hunn. A bis elo ass dat dohinner gemündet, wou et higeheiert, nämlech bei d'Justiz. Do gëtt dat no de Reegelen, déi mer an deem Land hei hunn, gekuckt an analyséiert. An ech hu vollt Vertrauen, dass dat och zum richtige Schluss kënnt, wat do erauszekommen huet an deem Sënn.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci der Madamm Gesondheetsministesch. Parole après ministre fir den Här Marc Baum.

■ **M. Marc Baum (déi Lénk).**- Jo, merci. Ech mengen, datt dat hei awer keng onwichtig Diskussioun ass.

Ech hu kee Mënsch un de Pranger gestallt opgrond vun enger Rumeur. Ech hunn doriwwer geschwat, wat déi Leit op Pressekonferenzen an an Interviewe gesot hunn. Dorobber sinn ech agaangen.

Ob dat penal Suiten huet oder net, dat ass net mäi Rôle, dat ass de Rôle vun de Gerichter. Dat ass iwwerhaupt d'Opportunité des poursuites, wou fir d'éischt emol de Parquet drakënnt. Dat ass net mäi Rôle. Mee hei hu mer et mat engem gesellschaftleche Phenomeen ze dinn, iwwert deen ech geschwat hunn, datt nämlech Leit an héichgestallte Positionen wëllentlech a wëssentlech - an dat nach bestäetgt hunn an der Effentlecheet! - eppes gemaach hunn, wat net virgesi war vun der Santé. An doriwwer hunn ech geschwat. An ech mengen, datt et meng politesch Legitimitéit ass, mech doriwwer opzereegen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Baum. Ech mengen, elo kënne mer zrëckkomme bei eis Motiounen. Ech hat gespuert, datt nach Klärungsbedarf ass. Ass d'Chamber domadder d'accord, fir d'Motioun Nummer 1 an d'Kommissionen ze verweisen, dee soll d'Hand ...

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Nee!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Nee?

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Mir hate gesot, mir géifen déi ofstëmmen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Da komme mer zum Vott vun der Motioun Nummer 1.

(Interruptions diverses)

Fir d'éischt de Vote électronique, fir déi, déi wëlen, ...

(Brouhaha général)

... fir déi perséinlech Stëmmen.

(Brouhaha général)

■ **Une voix.**- Här President!

(Brouhaha général)

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech wollt froen, fir d'Motioun an d'Kommissionen ze verweisen, well ech spieren, datt do nach Klärungsbedarf ass.

(Brouhaha général)

■ **Une voix.**- Här President!

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Also, Här President, als Auteur ass et jo awer ...

(Interruption)

Kommt, mir bréngen se elo zum Vott a mir stëmmen driwwer of. An dann huet d'Regierung hir Missioun. Entweder kënnt d'Regierung mat enger Propos an hält déi Motioun an oder d'Majoritéit stëmmt géint d'Motioun. Dat ass dann och kloer.

■ **Mme Lydie Polfer (DP).**- Kommt mir stëmmen ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Di Bartolomeo.

■ **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Här President, Dir hat absolutt, ...

■ **Mme Françoise Hetto-Gaasch (CSV).**- Den Här Engel huet gesot, e wär och bereet, se ze stëmmen.

■ **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- ... Recht mat där Approche, déi Dir proposéiert hutt, mee den Auteur vun der Motioun ass net domat d'accord, dass se an d'Kommissionen geet. Den Auteur vun der Motioun hätt gär, dass d'Regierung fir d'éischt eng kloer Proposition mécht fir an d'Kommissionen. Mir hunn en Angebot gemaach. Den Auteur wëllt dat doten net. Da musse mer iwwer, ...

(Interruption)

... da musse mer iwwert d'Motioun ...

(Interruptions)

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Nee, dat stëmmt dach net! Dir hutt proposéiert, se matzedroen, virdrun.

■ **Une voix.**- Den Här Engel ...

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Den Här Engel huet gesot: „Mir kënne se och matstëmmen.“

(Interruption)

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Dir hutt gesot, Dir stëmmt se mat. Firwat dréit Der dat dann elo ëm?

(Interruption)

Da sot eis e Grond, firwat Der se net matstëmmt! Awer net ëmdréien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Madamm Polfer.

(Interruptions)

■ **Mme Lydie Polfer (DP).**- Also, den Auteur ass net dermat d'accord, fir an d'Kommissionen ...

(Brouhaha général)

■ **Mme Nancy Arendt épouse Kemp (CSV).**- Et héiert een näischt hei hannen.

■ **Mme Lydie Polfer (DP).**- Ech hunn awer hei eng grouss Disponibilitéit gespiert, ...

■ **Mme Nancy Arendt épouse Kemp (CSV).**- Et deet mer leed, et héiert een d'Madamm Polfer net.

■ **Mme Lydie Polfer (DP).**- ... fir et an d'Kommissionen ze verleeën. Da kommt, mir stëmmen doriwwer of.

Wien ass d'accord, fir datt et an d'Kommissionen kënnt?

(Brouhaha général)

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Nee, mir mussen d'Motioun awer zum Vott stellen. Dat ass u sech awer eist Reglement, wat dat esou virgesäit.

(Brouhaha général)

Esou, wéi den Här Di Bartolomeo et gesot huet.

Den Här Engel.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Jo. Ech soen et nach eng Kéier, vläicht nach méi kloer, wat ech déi éischte Kéier wollt soen. Déi Motioun hei, déi ass eis sympathesch, well mer dat wëlle sanktionéieren, datt Leit sech wëlle virdrängen. Mee et gëtt eng Rei vu Froe ronderëm, déi net kloer sinn. An dat hunn ech probéiert, an der éischter Interventioun hei ze soen, datt et do nach Klärungsbedarf gëtt, an dat sollt een an enger Réunion jointe vun der Santés- a vun der Justizkommissionen diskutéieren.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Dat hat ech probéiert ze soen. Vläch war dat net kloer genuch erauskomm.

■ **Mme Françoise Hetto-Gaasch (CSV).**- Dir hat och gesot, Dir wäert bereet, se matzestëmmen, anerefalls.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ech hat gesot, mir wäre bereet, se matzestëmmen, mee et gëtt awer nach eng Rei vu Froen an déi misste virdru gekläert ginn. Also dat hunn ech gesot an dozou stinn ech och. An duerfir ...

■ **Une voix.**- Déi kënne jo duerno gekläert ginn.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... géif ech proposéieren, se eeben an eng Jointe Justice a Santé ze bréngen, wat déi Froe kéint ausmäerzen. Wann dat awer net gewollt ass, jo, da kënne mer se net stëmmen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Dat ass kloer. Den Här Clement nach eng Kéier.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Bon. Här President, ech verstinn d'Welt mengen ech net méi. Bref.

(*Exclamations*)

Et steet hei ganz kloer dran, de „Regimm [...] ze iwwerschaffen“.

■ **M. Georges Engel** (*LSAP*).- Wéi een?

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- De bestoende Regimm. Wann et kee gëtt, wann et keng Strofe gëtt, dann ass et un der Regierung ... Déi Motioun hei invitéiert d'Regierung, ...

(*Brouhaha*)

... Strofen ze schafen oder ze iwwerschaffen. Ech weess net, wat d'Valeur ajoutée dovunner ass, wa mer eng Kommissiounssëtzung maachen, wou mir als Éischt eng Kéier géigesäiteng driwwer diskutéieren, wat mir eis virstelle kéinten, wann d'Regierung herno keng Propos mécht.

Wann Dir dat net wëllt ... Dir kënn dat hei sympathesch fannen, soulaang Der wëllt. Entweder Dir stëmmt et oder Dir stëmmt et net. Mee sot eis net: „Et ass eis sympathesch a mir stëmmen dergéint“, well dat ass awer e bëssen hypokritesch.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Mir stëmmen elo iwwert d'Motioun of.

(*Interruptions diverses*)

Vote sur la motion 1

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

(*Brouhaha général*)

Deen, dee wëllt e Vote par procuration ofginn, dee soll d'Hand hiewen.

(*Appel nominal pour votes par procuration*)

■ **M. Marc Goergen** (*Piraten*).- Haaptsaach d'Impf-drängler schützen!

(*Exclamations*)

■ **M. Georges Engel** (*LSAP*).- Also, Här Goergen, dat do verbidden ech mer!

(*Interruptions diverses*)

Dat do verbidden ech mer, Här Goergen!

■ **Une voix**.- Also dat do ass zwar eng bëlleg Ausso, Marc.

■ **M. Georges Engel** (*LSAP*).- Hei schützt keen en Impfdrängler!

■ **M. Marc Goergen** (*Piraten*).- Da stëmmt d'Motioun mat.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Domadder ass dës Motioun mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

■ *Ont voté oui* : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Martine Hansen), Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent

Mosar (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Yves Cruchten), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

(*Hilarité*)

■ **Une voix**.- O!

(*Brouhaha*)

Motion 2

Da kéime mer zur Motioun Nummer 2. Och do war d'Proposition am Raum, fir déi an d'Kommissioun ze verweisen. Duerfir géif ech dann och do nach eng Kéier dem Auteur d'Wuert ginn.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Här President, ech si jo keen onrasonabele Mënsch - zumindest meesch-tens net!

(*Exclamations*)

Ech kann domadder liewen, se an d'Kommissioun ze verweisen, wa mer se zäitno - an do kucken ech dann de President vun der Kommissioun - kënnen op den Ordre du jour huelen. Ech weess awer, datt mer e ganz chargéierten Ordre du jour hunn. Dat heescht, mir misste vläicht do iergendwou da Plaz fräischëppen. Mee ech hu vollst Vertrauen an den Här Arendt, datt en dat fäerdegbréngt. Fir mech kann dat an d'Kommissioun.

Vote sur le renvoi de la motion 2 en commission

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Wien d'accord ass, fir déi Motioun Nummer 2 an d'Kommissioun ze verweisen, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Domadder ass dës Motioun eestëmmeg an d'Kommissioun verweisen.

(**La motion n° 2 de M. Sven Clement est renvoyée à la Commission de la Digitalisation, des Médias et des Communications.**)

6. Question urgente n° 3850 de M. Sven Clement concernant la vaccination des personnes vulnérables

Da komme mer zur Question urgente Nummer 3850 vum Här Sven Clement iwwert d'Impfungen vu vulnerabele Persounen.

(*Brouhaha général*)

De Froesteller huet fënnef Minutten Zäit, fir seng Haaptfro ze stellen an no der Äntwert vun der Ministesch eventuell nach eng Zousazfro ze stellen. An d'Madamm Ministesch, déi huet zéng Minutten Zäit. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*).- Merci, Här President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, den 18. Februar dëst Joer huet den Haut-Commissaire à la protection nationale an engem RTL-Interview Follgendes erkläert, an ech zitëieren: „Herno, an deenen nächste Phasen, wäert et esou sinn, dass d'Leit, wa se an déi Kategorie falen, déi grad drun ass, dass déi Leit iwwer hiren Dokter eng Zertifikatioun kréien, dass se vulnerabel sinn. Dat leeft ganz einfach, den Dokter brauch just d'Matricule vun deene Leit an eng Datebank anzedroen“ - Zitatenn. Dës Prozedur vum Opt-in ass logesch, well wéinst dem Secret médical kann ee keng Datebank einfach esou vu vulnerabele Persounen schafen oder et ka se och nach net ginn. Fir méiglechst vill vulnerabel Persounen fréizäitig impfen ze kënnen, mussen dës also an déi aktuell Impfdatebank per Opt-in-Prozedur bäigesat ginn.

Wéi mer awer matgedeelt gouf an deene leschten Deeg, wëssen - Stand haut, also dräi Wochen no dëser Annonce - weeder eng Rëtsch vun de vulnerabele Persounen nach eng Rëtsch Dokteren, wou dës Datebank drun ass a wéi se sech hei kënnen androen.

Et ass mer ee Fall ganz konkret zougedroe ginn, deen huet als Éischt bei sengem Hausdokter probéiert, gouf bei e Spezialist geschéckt. Deen huet du bei mat der AMMD Récksprooch geholl. Déi huet du gesot: „Ma da frot nach eng Kéier bei der Santé no.“ En huet du bei der Hotline vun der Santé ugeruff, déi hunn him du gesot: „Mellt lech bei Ärem Hausdokter.“

Bon, et ass e bëssen am Krees erëmgaangen. An dofir wollt ech ganz konkret vun der Madamm Ministesch wëssen: Wéini kënne vulnerabel Persounen, esou wéi et vum Haut-Commissaire à la protection nationale ugekënnegt gouf, sech an d'Impfdatebank aschreiwen? Ass eng Pufferzäit virgesinn, fir datt d'vulnerabel Persounen sech virum Ufank vun de jeeweilegen Impfphase kënnen androe loossen? An ass virgesinn, datt d'vulnerabel Persounen sech zu all Zäitpunkt kënnen iwwer dës Prozedur an d'Datebank androen, ouni Récksiicht dorobber, datt se bei der vireger Phas nach net ageschriwwen waren, fir eeben e Fall ze vermeiden, wou se vläicht an der Phas 2 dru wären, sech awer eréischt bei der Phas 3 bei hirem Hausdokter presentéiert hunn?

Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Clement. D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Gesondheetsministesch Paulette Lenert.

■ **Mme Paulette Lenert**, *Ministre de la Santé*.- Merci, Här President. Esou wéi dat effektiv erkläert ginn ass vum Haut-Commissaire à la protection nationale, esou wäert et och sinn. Au fur et à mesure wéi d'Phase kommen, kommen aner Prozeduren. An ech hat scho meermol hei erwänt, och an der Chamberskommissioun, do si lafend Gespréicher - et ass eng komplizéiert Geschicht, déi Impfstrategie hei - tëscht der Direktioun an der Dokterschaft amgaangen. Déi sinn haut de Moien ofgeschloss ginn.

Et ass och eng gutt Nouvelle, déi ech lech haut ka matdeelen. Ech hat virdru leider net d'Geleeënheet, fir et ze maachen, dann notzen ech déi heiten elo: Mir wäerten d'nächst Woch an d'Phas 3 kënnen iwwergoen. Et ass e bësse méi fréi wéi geplangt. An et ass och de Moien en Accord fonnt gi mat den Dokteren, wéi déi Prozedur elo wierklech soll oflafen. Doriwwer wäert haut kommunikéiert ginn, am Detail. Dat wäert viraussiichtlech ..., ech weess elo net, wéi ech komm sinn, stoung nach net de genauen Datum vun der nächster Woch, mee et wäert iergendwann am Laf vun der nächster Woch sinn.

Dat wäert folgendermoossen oflafen: Déi Leit, déi an d'Alterskategorie vun der Phas 3 falen, dat sinn déi vu 74 bis 70 Joer, do gëtt dat iwwer Invitatioun gemaach, wéi mer et elo och kannt hunn. Déi brauchen och net separat ... Wa se an der Alterskategorie sinn a vulnerabel sinn, solle se einfach ofwaarden, bis se d'Invitatioun kréien. Déi kréie se automatesch hirem Alter no. Dann ass dat gedoen.

A fir déi Vulnerabel, déi signifikativ Vulnerabel aus der Phas 3, ass de Wee deen, dass dat iwwert den Dokter geet, iwwert den Hausdokter geet. Dat heescht: Hie mécht déi Aschätzung an hie schreift d'Leit och iwwert dee System an. Et mécht awer elo kee Sënn, haut direkt dohin ze lafen. Ech hunn ëmmer och un lech appelléiert, de Leit dat matzedeele do, wou ee kann: Dat ass eréischt operationell ab deem Datum, dee mer da kommunikéiere wäerten. Dee Moment ass et de Wee iwwert den Dokter. Den Dokter schreift da säi Patient an an de System an dee kritt vun eis dann eng Invitatioun. Dat ass esou, wéi et leeft. Dat heescht, den Dokter mécht d'Aschreiwung. An dann iwwert déi Aschreiwung gëtt dann eng ganz normal Invitatioun bei eis generéiert, wou d'Leit dann eng Invitatioun kréien, fir sech impfen ze loossen. Voilà.

Merci.

■ **Une voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci der Madamm Gesondheetsministesch. Domat ass dës Punkt ofgeschloss.

A mir sinn um Enn vun der Sitzung fir haut ukomm. Déi nächst Sitzunge si fir de 16. an 18. Mäerz virgesinn.

D'Sitzung ass opgehewen.

(**La séance publique est levée à 17.32 heures.**)

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique

- M. Fernand Etgen, Président

2. Communications

- M. Fernand Etgen, Président

3. Institution d'une sous-commission

- M. Fernand Etgen, Président

4. Ordre du jour

- M. Fernand Etgen, Président

5. Dépôt d'une motion par M. David Wagner

- Exposé : M. David Wagner

6. Question élargie n° 82 de M. André Bauler relative à la responsabilisation des acteurs intervenant dans les chaînes de production les plus diverses

- M. André Bauler - M. Franz Fayot, Ministre de l'Économie

7. Question élargie n° 83 de M. André Bauler relative à l'évolution de l'économie créative

- M. André Bauler - M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes

8. Question élargie n° 84 de Mme Francine Closener au sujet de l'avenir du secteur touristique

- Mme Francine Closener - M. Lex Delles, Ministre du Tourisme

9. 7776 - Projet de loi portant modification de l'article L. 631-2 du Code du travail

- Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale : M. Georges Engel

- Discussion générale : M. Marc Spautz - Mme Carole Hartmann - M. Carlo Back - M. Jeff Engelen - M. Marc Baum - M. Sven Clement

- Prise de position du Gouvernement : M. Dan Kersch, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire

- Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

10. 7756 - Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative à la désignation d'un membre de la commission de suivi de la convention portant sur la prestation du service public luxembourgeois en matière de télévision

- Rapport de la Commission du Règlement : M. Roy Reding

- Discussion générale : M. Léon Gloden - M. André Bauler - M. Mars Di Bartolomeo - Mme Djuna Bernard - M. Sven Clement

- Vote sur la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés

11. Motion de M. David Wagner relative à la création d'un cadre légal spécifique pour les médias citoyens

- Discussion générale : M. Guy Arendt

- Vote sur le renvoi de la motion en commission (adopté)

Au banc du Gouvernement se trouvent : M. Dan Kersch, Vice-Premier Ministre ; M. Lex Delles et M. Franz Fayot, Ministres.

(**La séance publique est ouverte à 14.31 heures.**)

1. Ouverture de la séance publique

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Ech maachen d'Sitzung op. Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

(*Négation*)

2. Communications

Ech hu folgend Kommunikatiounen un d'Chamber ze maachen:

D'Lëscht vun den neie parlamentareschen Ufroen a vun den Äntwerten ass um Büro deponéiert.

D'Lëscht vun de Projeten, déi säit der leschter Sitzung deponéiert gi sinn, ass verdeelt ginn.

D'Lëscht mat de Petitiounen, déi säit der leschter Sitzung deposéiert goufen, ass och verdeelt ginn.

Communications du Président - séance publique du 16 mars 2021

1) *La liste des questions au Gouvernement ainsi que des réponses à des questions est déposée sur le bureau.*

Les questions et les réponses sont publiées au compte rendu.

2) *Les projets de loi suivants ont été déposés à l'Administration parlementaire :*

7790 - Projet de loi portant modification 1° de la loi modifiée du 19 mai 1999 ayant pour objet a) de réglementer l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Luxembourg, b) de créer un cadre réglementaire dans le domaine de la sûreté de l'aviation civile, et c) d'instituer une Direction de l'Aviation Civile, et 2° de la loi modifiée du 31 janvier